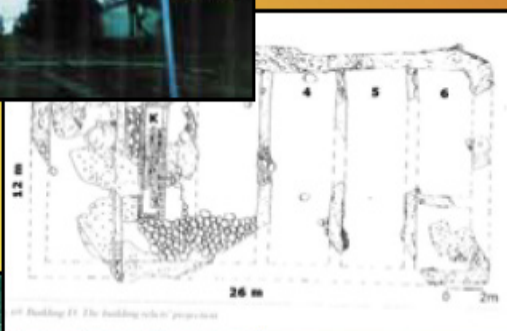
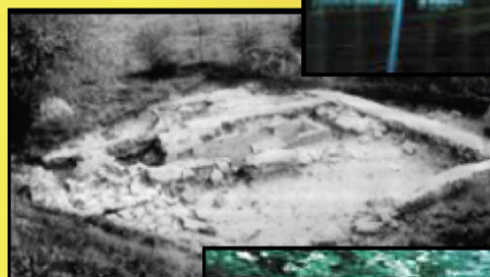

Carlo Mattogno

Belzec

**Propaganda, svědectví,
archeologický výzkum a historie**

Text ze zadní strany přebalu:

Přeživší holocaust uvádí, že ve vyhlazovacím táboře Belzec, nacházejícím se ve východním Polsku, bylo mezi listopadem 1941 až prosincem 1942 zavražděno nejméně 600 000 a možná až tři miliony lidí, zejména židovského původu. Tvrdí se, že k vraždění byly používány nej-různější prostředky: výfukové zplodiny z dieselových motorů, nehašené vápno ve vagonech, vysoké napětí, vakuové komory. Podle svědků byly mrtvoly nakonec páleny na hranicích o velikosti několikapatrového domu, aniž po nich zbyly jakékoli stopy.

Těm, kdo znají historky o táboře Treblinka, to všechno zní až přespříliš povědomě. Autor se proto v této studii omezil na aspekty, jež jsou ve srovnání s Treblinkou odlišné a nové, ale ohledně dalších aspektů čtenáře odkazuje na svou knihu o Treblince.

V první části knihy je vysvětlen a vystaven důkladné kritice vývoj oficiálního vykreslování a popisování tábora Belzec. Výsledek tohoto rozboru je v zásadě ten, že historický obrázek, který je v mnoha evropských zemích stanoven trestním zákonem, je neudržitelný, jelikož se nejedná o nic jiného než o nepřetržitý řetězec absurdit.

Na rozdíl od Treblinky byly v Belzecu koncem 90. let provedeny forenzní vrtý a vykopávky, jejichž výsledky jsou vysvětleny a kriticky zhodnoceny ve druhé části knihy. Tyto nálezy spolu s absurdními tvrzeními „svědků“ i dostupnou dokumentací tezi o vyhlazovacím táboře vyvrací.

Belzec

Propaganda, svědectví, archeologický výzkum a historie

Belzec

Propaganda, svědectví, archeologický výzkum a historie

Carlo Mattogno

Theses & Dissertations Press,
P.O. Box 257768, Chicago, Illinois 606 25

červen 2004

HOLOCAUST Handbooks Series, Vol. 9:

Carlo Mattogno:

Bežec in Propaganda, Testimonies, Archeological Research, and History

Chicago (Illinois): Theses & Dissertations Press,

Vydalo Castle Hill Publishers, červen 2004

© by Carlo Mattogno

Překlad anglické verze © Erik Sedláček, 2011

Obsah

Úvod.....	10
-----------	----

Kapitola I: Literární původ a vývoj údajných metod vraždění

1. Zrození „vyhlazovacího tábora“.....	12
2. Vyhlažování elektřinou	13
3. Od poprav elektřinou k „vlakům smrti“	22
4. Továrna na mýdlo používající lidský tuk.....	30

Kapitola II: Původ a vývoj oficiální historické verze

1. Boj mezi elektrickým proudem a výfukovými plyny.....	32
2. Revize a rozpory Michaela Tregenzy.....	37
3. Popravčí komory v první vyhlazovací budově: počátky příběhu a současné vývojové trendy.....	39
4. Počet obětí údajného plynování	41

Kapitola III: Svědci a obžalování

1. Svědci Kurt Gerstein a Rudolf Reder.....	45
2. Svědek Wilhelm Pfannenstiel	46
3. Soudní proces ohledně Belzecu.....	54

Kapitola IV: Belzec a polský archeologický výzkum (1997 až 1999)

1. Masové hroby	61
2. Porovnání výsledků výzkumu se svědectvími a rozsudky	63
2.1. Svědectví	63
2.2. Prvotní soudní zjištění	64
2.3. Umístění masových hrobů.....	64
3. Odkrytí mrtvol.....	65
3.1. Nálezy a prohlášení Andrzeje Koly	65
3.2. Polské nálezy v roce 1945	67
3.3. Význam existence mrtvol.....	69
4. Kompatibilita výsledků archeologického výzkumu s tezí o „vyhlazovacím táboru“	69
4.1. Spalování mrtvol	69
4.2. Kapacita hrobů	72
4.3. Potřeba dřeva.....	72
4.4. Jak dlouho trvalo spalování.....	72
4.5. Popel.....	73
4.6. Zemina odstraněná z hrobů	73
4.7. Dnešní povrchová plocha hrobů.....	74
4.8. Hustota mrtvol v hrobech.....	76
4.9. Důvody ke spalování.....	76
5. Budovy	77
5.1. Pravý smysl vykopávek.....	77
5.2. Údajné plynové komory ve druhém údobí tábora	77
5.3. Údajné plynové komory v prvním údobí tábora	79

Kapitola V: Doložená historie tábora Belzec

1. Počátky a účel tábora Belzec	82
2. Tábor Belzec v dokumentech	84
3. Belzec jako součást německé politiky deportace Židů na východ	87
Závěr.....	92
Dodatky	
Zkratky	93
Tabulky.....	94
Dokumenty	97
Bibliografie.....	110
Rejstřík jmen	114

Úvod

Pro oficiální historiografii je dnes nezpochybnitelným dogmatem, že počínaje březnem 1942 byly v Polsku postaveny tři vyhlazovací tábory – v Belzecu, Treblince a Sobiboru –, kde byli deportovaní Židé vražděni v plynových komorách na výfukové zplodiny z dieselových motorů. To však není ani první ani jediná verze toho, co o nich kolovalo za druhé světové války; jde o konečný výsledek pomalé evoluce, jejíž hlavní fáze lze vysledovat v propagandě, původní historické verzi a soudních procesech. Do roku 1946 se mluvilo o několika naprosto odlišných verzích vyhlazování v těchto táborech, které nicméně měly požehnání polských úřadů. Pokud jde o počet obětí uvedených táborů, propagovala se různá naprosto absurdní čísla: 3 miliony v Treblince,¹ nyní snižené na 870 000; asi 2 miliony v Sobiboru,² nyní stanovené na 250 000; a 3 miliony v Belzecu³ oproti dnešním 600 000.

Jak a proč vznikla dnešní „schválená“ verze oficiální historiografie? A jaká je její historická hodnota? Na uvedené otázky společně s Jürgenem Grafem vyčerpávajícím způsobem odpovím v knize *Treblinka: Vyhlazovací nebo tranzitní tábor?*⁴ Tato studie se snaží o totéž ve vztahu k údajnému vyhlazovacímu táboru Belzec. V této práci samozřejmě budu využívat závěry, k nimž jsem dospěl v knize o Treblince, aniž bych vždy opakoval příslušné důkazy, ačkoliv některé citace budou nezbytné.

Nepokládám za nutné opakovat technické námitky proti používání dieselových výfukových zplodin k plynování lidí – ty platí pro Belzec⁵ stejně jako pro Treblinku. Krom toho zde mohu využít drahocenný nástroj – archeologický výzkum „na místě zločinu“ –, který v případě Treblinky bohužel nebyl k dispozici a který, jak uvidíme, představuje rozhodující kritérium k ověření oficiálních tvrzení.

Carlo Mattogno

¹ Report of the Soviet commission of inquiry, Aug. 24, 1944. GARF, 7021-115-9, str. 103-110.

² Svědectví Zeldy Metzové, in N. Blumental (ed.), *Dokumenty i materialy*, vol. I, Łódź 1946, str. 210.

³ Podle svědka R. Redera. Porovnej dále, kapitola II.4.

⁴ Theses & Dissertations Press, Chicago 2004. V češtině je ke stažení na internetu; pozn. překl.

⁵ *Tamtéž*, str. 111-137 (89-110 českého překladu).

Kapitola I: Literární původ a vývoj údajných metod vraždění

1. Zrození „vyhlazovacího tábora“

Belzec vznikl v létě 1940 jako pracovní tábor,⁶ ale od listopadu 1941 – podle oficiální historiografie – získal novou funkci jako tábor k totálnímu vyhlazování, stejně jako tábory v Sobiboru a Treblince, založené později. To znamená, že deportovaní Židé byli po příjezdu kompletně vyvražděni, až na nepatrnou hrstku těch, které nechali žít o chvílku déle kvůli pracovním povinnostem v táboře. Údajné vyhlazování v Belzecu mělo začít 17. března 1942 a skončit v listopadu či prosinci téhož roku. Tábor měl být postupně vybaven dvěma vyhlazovacími budovami. První prý postavili ze dřeva někdy v listopadu/prosinci 1941; měřila 12 x 8 metrů a obsahovala tři plynové komory o rozměrech 4 x 8 metrů. Druhá stavba měla vzniknout v červnu 1942 po zbourání první. Jednalo se o cihlový dům se šesti plynovými komorami uspořádanými po stranách středové chodby s rozměrem komor 4 x 5 metrů.⁷

Pro pochopení, jak vznikla nyní vládnoucí historická verze Belzecu i obou dvou výše zmiňovaných táborů a jakou věrohodnost jí lze přisuzovat, je klíčové studovat původ a vývoj pramenů zpráv za války i po ní.

V knize o Treblince jsem popsal tentýž vývoj vzhledem k tamnímu táboru: od působení tajemných „jedovatých plynů“ přes „mobilní plynové komory“, plyn se zpožděným účinkem, železniční vagony posypané nehašeným vápnem, slavné „parní komory“, vakuové komory a otravu „plynným chlórem a cyklonem“.⁸

Sobiboru svědci v roce 1946 připisovali ještě fantasknější vyhlazovací zařízení. Alexander Pecherský jej popisuje takto:⁹

„Na první pohled má člověk dojem, že vchází do sprchy jako každá jiná: kohoutky s teplou a studenou vodou, umyvadla. [...] Jakmile všichni vešli, dveře se s hlasitým bouchnutím zavírají. Z otvorů ve stropu ve vírech klesá nějaká hustá černá substance.

⁶ Porovnej kapitulu V.I.

⁷ Ohledně shrnutí oficiální verze viz Israel Gutman (ed.), *Encyclopedia of the Holocaust*, 4 vols., Macmillan, New York 1990, zde vol. 1, str. 174-179.

⁸ C. Mattogno, J. Graf, *Treblinka*, op. cit. (pozn. 4), str. 47-76 (40-62 českého překladu).

⁹ A. Pechersky, *The Sobibór Revolt*, State Edition Der Emes, Moscow 1946, in Yuri Suhl, *Edessi si ribellarono. Storia della resistenza ebraica contro il nazismo*, Milan, 1969, str. 31.

Člověk slyší hrůzyplné výkřiky, ale netrvají dlouho, protože se mění v sípání, dusivé chroptění a křeče. Matky zakrývají děti vlastními těly.

Hlídač ‚sprchy‘ celý proces sleduje okénkem ve stropu. Během čtvrt hodiny je po všem. Podlaha se otvírá a mrtvoly padají do vozíků čekajících dole v suterénu ‚sprchy‘. Jakmile jsou plné, rychle odjíždí. Všechno probíhá na základě nejnovější německé technologie. Venku mrtvoly v určitém pořadí vyloží a polijí benzínem, který pak zapálí. Příměšně shoří.“

Další svědek, Leon Feldhendler, prohlásil:¹⁰

„Sprcha byla vybavená, jako kdyby skutečně měla sloužit k mytí (vodovodní kohoutky, příjemné prostředí). Sprchy byly plynovými.¹¹ Plynovali najednou 500 lidí. Někdy pustili proud chlóru [sic!],¹² vždycky zkoušeli jiné plyny.“

Téma chlóru a posuvné podlahy posléze splynulo v nové verzi Zeldy Metzové, jež tvrdila:¹³

„[Oběti] šly nahé k pokladním. Odevzdaly tam všechny peníze, šperky a další cennosti. Němci jim dali mosaznou známku nebo prostě jen řekli číslo, aby si pak mohly peníze a věci vyzvednout. Poté šly do dřevěného baráku, kde ženám ostříhali vlasy, a pak do sprchy, tj. plynové komory. Dusili je chlórem.¹⁴ Po 15 minutách byli všichni udušení. Přes okénko se kontrolovalo, jestli jsou všichni mrtví. Pak se podlaha automaticky otevřela. Mrtvoly napadaly do vagonů jezdících pod plynovou komorou a odvázejících mrtvoly k peci. Než je spálili, vytrhali jim zlaté zuby. Peci byla obří výheň pod širým nebem s roštem.“

Verze vraždění výfukovými plyny z blíže neurčeného ‚motoru‘ se stala oficiální až od roku 1947.¹⁵

O Belzecu se vykládaly neméně fantastické propagandistické historky; prohlédneme si je v následující podkapitole.

2. Vyhlazování elektrinou

V záplavě informací o táboru Belzec z období druhé světové války se údajná metoda vraždění později přijatá oficiálními historiky – plynové komory používající výfukové plyny z dieselového motoru – vůbec neobjevuje. Mluví se o všemožných metodách, které jsou nejen zcela odlišné, ale zčásti i naprosto fantaskní.

První zpráva o Belzecu se objevila 8. dubna 1942, pár týdnů po jeho otevření:¹⁶

¹⁰ N. Blumental (ed.), *op. cit.* (pozn. 2), str. 204.

¹¹ „gazowniami“

¹² „czasem puszczano prąd chlorku“

¹³ N. Blumental (ed.), *op. cit.* (pozn. 2), str. 211.

¹⁴ „dusili chlorem“

¹⁵ Z. Łukaszkiewicz, „Obóz zagłady w Sobiborze“, in *Biuletyn Głównej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce*, Poznań 1947, str. 52.

¹⁶ Z. Klukowski, *Dziennik z lat okupacji*, Lublin 1959, str. 254.

„Mezi Židy strašlivé zoufalství. Už víme, že do Belzecu každý den přijíždí vlak z Lublinu a další ze Lvova, každý s 20 vagony. Židé musí vystoupit, odvedou je za plot z ostnatého drátu, zavraždí je elektrickým proudem¹⁷ nebo otráví plynem¹⁸ a mrtvoly pak spálí.“¹⁹

Popravování elektřinou se objevuje i v *Osvětimské kronice* neznámého autora.²⁰

„Sadismus v letech 1940-1941

V Belzecu u sovětské hranice byl tábor, který v sadismu překonal i Osvětim. Židé byli například každý den zatýkáni, nuceni vykopat hluboký, úzký příkop a pak je do něj po jednom házeli. Každý vězeň musel vykonat potřebu na hlavu oběti. Kdo odmítl, dostal 25 ran bičem. Tak to šlo celý den, až se oběť nakonec udusila fekáliemi.

Sovětské pohraniční strážce na druhé straně Židy prosily, ať zkusí uprchnout do ruské zóny, pokud to jde. Kdo využil chvilky nepozornosti SS, tak to dokázal, protože když si toho SS všimli, už nemohli střílet – kulky by dopadly na druhou stranu hraničního pásma. Pak se SS stavěli k plotu, stříleli na ruce nebo nohy ještě trčící na jejich stranu a když sovětská pohraničníka protestovali, SS křičeli: „Ruka nebo noha je ještě na naší straně!“

Tehdy se musel vykopat dlouhý a hluboký příkop podél hranice. Později, když Němci pronikli hluboko do SSSR, v lese postavili osm velkých baráků se stoly a lavicemi. Naháněli do nich Židy z Lublinu a ze Lvova a popravovali je elektřinou.“²¹

Polská exilová vláda v Londýně obdržela 10. července 1942 následující zprávu:²²

„Podle informací jednoho Němce, který tam je zaměstnán, je popraviště v Belzecu vedle nádraží, obehnané ostnatým drátem. Uvnitř i kolem plotu jsou ukrajinské strážce. Poprava probíhá takto: když přijede vlak plný Židů do stanice Belzec, pokračuje po výhybce k plotu obklopujícímu popraviště. Tady se mění obsluha. Za plotem vlak řídí německá posádka jedoucí na výkladiště, kde koleje končí. Když vystoupí, muži jdou do baráku vpravo, ženy vlevo a tam se svléknou s tím, že to je kvůli vykoupaní. Pak jdou obě skupiny do třetího baráku s elektrickou deskou,²³ kde proběhne poprava. Těla pak odvezou po železnici do jámy, asi 30 metrů hluboké, nacházející se za plotem. Jámu vykopali Židé, které pak všechny zabili. Až to jednou skončí, ukrajinští strážníci přidělení do tábora budou zavražděni. Ukrajinci ve strážní službě mají spoustu nakradených peněz a šperků: platí 400 zlotých za litr vodky, nebo 2 000 za sex s nějakou ženou, a dávají jí šperky.“

¹⁷ „prądem elektrycznym“

¹⁸ „gazami“

¹⁹ „zwłoki palą“

²⁰ „Kronika oświęcimiska nieznanego autora“, in *Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego*, Warsaw, no. 54, January-June 1954, str. 307.

²¹ „elektryzowano“

²² *Meldunek nadzwyczajny z miejsca trwania w Belżcu z 10.VII.42r*, SPP, Jcha 15, poz. 81. Tato zpráva byla později začleněna jako „Dodatek 3“ do dlouhého referátu (Sprawozdanie No. 6/42) sepsaného 23. prosince 1942 v Londýně ministrem vnitra exilové polské vlády, St. Mikołajczykem. HILA, Stanford University, Box 3, str. 63 ad.

²³ „z płyty elektryczną“

Dr. Ignacy Schwarzbart, člen Polské národní rady, učinil 15. listopadu 1942 prohlášení, v němž výše uvedenou zprávu převyprávěl:²⁴

„Metody používané při tomto masovém vyhlazování jsou, kromě poprav, střelecké čety, zabíjení elektřinou a vražedné plynové komory. Stanice pro zabíjení elektřinou je umístěna v táboře Belzec. Transporty osídlenců přijíždí na vedlejší kolej, na místo, kde proběhne poprava. Tábor stráží Ukrajinci. Obětem je nařízeno svléknout se donaha kvůli údajnému vykoupání a pak jsou odvedeny do baráků s kovovou deskou na podlaze. Poté se zavřou dveře, oběťmi projde elektřina a jejich smrt je okamžitá. Těla se naloží do wagonů a odvezou je do masového hrobu v určité vzdálenosti od tábora.“

Zpráva datovaná 10. července 1942 se znovu objevuje 1. prosince v anglickojazyčném polském materiálu.²⁵

„Mimořádná zpráva ze židovského vyhlazovacího tábora v Belzecu.

10. červenec 1942. Podle informací jednoho Němce zaměstnaného ve vyhlazovacím táboře se tento nachází v Belzecu vedle nádraží, a je uzavřen oplocením z ostnatého drátu. Za drátem i všude kolem jsou na stráží Ukrajinci. Popravy se provádí takto: když přijede vlak plný Židů do stanice v Belzecu, odbočí na vedlejší kolej až k drátům obklopujícím popravistiště, kde se vymění posádka lokomotivy a ostraha vlaku. Od drátů vlak řídí němečtí strojvedoucí, kteří ho dovezou na výkladiště, kde koleje končí. Když vystoupí, muži jdou do baráků vpravo, ženy do baráků umístěných vlevo, kde se svléknou před údajným vykoupáním. Po svlečení jdou obě skupiny do třetích baráků, kde je elektrifikovaná deska, kde probíhají popravy. Pak těla odvezou vlakem do jámy nacházející se za plotem a nějakých 30 metrů hluboké. Jámu vykopali Židé, které pak všechny popravili. Ukrajínští strážníci budou také popraveni, až tento úkol skončí. Ukrajinci sloužící jako strážníci mají spoustu peněz a nakradených šperků; platí 400 zlotých za litr vodky, nebo 2 000 zlotých a šperky za poměr se ženou.“

Prohlášení dr. Schwarzbarta shrnul deset dní poté bulletin Jewish Telegraphic Agency v článku nazvaném „250 000 varšavských Židů odvedeno k masové popravě: popravování elektřinou zavedeno jako nový způsob masového zabíjení Židů“.²⁶ 20. prosince 1942 vyšel v *New York Times* článek o údajném vyhlazování Židů v Polsku, kde mimo jiné stálo:²⁷

„Aktuální informace týkající se osudu deportovaných nejsou k dispozici, ale jsou dostupné zprávy – nevyvratitelné zprávy –, že v Chelmu a Belzecu vznikla popravistiště, kde jsou lidé přeživší střelení masově vražděni elektřinou a smrtícími plyny.“

V roce 1944 byla historka o zařízeních k popravování elektřinou v Belzecu okořeněna novými a ještě neuvěřitelnějšími detaily. *New York Times* se 12. února znovu zabývaly uvede-

²⁴ Jacob Apenszlak (ed.), *The Black Book of Polish Jewry*, American Federation for Polish Jews, New York 1943, str. 131.

²⁵ *Polish Fortnightly Review*, December 1, 1942, str. 4.

²⁶ „250,000 Warsaw Jews Led to Mass Execution: Electrocuting Introduced As New Method of Mass Killing of Jews“, *Daily News Bulletin*, Jewish Telegraphic Agency, vol. XXIII, no. 273, November 25, 1942, str. 2.

²⁷ „Allies describe outrages on Jews“, *The New York Times*, December 20, 1942, str. 23.

ným táborem v článku pod titulkem „Zpráva o nacistickém popravčím mlýnu: uprchlík vypráví o masovém zabíjení v kádích pod elektrickým napětím“.²⁸

„Stockholm, Švédsko. 11. únor (AP). Mladý polský Žid, který s pomocí falešných osobních dokladů uprchl před masovou popravou v Polsku, dnes zopakoval, že Němci ve starých ruských opevněních ve východním Polsku rozjeli ‚popravčí továrnu‘.

Židé byli nazi nahnáni na kovovou plošinu, fungující jako hydraulický zvedák, která se s nimi spustila do obrovské kádě naplněné až po krk vodou, řekl. Byli zabiti proudem puštěným do vody. Zvedák pak vyzvedl těla do krematoria nahoře, prohlásil mladík.

Řekl, že osobně viděl vlaky plné Židů odjíždějící ráno z Rawna Lusky [Rava-Rusky] ve východním Polsku do krematoria v nedalekém Beljecu [Belzec] a večer se vracející prázdné. Jak řekl, zbytek příběhu mu popsali lidé, kteří uprchli poté, co je odvezli do továrny. Dodal, že opevnění postavili Rusové po obsazení východního Polska.“

Dr. Abraham Silberschein, člen polského parlamentu a zástupce Světového židovského kongresu, vydal roku 1944 v Ženevě sérii nacyklostylovaných brožur pod názvem *Die Judenausrottung in Polen* (Vyhlazení Židů v Polsku), kde uvedl ještě víc hororových propagandistických příběhů. Vybírám z nich dvě zprávy o táboru Belzec v plném znění. První byla nazvána „Die Hölle von Belzec“ (Peklo Belzec):²⁹

„Židům deportovaným do Belzecu bylo nařízeno se svléknout, jako kdyby se měli vykoupat. Skutečně je vzali do koupacího zařízení schopného pojmout několik set lidí. Jenže je hromadně popravili elektrickým proudem. Chlapec, jemuž se odtamtud podařilo utéct, mi pověděl, co se dělo po popravě: tuk z mrtvol byl odčerpán – aby z něj udělali mýdlo.

Zbytky mrtvol pak arcizločinec major Dollf naházel do protitankových příkopů podél ruské hranice. Pohřbení zavražděných museli zajistit nejsilnější Židé vybraní z odsouzených k záhubě. Často se stávalo, že museli pohřbívat vlastní příbuzné. Ti, kteří měli za úkol pohřbívat mrtvé bratry – úkol, jenž vykonávali proti své vůli a pod nátlakem – byli zanedlouho zabiti tímž způsobem. Židé pohřbení v Belzecu pocházeli hlavně z Lublinu, Lembergu [Lvova] a dalších měst ve východní Haliči. Bylo tam pohřbeno asi 300 000 Židů.

Jelikož bylo v masových hrobech naházeno příliš mnoho mrtvol, nebylo možné je zakrýt dostatečnou vrstvou zeminy. Kvůli tomu se nad celou oblastí šířil puch hnijícího masa. Ten smrad je tam pořád patrný (tj. v dubnu, v době sepsání této svědecké zprávy). Cestující na trati Zawada-Rava-Ruska zavírají okna, protože onen příšerný puch proniká do kupé a vyvolává u lidí zvracení. Sám jsem musel po této trati několikrát cestovat a mohl se tak o zmíněné situaci přesvědčit. Naposledy jsem tudy jel 10. dubna 1943. Křesťanské obyvatelstvo Belzecu toto místo opustilo kvůli jedinému důvodu, zápachu.

Príslušníci gestapa a Ukrajinci, kteří se dopouštěli těchto vražd, se neuvěřitelně obohatili kradením zlata a šperků, které si někteří Židé zašivali do oblečení. Tihle řezníci měli tolik peněz, že si mohli dovolit platit sedlákům dvacet zlatých dolarů za láhev vodky.“

²⁸ „Nazi Execution Mill Reported in Poland: Fugitive Tells of Mass Killings in Electrically Charged Vats“, *The New York Times*, February 12, 1944, str. 6.

²⁹ A. Silberschein, „Die Hölle von Belzec“, in *Die Judenausrottung in Polen*, vol. V, Geneva 1944, str. 21 ad.

Druhá zpráva publikovaná A. Silberscheinem měla název „*Hinrichtungs-und Vernichtungslager Belzec*” (Popravčí a vyhlazovací tábor Belzec) a jako popravčí zařízení uváděla blíže nespecifikovanou „elektrickou pec“.³⁰

„Oběti.

Počínaje rokem 1942 začaly ve všech polských obcích a městech probíhat takzvané akce. Založené na přesně stanoveném plánu se opakovaly téměř v pravidelných intervalech a staly se postrachem židovského obyvatelstva. Tyto akce obvykle spočívaly v tom, že bylo sebráno a deportováno několik místních Židů. Počet byl často stanoven předem a místní židovská obec byla žádána o jeho zajištění. Organizovaly se k tomu speciální úderné jednotky. Ty cestovaly od města k městu a naháněly Židy. Takto chycení Židé byli obvykle odvázeni do vyhlazovacího tábora Belzec. Bez výjimky to byl osud všech Židů chycených ve východní Haliči.

Belzec je malé město, bývalý hraniční přechod mezi Haličí a Polskem, ležící na železniční trati z Lembergu [Lvova] do Lublinu. Tábor, který zde existoval, byl ze všech nejpozoruhodnější. Zatímco všechny ostatní tábory byly oficiálně označovány za vězeňské, koncentrační či pracovní, toto byl čistě vyhlazovací tábor. Židé sem byli posíláni jen za tímto účelem. Nebude nijak zavádějící říct, že všichni Židé z Haliče, rozhodně všichni pocházející z východní Haliče, tu zemřeli, s výjimkou těch pár, kterým se podařilo zachránit. Jenže nejen že sem putovaly transporty polských Židů z Haliče, Belzec byl také cílem mnoha konvojů Židů ze zahraničí, hlavně Holandska a Německa.

Zařízení.

Belzec a jeho okolí se staly pevností inkvizice, jakou v historii lidstva svět ještě neviděl.

Byly zde postaveny speciální budovy k experimentování s plynováním, zvláštní továrny na výrobu mýdla a leštidel na boty ze židovského tuku, nemocnice byly postaveny za účelem prioritního odběru krevních transfúzí židovským dětem [sic!]. Byla vymyšlena zvláštní zařízení k oběšení. Dokonce ani vojáci wehrmachtu by tomu nevěřili, nicméně tato zařízení viděli spolehliví očití svědci.

Procedura vraždění.

Ani jedinému ze všech těch statisíců lidí přivezených do Belzecu se nikdy nepodařilo uprchnout. Proto nemůžeme znát podrobnosti o dění v táboře.

Podle informací jednoho zde zaměstnaného Němce je tábor chráněn plotem z ostnatého drátu a nachází se v těsném sousedství nádraží. Za ostnatým drátem jsou na stráží Ukrajinci.

Popravy jsou prováděny takto: po příjezdu vlak se Židy pokračuje na vedlejší kolej hned u ostnatého drátu. Pak se vymění posádka. Po vystoupení jsou muži směřováni vpravo, ženy do baráků vlevo. Nařídí jim svléknout se a připravit na konec. Pak musí jít do třetího baráku, kde se nachází elektrická pec. V tomto baráku probíhá popravování. Poté těla odvezou vlakem do příkopu za plotem z ostnatého drátu. Příkop je hluboký nějakých 30 metrů. Vykopali ho Židé.

³⁰ A. Silberschein, „Hinrichtungs- und Vernichtungslager Belzec“, in *Die Judenauströpfung in Polen*, Geneva 1944, vol. III, str. 41 ad.

Cestující a turisté procházející Belzecem potvrzují, že z polí všude kolem jsou masové hroby. Člověk na každém kroku spatřuje stopy vápna a sražené krve. Pole jsou posetá kostlivci v různém stádiu rozkladu. Vzduch čpí smrtonosným zápachem. Proto sedláci v této oblasti utekli z vesnic. Samotné město je pusté a přízračné. Jen občas se tu objeví lelkující a zívající policista z SS.

Na základě počtu Židů pochytaných během zátahů, kteří byli všichni odváženi – jak již bylo řečeno – do Belzecu, lze předpokládat, že tam jako mučedníci zemřelo ne méně než šest set tisíc Židů z Haliče. Vzhledem k ostatním transportům lze s jistotou říci, že skutečný počet je ještě vyšší, možná až dvojnásobný.³¹

Odstavec ohledně metody vraždění se v téměř doslovné podobě objevuje rovněž v další knize, vydané také roku 1944; místo slova „pec“ tu však máme výraz „výheň“: „*Pak přechází do třetího baráku s elektrickou výhní, kde probíhá popravování.*“³¹

V knize vydané roku 1944 ve Stockholmu a rok poté přeložené do angličtiny a němčiny Stefan Szende popisuje tábor Belzec následovně:³²

„Belzec bylo malé místo severně od Rava-Rusky na rusko-německé hranici z roku 1939. Hned po dohodnutí této hranice Rusové začali ve velkém budovat opevnění. Když německé jednotky v červnu 1941 hranici překročily, ještě nebyla dokončená.

Právě z těchto napůl hotových ruských opevnění Němci udělali jatka, v nichž byly vyhlazeny miliony Židů.

Vyhladit 5 milionů lidí je nesmírně těžký úkol. I v našem věku technické dokonalosti vyžaduje spoustu příprav a organizování, a ti, kdo plánují jeho provedení, stojí před spoustou problémů. Desetitisíce, dokonce statisíce Židů byly vzaty do „Pjaski“. Další desetitisíce, dokonce statisíce zahynuly v důsledku špatného zacházení, hladovění a nemocí. Stále jich však zbývaly miliony a ti všichni museli být v souladu s rozkazy Führera zavražděni.

I účinné zabíjení štěrnic nebo vši ve velkém rozsahu vyžaduje určitou techniku. A nikdo nemůže zpochybnit, že Němci jsou ve všech technických záležitostech nesmírně talentovaní. Byli mezi nimi velmi zdatní inženýři smrti. Tito lidé dostali instrukce od gestapa a pustili se do řešení technických problémů, které masové zabíjení milionů bezbranných mužů, žen a dětí přináší. Ten problém vyřešili. Vyřešili ho brilantně. Jejich Führer, Adolf Hitler, a velitel gestapa Himmler musí být s jejich prací hodně spokojeni.

Byly nutné měsíce plánování a stavebních prací, ale Němci jsou trpělivý národ a cíl stál za čas věnovaný jeho dosažení. Vyhlazení milionů Židů nejmodernějšími technickými prostředky – jak lákavý cíl! Vynaložili na to statisíce pracovních hodin. Spotřebovaly se desetitisíce tun drahocenného materiálu. Ale nakonec byla na jaře 1942 vědecká jatka v Belzecu připravena.

Vražedná zařízení v Belzecu zabírají plochu měřící napříč skoro pět mil.* Obepíná ji ostnatý drát a veškerá další moderní zařízení k udržení vězňů uvnitř a ostatních venku. Přiblížit se tam nesmí nikdo kromě oprávněných osob nebo těch, kteří to místo již neo-

³¹ *Soll ich meines Bruders Hüter sein? Weitere Dokumente zur Juden- und Flüchtlingsnot unserer Tage*, Evangelischer Verlag A.G. Zollikon, Zürich 1944, str. 56.

³² Stefan Szende, *Der letzte Jude aus Poland*, Europa Verlag, Zürich 1945, str. 290-292; angl. Stefan Szende, Adolf Folkmann, *The Promise Hitler Kept*, V. Gollancz, London 1945/Roy, New York 1945, str. 159-161.

* Tj. 8 kilometrů; pozn. překl.

pustí živí. Navzdory všem těmto opatřením však existovali jeden nebo dva lidé, kteří Belzec viděli zevnitř a podařilo se jim utéct. Zoufalství a beznaděj lidí nutí k vynalézavosti.

Belzeckou továrnu na smrt stráží speciálně vybraní příslušníci SS. Jsou to muži bez nervů. Na jatkách je spousta práce a sadistům činí velké potěšení nutit své oběti dělat jí tolik, kolik jen lze. Například muselo být shromážděno a vytříděno oblečení a majetek milionů obětí. SS k tomu vybírali Židy z každého příchozího transportu. Tito Židé samozřejmě nebyli ušetřeni. Jejich poprava se jen odložila. Dvěma z nich se podařilo uprchnout. Utekli do ghetta v Rava-Rusce, které tehdy ještě pořád existovalo. Tam popsali detaily technicky dokonalého vraždění v Belzecu.

Pokud vím, žádnému Židovi se nikdy nepovedlo uprchnout z Belzecu a dostat se na neutrální nebo spojenecké území. Dva Židé, kteří v létě 1942 utekli do Rava-Rusky, byli nejspíš zabiti, když bylo tamní ghetto zlikvidováno, ale spousta lidí, kteří slyšeli svědectví těch dvou, unikla. Následující popis jatek v Belzecu pochází od nich.

Vlaky plné Židů, přijíždějící do Belzecu, vjížděly do tunelu v podzemních prostorách popravčí budovy. Tam vystoupili a nařídili jim odevzdat všechny věci. Židé v roce 1942 do Belzecu přijížděli oblečení a s nejrůznějšími věcmi. Přijížděly sem plně naložené vlaky z Německa, Rakouska, Československa, Belgie, Holandska, Francie a balkánských zemí, a se všemi tu zacházeli stejně. Židům bylo řečeno, ať si vezmou všechny věci, protože „se usadí“ na východě. Tak přijížděly desetitisíce Židů s nejrůznějším majetkem, psacími stroji, šicími stroji, porcelánovým nádobím, stříbrem, a tak dále.

Všechno jim sebrali. Takto zabavené zboží se pečlivě třídilo, zaznamenávalo a označovalo, a následně používalo ve prospěch nadřazené rasy. Když byli všichni Židé do Belzecu později posíláni nazi, místní personál byl tohoto děsivého úkolu, který ho samozřejmě zdržoval od jeho skutečné práce, ušetřen.

Když přijely vlaky plné nahých Židů, byli nahnáni do obří haly schopné pojmut několik tisíc lidí. Nebyla zde žádná okna a podlaha byla kovová. Jakmile byli všichni Židé uvnitř, podlaha klesla jako výtah do obří nádrže s vodou, takže v ní byli až po pás. Pak do kovové podlahy pustili silný elektrický proud a během pár sekund byli všichni Židé, tisíce najednou, mrtví.

Kovová podlaha se pak znovu zvedla a voda odtekla. Mrtvoly Židů byly navršené po celé podlaze. Zapnuli jiný proud a kovová podlaha se rychle rozzhavila do ruda, takže těla shořela jako v krematoriu a zůstal jen popel.

Podlaha se poté naklopila a popel sklouzl do připravených nádob. Kouř odváděly velké tovární komíny.

To byl celý proces. Jakmile skončil, mohl začít znovu. Do tunelů neustále přijížděly nové várky Židů. Každý vlak přivážel 3 000 až 5 000 Židů a byly dny, kdy do Belzecu přijíždělo dvacet až třicet takových vlaků.

Moderní průmyslová a inženýrská technologie v rukou nacistů překonala všechny obtíže. Problém, jak rychle a účinně zabít miliony lidí, byl vyřešen.

Z podzemních jatek se po okolí šířil příšerný puch a někdy byly páchnoucím kouřem z hořících lidských těl zasaženy celé okresy.“

Jiná varianta podzemního vyhlazování se objevila v neblaze proslulé *Černé knize* známých sovětských propagandistů I. Ehrenburga a V. Grossmana, sestavené v letech 1945/1946. Jaký-

si desátník [*Obergefreiter*] Erik Heubaum, německý válečný zajatec, prý měl učinit výpověď, ohledně které nejsou známy žádné podrobnosti ani datum.³³

„Jednou jsem dokonce viděl, jak byli mírumilovní občané vyvražďeni plynem. Vozil jsem nějaké lidi ze spojů do menší stanice asi 12 kilometrů od Rava-Rusky. Nedaleko stanice, uprostřed lesa, byl vybudován podzemní tábor. Jednoho dne, když jsem tam byl, přijel konvoj Židů. Lidé v uzavřených vagonech natahovali ruce z okének a žebrali o vodu, ale nikdo se k nim nesměl přiblížit. Večer je odvedli do lesa. Všichni, kdo s tím neměli co do činění, byli přemístěni do nádražní budovy. Les obklíčily jednotky SD. Pak všem těm lidem, bez rozdílu věku či pohlaví, vzali oblečení a nahnali je do podzemního tábora. Tři čtvrtě hodiny potom dovnitř poslali muže z různých oddílů vytahat mrtvol, než bude přivedena další skupina. Takto každou noc zabili až tři sta lidí.

Sledoval jsem to po dobu osmi dnů. SS-man ze Saska Karl Horst mi řekl, že ty lidi dusí plynem. Účastnil se toho. Popravy řídil *Sturmbannführer* [major] Herbst pocházející z Wroclawi.“

Ovšem i historka o ponorné či sklápěcí podlaze dostala další varianty. Záznam sovětské vyšetřovací komise v oblasti Sokalu ze 7. října 1944 obsahuje prohlášení jisté Rozalji Schelewny Schierové:³⁴

„Můj manžel, pracující tehdy na stanici Belzec, mi vyprávěl následující:

Na nádraží v Belzecu každý den přijíždí dva transporty o padesáti až šedesáti vagonech. V každém vagonu je 100-120 osob. Vlak odjede na vedlejší kolej v lese, asi jeden kilometr. Tam se na kolejích nachází pohyblivý hangár. Je na něm napsáno ‚sprchy pro Židy‘. Přivezeným lidem je nařízeno svléknout se a jít do sprchy; je jim slíbeno, že pak dostanou práci. Když je sprcha zcela zaplněna 100-120 lidmi, pustí tam plyn a elektrický proud s vysokým napětím. Během pěti minut jsou všichni mrtví. Podlaha v hangáru se automaticky složí a mrtvol napadají do předem vykopaného příkopu, kde oběti polijí hořlavinou a spálí.“

Rok poté se pozoruhodná sklápěcí podlaha v Belzecu opět mění. Svědek Jan G. 16. října 1945 před vyšetřovacím soudcem ze Zamosci vypověděl:³⁵

„Jakým způsobem byli Židé v plynové komoře zabíjeni, je těžké říct. V době, kdy byli naháněni do plynové komory, v táboře běžel silný motor (250 koní). Říká se, že Židy zabíjeli výfukovými plyny. Není pravda, že byli zabíjeni elektrinou; napětí bylo příliš nízké na zabítí masy lidí tímto způsobem. Během fungování vyhlazovacího tábora vyrobili ‚černí‘³⁶ v mé železniční dílně 48 speciálních kloubových spojů a ohýbáním bylo vytvářeno velké množství úzkorozchodných kolejnic. Z toho usuzuji, že se kloubové spoje použily na podlahu plynové komory, která se po zabítí Židů otevřela a mrtvol napadaly do vozíků.“

³³ I. Ehrenburg, V. Grossman, *Le livre noir*, Actes Sud, 1995, str. 1058 ad.

³⁴ GARF, 7021-67-82, str. 3.

³⁵ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1157 (překlad z polštiny).

³⁶ Sovětští váleční zajatci.

Dr. Guérin v roce 1945 popsal setkání s příslušníkem bezpečnostní policie během zátahu na Židy v ghettu v Rava-Rusce roku 1942:³⁷

„Pak vytáhl mapu a ukázal na jméno vesnice: Belsetz [sic!]. Způsob vyhlazování: poprava elektřinou. Ženy, staří lidé i děti byli nazi postaveni do haly s kovovými deskami v podlaze. Když dali dohromady určité množství lidí, prošlo deskami vysoké napětí. Jméno Belsetz potvrdili při dvou příležitostech i další Němci, ale žádný z těch, se kterými jsme mluvili, nemohl potvrdit, že byl osobně svědkem takové popravy. Jiní tvrdili, že popravy probíhaly v plynových komorách, ale ani v tomto případě nebylo možné zjistit přesné místo.“

Stefan Tadeusz Norwind v roce 1945 napsal:³⁸

„Hlavní továrny na mrtvolu existovaly v Belzecu, Sobiboru, Majdanku a také se říká, že v Palmyry v oblasti Varšavy. [...] Tyto továrny měly dva typy zařízení. Některé byly elektrické, tj. nazi lidé byli nahnáni na ocelovou desku a pak zabiti proudem vysokého napětí (to se dělo např. v Belzecu). Jiné měly hermeticky uzavřené plynové komory, kde byli opět nazi lidé zabíjeni párou nebo plynem (to se dělo v Tremblince [sic!]).“

Historka o vyhlazování elektřinou se spolu s dalšími vymyšlenými podrobnostmi objevuje i ve výše citované *Černé knize*:³⁹

„Belzec je hrůzostrašné místo, kde byli vyhlazováni Židé. A na německé straně toto místo zahaluje maximální utajení. Jenže železničáři, kteří řídí konvoje s odsouzcenci, vypráví příbuzným a přátelům pravdu o vyhlazování Židů v Belzecu.

Židé museli jít do obrovské haly, která mohla pojmout až tisíc lidí. Němci podél zdí natáhli neizolované elektrické dráty. Stejně dráty byly v podlaze. Když byla hala plná nahných lidí, Němci zapnuli proud. Bylo to obří elektrické křeslo; nikdy nás nenapadlo, že by ho dokázala vymyslet i ta nejzvrácenější mysl.“

Simon Wiesenthal v roce 1946 napsal článek nazvaný „*Seifenfabrik Belsetz*“ (továrna na mýdlo Belzec), pozdější z jeho dvou příspěvků k této smyšlence.⁴⁰ Vykreslil v něm imaginární historii tábora Belzec, hemžící se historickými padělánými. Podle jeho tvrzení byla v lednu 1942 na inspekci oblasti Belzecu komise nejvyšších představitelů SS včetně Adolfa Eichmanna, kterého Wiesenthal ad hoc povýšil na „generála SS“! Komise se rozhodla udělat „z dostupných zařízení výchozí bod k založení místa na vyhlazování“. Za tím účelem byla oplocena „plocha tří čtverečních kilometrů“ (300 hektarů neboli 750 akrů). Plocha samotného tábora činila asi 6 hektarů neboli 15 akrů. Pak přichází jeho popis údajného postupu vyhlazování:⁴¹

„Lidé namačkaní SS k sobě, hnaní Lotyšů a Ukrajinci, vběhli otevřenou bránou do ‚sprchy‘. Ta mohla pojmout 500 lidí najednou. Podlaha ‚sprchy‘ byla z kovu a ze stropu

³⁷ Armand Guérin, *Rawa Ruska*, Editions Oris, Paris 1945, str. 148.

³⁸ S. T. Norwind, *Martyrium eines Volkes*, 1945, str. 102 ad.

³⁹ I. Ehrenburg, V. Grossman, *op. cit.* (pozn. 33), str. 213 ad.

⁴⁰ Viz podkapitola 4.

⁴¹ S. Wiesenthal, „Seifenfabrik Belsetz“, *Der neue Weg*, No. 19/20, Vienna 1946, str. 14.

visely sprchové hlavice. Když byl prostor zaplněn, SS pustili do kovové desky napětí 5 000 voltů. Ze sprch zároveň vytryskla voda. Krátké výkřiky a bylo po popravě. Plukovní lékař jménem dr. Schmidt se ujistil o smrti obětí pohledem přes průzor, otevřely se druhé dveře, přišlo „komando na mrtvolý“ a rychle zemřelé vytahalo. Teď tu byl prostor k dalšímu naplnění pěti sty lidmi.“

3. Od poprav elektřinou k „vlakům smrti“

Další rozšířená historka o Belzec, kolující za druhé světové války, se týkala „vlaků smrti“. Na svět ji přivedl Jan Karski (pravým jménem Kozielski), kurýr polské exilové vlády v Londýně, který tvrdil, že v říjnu 1942 navštívil tábor Belzec, když se dovnitř dostal v převleku za estonského dozorce v doprovodu skutečného podplaceného estonského dozorce. Walter Laqueur píše:⁴²

„Karski žil v letech 1941/1942 v undergroundu ve Varšavě, věnující se „černé propagandě“ mezi německými vojáky, tiskem a distribucí letáků v Německu.“

Ve skutečnosti jsou historky vyprávěné Karskim obyčejná „černá propaganda“. Byl to konečný výsledek jasně daného literárního vývoje, který lze snadno vystopovat v dochovaných dokumentech. První verze této historky, pocházející z listopadu 1942, zmiňovala vlaky smrti, ale jen jako nástroj mučení při odvozu Židů z varšavského ghetta do „zvláštních táborů v Treblince, Belzec a Sobiboru“, kde byli zabíjeni. Pokud jde o tábor Belzec, nejen že Karski v té době ještě nepředstíral, že ho navštívil, ale připisoval mu tehdy oblíbenou metodu vyhlazování – elektřinou. Během prosince 1942 si však vymyslel neexistující návštěvu „seřazovacího tábora“ – v přestrojení za polského policistu – 50 kilometrů od Belzec, kde už omílal téma „vlaků smrti“. Vlaky se nyní staly samotnými vražednými nástroji, přestože Belzec stále připisoval zabíjení jedovatým plynem a elektrickým proudem. V konečném zpracování své historky změnil „seřazovací tábor“ v tábor Belzec, o němž nyní prohlašoval, že ho navštívil v převleku za estonského dozorce!

25. listopadu 1942 přijel do Londýna a předal polské exilové vládě zprávu.⁴³ Byla přepsána pod názvem „Polská vláda v Londýně dostává zprávy o likvidaci židovského ghetta ve Varšavě“ a její plné znění je následující:⁴⁴

„Pronásledování Židů v Polsku, probíhající od prvního dne německé okupace, získalo extrémně závažnou podobu od března 1942, kdy Himmler nařídil do konce roku 1942 vyhladit 50 % židovského obyvatelstva Generálního gouvernementu.

Ačkoliv němečtí vrazi zahájili tuto práci s neobyčejným zápalem, výsledky Himmlera zřejmě neuspokojovaly, neboť během návštěvy Generálního gouvernementu v červenci 1942 osobně vydal nová nařízení zaměřená na celkovou likvidaci polského Židovstva.

⁴² W. Laqueur, *The Terrible Secret: An Investigation into the Suppression of Information about Hitler's „Final Solution“*, H. Holt, New York 1998, str. 230.

⁴³ Porovnej M. Gilbert, *Auschwitz and the Allies*, Henry Holt, New York 1981, str. 93-95.

⁴⁴ Foreign Office papers, 371/30923, xp 009642, str. 78 ad., a 371/30917, xp 5365, str. 78 ad.

Pronásledování ve Varšavě začalo 21. července 1942, kdy do ghatt znenadání najela německá policejní auta. Do domů okamžitě začali vbíhat vojáci a bez jakéhokoliv vysvětlení stříleli obyvatele, kteří jim přišli do cesty. První oběti z velké části patřily mezi vzdělanou třídu. Téměř všichni členové židovské obecní rady byli ten den zatčeni a zadrženi jako rukojmí.

Židovská rada musela 22. července 1942 vyhlásit nařízení německých úřadů o přesídlení všech varšavských Židů, bez ohledu na pohlaví či věk, do východní části Polska, s výjimkou osob pracujících v německých továrnách a příslušníků židovské milice. Denní kvóta lidí k přesídlení byla stanovena na 6 000 a členové židovské obecní rady tento rozkaz museli splnit pod pohrůzkou trestu smrti.

Nazítří, 23. července, se však před židovskou obecní radou opět objevila německá policie a chtěla vidět jejího předsedu Czerniakowa. Ten po jejím odchodu spáchal sebevraždu. Z dopisu zanechaného manželce vyplynulo, že mu nařídili nazítří dodat 10 000 a v dalších dnech 7 000 lidí denně, přestože původní kvóta stanovila 6 000. Osoby, jež mají být předány Němcům, jsou buď odvlékány z domova nebo zadržovány na ulici. Jelikož úsilí židovské policie při výkonu této povinnosti vůči vlastním lidem bylo mizivé a nezaručovalo efektivitu, Němci zmobilizovali dočasné bezpečnostní oddíly k chytání lidí sestávající z Ukrajinců, Lotyšů a Litevců. Tyto oddíly pod vedením SS charakterizuje naprostá bezohlednost, krutost a nelidskost.

Chycení Židé jsou nahnáni na náměstí. Poté vyberou staré lidi a mrzáky, odvedou je na hřbitov a tam je postřílí. Zbytek naloží do nákladních vagonů, 150 lidí do vagonu s prostorem pro 40. Podlaha vagonů je pokrytá silnou vrstvou vápna a chlóru, pokrope-nou vodou. Dveře jsou zamčené. Vlak někdy vyjíždí ihned po naložení, někdy zůstává den na vedlejší koleji. Lidé jsou namačkaní tak těsně, že ti, kdo se udusí, zůstanou v davu bok po boku s ještě živými a těmi, kdo pomalu umírají na výpary z vápna a chlóru, z nedostatku vzduchu, vody a jídla. Ať vlak přijede kamkoliv, polovina lidí je mrtvá. Pře-živší jsou posláni do zvláštních táborů v Treblince, Belzec a Sobiboru. Jakmile tam do-razí, jsou takzvaní „osadníci“ masově zavražděni.

Naživu nechávají pouze mladé a relativně silné lidi, jelikož pro Němce představují dra-hocennou otrockou pracovní sílu. Jejich procento je však nesmírně malé, neboť z celkem asi 250 000 „přesídlených“ byly na pomocné práce na frontě poslány pouhé 4 000.

Ušetřeny nejsou ani děti a nemluvňata. Evakuují i sirotky z domovů a školek. Ředitel největšího židovského sirotčince ve Varšavě a známý spisovatel Janusz Korczak, kterému Němci dovolili zůstat v ghettu, dal přednost následování svých svěřenců na smrt.

Pod záminkou přesídlení na východ probíhá masové vraždění židovského obyvatelstva. Začalo 22. července 1942 a od té doby pokračuje. Do konce září 1942 bylo zlikvidováno 250 000 Židů. Rozsah této akce nejlépe charakterizuje několik čísel: podle oficiální ně-mecké statistiky žilo v březnu 1942 ve varšavském ghettu asi 433 000 lidí. I přes nesmír-ně vysokou úmrtnost způsobenou špatnými hygienickými podmínkami, epidemiemi, hla-dověním, popravami atd., zůstával počet Židů v ghettu přibližně stejný, protože mrtvé nahrazovali Židé posílaní do Varšavy z jiných částí Evropy, Německa, Rakouska, Ho-landska. Podle informací uniklých z *Arbeitsamt* [pracovního úřadu] ve varšavském ghettu zbývá pouze 40 000 lidí, jen vysoce kvalifikovaní dělníci, kteří mají být využiti v německém válečném průmyslu. Nejpřesvědčivější důkaz klesajícího počtu obyva-tel ghatta spočívá ve skutečnosti, že na září 1942 bylo vytištěno 120 000 potravinových lístků. Na říjen jich bylo vydáno už jen 40 000.

Zároveň s vyhlazováním Židů ve varšavském ghettu jsou likvidována ghetta v provinciích Falenica, Rembertow, Nowy Dwor, Kaluszyn a Minsk Mazowiecki. V kraji Wilno zůstala jediná židovská obec v samotném městě, čítající pouhých 12 000 lidí. Podle zpráv, jež před nedávnem dorazily do Londýna, Němci zavraždili 60 000 Židů ve Wilnu, 14 000 v Kownu a 50 % židovské populace ve Lvovu; podobné zprávy přichází z měst ve východním Polsku jako Stanislavo, Tarnopol, Stryj.

Metody používané při tomto masovém vyhlazování jsou kromě střeleckých popravčích čet popravy elektrinou a vražedné plynové komory.

V táboře Belzec je instalována elektrická popravčí stanice. Transporty s „osadníky“ přijíždí po vedlejší koleji na místo, kde probíhá poprava. Tábor střeží Ukrajinci. Obětem je nařízeno svléknout se donaha – zdánlivě kvůli vykoupaní – a pak je odvedou do baráku s kovovou podlahou. Poté se zamknou dveře, oběťmi projde elektrický proud a jejich smrt je téměř okamžitá. Těla se naloží do vagonů a odvezou do masového hrobu v určité vzdálenosti od tábora.

V Treblince nedávno instalovali obří bagr. Ten bez ustání hloubí jámy – masové hroby pro Židy, které tam potká smrt. Ukrajínští strážníci, svědci masových vražd, si mohou nechávat peníze a šperky ukradené obětem. Tyto bestiální vraždy se někdy odehrávají za přítomnosti místního nežidovského obyvatelstva, které je při pohledu na tak nelidské násilí bezmocné a zachvácené hrůzou. Reakce Poláků na tyto nevýslovné zločiny nejlépe dokládá brožura „Fronty za osvobození Polska“, obsahující ostře formulovaný protest proti příšernému vyhlazování Židů. Podle této brožurky celkový počet Židů zavražděných od září 1939 v Polsku překračuje jeden milion.“

Text této zprávy je identický jako již zmiňované prohlášení Ignacy Schwarzbarta, které je však datováno 15. listopadu 1942 a je tedy o 10 dní starší. Richard Law, náměstek britského ministra zahraničních věcí si 26. listopadu 1942 poznamenal, že „*dnes ráno*“ požádali o audienci dva angličtí Židé, pánové Silverman a Easterman, aby si promluvili o „*vyhlazování Židů v Evropě*“, a druhý jmenovaný mu předložil dokument, „*který mu včera večer předal jeden člen polské vlády*“.⁴⁵ Ale I. Schwarzbart, člen Polské národní rady, měl část tohoto dokumentu v držení již 15. listopadu.

Další část, týkající se transportů Židů, se objevila s jistými modifikacemi a nezbytnými zmínkami o popravování elektrinou ve zprávě polské exilové vlády v Londýně 10. prosince 1942.⁴⁶

„Podlaha vagonů byla pokryta nehašeným vápnem a chlórem. Pokud je známo, vlaky byly posílány na tři místa, do Tremblinky [sic!], Belzecu a Sobiboru, které zprávy popisují jako ‚vyhlazovací tábory‘. Celá metoda transportování byla úmyslně navržena ke způsobení co největšího počtu obětí mezi Židy odsouzenými na smrt. Udává se, že po příjezdu do tábora byli přeživší svlečeni donaha a zabiti různými způsoby včetně jedovatého plynu a popravy elektrinou.“

⁴⁵ Foreign Office papers, 371/30923, xp 009642, str. 73.

⁴⁶ Foreign Office papers, 371/30924, xp 5365, str. 121-124. Jacob Apenszlak (ed.), *op. cit.* (pozn. 24), str. 122.

To ukazuje, že skutečným ‚posláním‘ Jana Karskiho bylo vedení stylové „černé propagandy“. Historka o vlcích smrti, připisovaná „poslovi, který v prosinci 1942 přijel do Londýna“, se skutečně v prosinci objevila v Londýně.⁴⁷

Předcházela verzi Jana Karskiho z roku 1944, na níž se podíváme později, ovšem s jedním zásadním rozdílem. Zatím ještě neprohlášoval, že se dostal do tábora Belzec, ačkoliv navštívil seřazovací tábor „asi 50 kilometrů od města Belzec“.

Noviny *Voice of the Unconquered* přinesly v březnu 1943 článek nazvaný „Čerstvá svědecká zpráva tajného kurýra z Polska“. Psalo se v ní o poslovi, který „začátkem prosince 1942 přijel do Londýna“.⁴⁸

Tento kurýr přivezl „osobní očitě svědectví“, které v novinách zveřejnili. Část o Belzecu je přetištěna níže včetně podtitulků doplněných redaktory novin:⁴⁹

„Cesty dlážděné mrtvými

Chci se vrátit k otázce ‚deportací‘. Ve Varšavě jsem viděl první část této akce a na periferii Belzecu druhou a poslední. Z Varšavy jsou Židé nahnáni k trati na kraji města, kde na ně už čeká dlouhý vlak s vagony pro dobytek. Než však dorazí k trati, jsou mnozí z toho či onoho důvodu zastřeleni. Hlavně opozdilci. Celá cesta je doslova posetá mrtvolami. Když konečně dorazí k cíli, jsou oloupeni o všechnen majetek (deportovaní jsou oficiálně vyzýváni, aby si s sebou vzali to nejcennější). Pak je naloží do vagonů, sto lidí do jednoho, a první část cesty trvající dva až osm dní začíná. Během cesty se dveře vagonů ani jednou neotevrou, což má za následek smrt mnoha lidí ještě před tím, než dorazí na ‚třídící místo‘ (obóz rozdzielczy), nacházející se asi 50 kilometrů od města Belzec. Nicméně první část cesty je klidná, téměř lidská v porovnání s tím, co je čeká ve druhé části.

Jatka Belzec

V uniformě polského policisty jsem navštívil třídící místo u Belzecu. Je to obrovský, jen z poloviny zastřešený barák. Když jsem tam byl, v táboře bylo asi 5 000 mužů a žen. Každých pár hodin však přijížděl nový transport Židů, mužů i žen, mladých i starých, na poslední cestu vstříc smrti.

Není v lidských silách popsat dojem, jaký na mě těch 5 000 lidí udělalo: už nevypadají jako lidské bytosti. Kostry s rezignovanými mrtvými očima. Nazí, vyděšení, s neustálými křečovitými a nervózními pohyby. Jedno dítě leží obličejem ke střeše. Je v posledním smrtelném tažení. Nikdo mu ale nevěnuje sebemenší pozornost. Všímám si uprostřed té jednolité masy úplně nahého starce. Nejspíš ho svlékli z jeho hadrů. Nikdo se na něj nedívá. Na lidi, kteří ho obklopují, nijak nepůsobí. Stráže pokračují ve střelbě do davu. Všude se povalují mrtvolky. Lidé je při svém křečovitém postupu překračují. Sotva si mrtvých všimají. Strážníci každých pár minut vybírají několik mužů k odklizení mrtvol nahromaděných u plotu. I to probíhá bez jakýchkoliv emocí, bez jakéhokoliv výrazu ve tvářích, jako kdyby úplně zapomněli, co dělají. Už to nejsou normální bytosti, ale jedna velká, křečovitá, umírající masa.

⁴⁷ Jacob Apenszlak (ed.), *op. cit.* (pozn. 24), str. 135-138.

⁴⁸ „Eye-Witness Report of a Secret Courier Fresh from Poland“, *Voice of the Unconquered*, March 1943, str. 5.

⁴⁹ *Tamtéž*, str. 8.

Lidé jsou v tomto táboře drženi několik dní. Než se z posledních sil vydají na cestu smrti, většina už celé dny nemá co jíst, protože nedostávají žádné jídlo a musí vyžít jen z toho, co se jim povedlo vzít s sebou.

Začíná druhá a nejpříšernější část jejich cesty. „Deportovaní“ jsou najednou bez jakéhokoliv varování za šlehání bičů a střelby hnáni k železničním kolejím několik desítek metrů od tábora. Vypuká divoký, bezhlavý útěk. Němci mezitím připravili všechno k zesílení jejich muk.

Cestu z tábora ke kolejím tvoří speciálně postavený úzký koridor s chatrným prkenným plotem po stranách. Po obou stranách jsou ozbrojení strážníci. Lidé jsou zezadu poháněni strážnými, kteří je nemilosrdně mlátí biči. Všechno je uděláno tak, aby vznikla panika a bezhlavý útěk. Zároveň je však vyžadován „pořádek“ a nikdo se neodvažuje dotknout plotu. Kdokoliv se příliš dotýká plotu je zastřelen strážnými, kteří ho v těsné blízkosti lemují. Střelba, krev, nářek a křik zasažených jen zvyšují paniku a to dává strážím další důvod střílet. Takto jsou na několika metrech délky zabity stovky lidí. To jsou však ti šťastnější. Přeživší čeká ještě hrůznější smrt.

Úzký průchod vede k otevřeným dveřím dobytčáku. To jsou ty slavné vagony určené pro „40 lidí nebo 8 koní“. My jsme je měřili a zjistili, že kdyby tam nastoupili úplně nazí lidé a těsně se k sobě přitiskli, mohly by jich pojmut jen 90. Přesto do těchto vagonů nahánějí 140 lidí. Po obou stranách dveří jsou speciální SS-mani se zbraněmi a biči. Jejich prací je nahnat lidi do vagonů.

V oblasti 50 kilometrů jsou dnem i nocí páleny mrtvoly Židů

Vyzábělé kostry předvádí v panice a strachu akrobatické výkony. Nastává chvíle, kdy je vagon naplněný do posledního centimetru. Ale stále do něj nahánějí další lidi: *einsteigen, einsteigen!*⁵⁰ Lidé začínají lézt přes hlavy svých sousedů a drží se za ruce, nohy nebo vlasy těch, kdo už jsou uvnitř. Tak se do vagonu daří dostat padesát dalších a ten je poté zamčen. Na jeho místo se brzy přistaví jiný...

Dlouhý vlak přeplněný několika tisíci muži, ženami a dětmi přejíždí na vedlejší trať, kde zůstává dva až osm dní. Dveře se nikdy neotvírají. Lidé uvnitř zažívají nelidská muka. Své biologické potřeby musí vykonávat na hlavy ostatních. Mnohé vagony jsou potřené vápnem, které od vlhkosti a moči začíná pálit a zvyšuje utrpení bosých a nahých.

Jelikož k zabíjení Židů tímto relativně levným způsobem není dost vagonů, spousta jich je odvážena do blízkého Belzecu, kde jsou vražděni jedovatými plyny nebo elektrickým proudem. Mrtvoly jsou páleny u Belzecu. Tak v oblasti padesáti kilometrů dnem i nocí hoří obří hranice ze židovských mrtvol.“

Karski v roce 1944 vydal knihu vzpomínek „*Příběh tajného státu*“. Popisuje, jak se začátkem října 1942 dostal do varšavského ghetta a navázal spojení s místním Bundem, svazem socialistických Židů. Šéf této organizace mu řekl o deportaci „*víc než tři set tisíc*“ Židů do „*popravčích táborů*“. Celý příběh zní následovně:⁵¹

„Pár dní po mé druhé návštěvě varšavského ghetta mi vůdce Bundu zařídil možnost vidět židovský tábor smrti. Tábor se nacházel u města Belzec asi sto mil východně od Var-

⁵⁰ Německy „nastupovat“; pozn. překl.

⁵¹ Jan Karski, *Story of a Secret State*, Houghton Mifflin Company, Boston 1944, str. 339-351.

šavy a byl známý po celém Polsku z hororových historek, které o něm kolovaly. Všeobecně se říkalo, že každý Žid, který se do něj dostal, byl bez výjimky odsouzen k smrti. Vůdce Bundu tam nikdy nebyl, ale měl o jeho fungování ty nejpodrobnější informace. Měl jsem tam jít v den, na kdy byly naplánovány popravy. Tu informaci bylo snadné získat, protože mnozí estonští, lotyšští a ukrajinští strážníci, kteří tam pracovali pod dohledem gestapa, sloužili židovským organizacím. Ne z nějakého lidského nebo politického důvodu, ale pro peníze. Měl jsem si vzít uniformu jednoho Estonce, který zůstane doma, a já půjdu dovnitř s jeho doklady. [...] Časně ráno v den, který jsme zvolili, jsem odjel z Varšavy ve společnosti jednoho Žida, který pracoval mimo ghetto v židovském podzemním hnutí. Do Belzeců jsme dorazili krátce po poledni a šli přímo na místo, kde měl čekat Estonec, aby mi dal uniformu.“

Karskiho historka je poměrně zdlouhavá, takže budu citovat pouze ty nejpodstatnější body. V doprovodu estonského strážného došel k táboru:

„Jakmile jsme byli několik set metrů od tábora, další hovor přerušil řev, výkřiky a střelba. [...] Prošli jsme malým hájem sešle vypadajících stromů a stanuli přímo před hlasitým, vzlykajícím, páchnoucím táborem smrti. Stál na rozsáhlé rovině a zabíral asi čtvereční míli. Ze všech stran ho obepínal hrůzu nahánějící plot z ostnatého drátu, skoro dva metry na výšku a v dobrém stavu. Za plotem stáli v rozestupech 15 metrů strážníci držící pušky s nasazenými bajonety připravenými k použití. Vně kolem plotu obcházeli milicionáři na nepřetržité hlídce. V samotném táboru se nacházelo několik malých boud či baráků. Zbytek plochy kompletně pokrývala hustá, pulsující, tepající, hlučná lidská masa.“

Karski se dále zabývá popisem davu, přičemž opakuje a rozvíjí témata rozebraná již v jeho spisku z prosince 1942, ale s důležitým doplňkem: „*Všichni to byli bývalí obyvatelé varšavského ghetta.*“ Stejně jako v předešlé zprávě o „*seřazovacím táboru*“ ležícím 50 km od Belzeců mluví o vlcích smrti i úzkém průchodu, který Němci vybudovali k usměrňování davu do vagonů, a pokračuje:

„A nyní se dostáváme k té nejhroznější epizodě. Vůdce Bundu mě varoval, že i kdybych žil sto let, na některé věci z toho, co uvidím, nikdy nezapomenu. Nijak nepřeháněl. Vojenské předpisy stanoví, že v jednom nákladním vagonu může jet osm koní nebo čtyřicet vojáků. Bez jakýchkoliv zavazadel se do něj může natěsnat maximálně sto stojících a mačkajících se pasažérů. Němci jednoduše vydali nařízení v tom smyslu, že do každého vagonu musí nastoupit 120 až 130 Židů.“

Po dalším popisu nakládání obětí do vagonů Karski píše:

„Vím, že mi spousta lidí neuvěří. Nebudou mi moci uvěřit. Budou si myslet, že přeháním nebo si vymýšlím. Ale já to viděl a není to přehnané ani vymyšlené. Nemám žádné důkazy, žádné fotografie. Jediné, co mohu říct, je, že jsem to viděl a že to je pravda. Podlaha vagonu byla pokrytá silnou vrstvou bílého prášku. Bylo to pálené vápno. Pálené vápno je prostě nehasené vápno neboli dehydratovaný oxid vápenatý. Kdo viděl míchání malty, ví, co nastane, když se do vápna nalije voda. Jak se prášek mísí s vodou, směs

bublá a stoupá z ní pára za vzniku velkého tepla. V nacistické ekonomii brutality vápno sloužilo ke dvěma účelům. Vlhká tkáň se při styku s vápnem rychle vysuší a spálí. Lidé ve vagonech byli brzy doslova upáleni k smrti s masem vyžraným od kostí. Tak Židé ‚umírali v bolestech‘, čímž se naplnil slib, který Himmler dal ‚podle Vůdcovy vůle‘ roku 1942 ve Varšavě.⁵² A za druhé vápno předcházelo šíření chorob z rozkládajících se těl. Bylo to účinné a levné – pro jejich záměry dokonale zvolený prostředek.“

Po třech hodinách se vlak se čtyřiceti vagony plnými Židů dal do pohybu. Karski pokračuje:

„Mí informátoři mi dopodrobna popsali celou cestu. Vlak jel asi 80 mil a nakonec zastavil na pustém, holém poli. Pak se nic nedělo. Vlak bez hnutí stál, trpělivě čekající, zatímco uvnitř každým koutem prostupovala smrt. To zabralo dva až čtyři dny. Když nehašené vápno, udušení a zranění umlčely veškeré výkřiky, objevila se skupina mužů. Byli to mladí, silní Židé s úkolem čistit tyto vagony, dokud nenadejde doba, kdy v nich skončí sami. Pod silným dohledem rozpečťovali vagony a vyhazovali hromady rozkládajících se těl. Hromady masa se pak spálily a zbytek zahrabali do obrovské jámy. Čištění, spalování a zakopání zabralo jeden nebo dva dny. Celý proces likvidace pak trval tři až šest dní. Tábor se během této doby doplnil o nové oběti. Vlak se vrátil a celý proces se od začátku opakoval.“

Ačkoliv je Karskiho popis prachobyčejný výmysl, někdo se ho snažil vylepšit tvrzením, že se pouze zmýlil a místo do Belzecu jel do Izbicy, ležící asi 60 kilometrů severněji.⁵³ To by mohla být pravda, pokud jde o „seřazovací tábor“ z prosince 1942, ale jak jsme viděli, Karski v roce 1944 výslovně mluvil o táboře Belzec:

„Pár dní po mé druhé návštěvě varšavského ghetta mi vůdce Bundu zařídil možnost vidět židovský tábor smrti. Tábor se nacházel u města Belzec asi sto mil východně od Varšavy a byl známý po celém Polsku z hororových historek, které o něm kolovaly.“

Je to zřejmé i z amerického vydání knihy s letákem od Williama Sharpa, obsahujícím čtyři kresby shrnující její obsah, přičemž u čtvrté je popisek.⁵⁴

„Navštívil nechvalně proslulý židovský tábor smrti v převleku za estonského strážného.“

Karski dal v roce 1987 rozhovor Maciejovi Kozłowskiemu z *Tygodnik Powszechny* a jasně prohlásil, že skutečně byl v táboře Belzec:⁵⁵

⁵² Tento slib je jen další infantilní výmysl Jana Karskiho.

⁵³ E. Th. Wood, S. M. Jankowski, *Karski. How One Man Tried to Stop the Holocaust*, John Wiley & Sons, Inc., New York 1994, str. 128 ad.

⁵⁴ Reprodukováno v E. Th. Wood, S. M. Jankowski, *Karski. Opowieść o emisariuszu*, Wydawnictwo Baran i Suszczyński, Państwowe Muzeum Oświęcim-Brzezinka, Kraków/Oświęcim 1996, dokumentární příloha mimo text.

⁵⁵ „Niespełona misja. Z profesorem Janem Karskim kurierem polskiego podziemia w latach II wojny światowej rozmawia Maciej Kozłowski“, in *Tygodnik Powszechny*, No. 11, 1987. (Na fotokopii v mém vlastnictví není vidět číslo strany.)

„Jeli jsme spolu [s průvodcem] do Lublinu, tam přisedli na jiný vlak a nakonec dorazili do Belzecu. Bylo to v polovině října [1942].“

A zde Karski ke svému původnímu výmyslu přidává ještě jednu lež:

„Tehdy jsem si myslel, že Belzec je tranzitní tábor. Teprve po válce jsem se přesvědčil, že to bylo konečné místo vyhlazování.“

Ve svém líčení z roku 1944 se nevyhnutelně dopustil závažných chyb, protože ve skutečnosti tábor Belzec nikdy neviděl. Tábor se například nenachází na „*rozsáhlé rovině*“, ale na úbočí kopce, a nikdy tu nesloužili estonští strážníci. Mimoto je celá podstata této historky – že táborové strážce mohly být podplacené – v příkrém rozporu s jejich popisem ve zprávě z 10. července 1942 a dalších, podle nichž měly „*spoustu nakradených peněz a šperků*“ a mohly si dovolit platit 20 zlatých dolarů za láhev vodky.

Naprostá smyšlenost celého vyprávění je navíc jasná i z jeho základní premisy. Aby Karski v říjnu 1942 prozkoumal, jak jsou vyhlazováni lidé deportovaní z varšavského ghetta, jel údajně podle přímých instrukcí šéfa Bundu – ne do Treblinky, ale do Belzecu! A měsíc po první vlně deportací zde „vidí“ houfy Židů z varšavského ghetta! Kdyby tedy Karskiho povídky měly být věrohodné, museli by být Židé z varšavského ghetta deportováni do Belzecu přes Izbicu! Nedbaje inteligence obětí svých výmyslů se dokonce ani neobtěžoval ověřit si, kde se Belzec nachází. Umisťuje ho asi 160 kilometrů východně od Varšavy, zatímco ve skutečnosti leží skoro 300 kilometrů jihovýchodně od polského hlavního města.⁵⁶

Celá historka vymyšlená Janem Karskim si mezi historiky získala špatnou pověst⁵⁷ (až na ojedinělé výkřiky), ovšem ne už tak sám Karski, který se mezi oficiálními historiky až do své smrti v červenci 2000 těšil velké vážnosti.⁵⁸ Jak správně poznamenal Theodore O’Keefe:⁵⁹

„Jen pár údajných očitých svědků nacistických ‚vyhlazovacích‘ táborů bylo tak vlivných a vážených jako Jan Karski.“

O Karskim se píše i v *Enzyklopädie des Holocaust*, nicméně s pochybnostmi o věrohodnosti jeho svědectví:⁶⁰

„Není zcela jasné, zda Karski, převlečený za strážného, skutečně viděl masovou vraždu ve vyhlazovacím táboře Belzec, jak později napsal.“

⁵⁶ Tato informace je chybná i pro Treblinku, ležící asi 80 kilometrů severovýchodně od Varšavy (vlakem).

⁵⁷ Např. uznávané německé noviny *Frankfurter Allgemeine Zeitung* ze 7. října 2003, str. L37: „Poslední kniha [historika Raula] Hilberga [...] ‚*Sources of Holocaust Research*‘ v tichosti opustila některé nejslavnější, ale evidentně také nejméně spolehlivé svědky jako Kurt Gerstein a Jan Karski.“

⁵⁸ „Polský ministr zahraničí Włodzimierz Cimoszewicz 10. září 2002 odhalil v kampusu Georgetownské univerzity pomník dr. Jana Karskiho. Pomník je ztvárněn jako lavička v parku, na níž Karski sedí.“ http://polish-jewish-heritage.org/Eng/monument_karski.htm. Roku 1999 vyšla v Polsku Karskiho kniha pod názvem *Tajne państwo: opowieść o polskim podziemiu*, Twój Styl, Warsaw 1999.

⁵⁹ T. J. O’Keefe, „A Fake Eyewitness to Mass Murder at Belzec“ in *The Revisionist*, No. 1, November 1999, str. 1.

⁶⁰ E. Jäckel, P. Longerich, J. Schoeps (eds.), *Enzyklopädie des Holocaust*, Argon Verlag, Berlin 1993, vol. II, str. 741; dřívější anglickojazyčné vydání této encyklopedie pod heslem Karski vůbec nezmiňuje Belzec: Israel Gutman (ed.), *op. cit.* (pozn. 7), vol II, str. 787.

V západních zemích si vždy dával záležet, užívaje si falešnou slávu „očitého svědka vyhlazovacího tábora“ v Belzecu, aby podpořil oficiální verzi svou přítomností či podpisem, nicméně nikdy nezacházel do detailů svého „svědectví“. Za spoluúčasti oficiálních historiků se stal garantem údajného vyhlazování v plynových komorách Belzecu, ke kterému měly být používány zplodiny z dieselového motoru. V této roli se objevil například v italském televizním vysílání⁶¹ a ve slavném filmu *Šoa* od Claude Lanzmanna. Karski zde vypráví o svých různých „misích“ za druhé světové války, ale vůbec nezmiňuje tábor Belzec.⁶²

A je tu ještě jedna pozoruhodná věc. J. Karski v roce 1997 napsal předmluvu k novému překladu knihy o Belzecu od Rudolfa Redera, poprvé vydané roku 1946,⁶³ pochopitelně bez sebemenší zmínky o své návštěvě tohoto tábora.⁶⁴ Podvod a komedie v jednom!

4. Továrna na mýdlo používající lidský tuk

Již před koncem druhé světové války se šířila legenda o belzecké továrně na výrobu mýdla z těl zavražděných Židů.

První zárodky této legendy obsahuje zpráva poslaná 30. srpna 1942 ze ženevské kanceláře Židovské agentury pro Palestinu americké vládě,⁶⁵ a 26. září 1942 předaná Svatém stolci.

„Probíhá likvidace varšavského ghetta. Všichni Židé bez jakéhokoliv rozdílu, bez ohledu na věk či pohlaví, jsou po skupinách přesouváni z ghetta a střeleni. Jejich mrtvolky jsou využívány ke zpracování tuku a kostí při výrobě hnojiva.

Masové popravy neprobíhají ve Varšavě, ale v táborech speciálně připravených k tomuto účelu, z nichž jeden se má nacházet v Belzecu.“⁶⁶

V podkapitole 1 jsme viděli, že legenda o továrně na mýdlo z lidí v Belzecu začínala získávat tvar v roce 1944 a v její prvotní podobě ji šířil A. Silberschein. V již citovaných zprávách ve skutečnosti stojí, že „tuk z mrtvol byl odčerpán – aby z něj udělali mýdlo“ a že Němci postavili „zvláštní továrny na výrobu mýdla a leštidel na boty ze židovského tuku“.

Tato čtenářsky lákavá historka se objevila v následující podobě v *Černé knize*.⁶⁷

„Na jiném místě v táboře Belzec stála továrna na výrobu mýdla. Němci vybírali nejtlustší lidi a zabíjeli je, aby z nich udělali mýdlo. Arthur [Israelevitch] Rosenstrauch, bankovní úředník ze Lvova, kterému vděčíme za tuto zprávu, dokonce držel ono

⁶¹ „Speciale-Mixer“ Giovannioho Minoli, poprvé vysíláno na stanici RAI 2 21. června 1989 ve 20:30 hod. K této věci viz můj komentář v *La soluzione finale: Problemi e polemiche*, Edizioni di Ar, Padua 1991, str. 208-219.

⁶² C. Lanzmann, *Shoah*, Fayard, Paris 1985, str. 183-196.

⁶³ Viz kapitola II.1.

⁶⁴ R. Reder, *Belzec*, Fundacja Judaica, Państwowe Muzeum Oświęcim-Brzezinka, Krakow 1999. Polský text a anglický překlad s předmluvou Jana Karskiho má datování Washington, 4. červenec 1997, str. 5 a 77.

⁶⁵ *Foreign Relations of the United States*, 1942, vol. III, str. 775.

⁶⁶ V textu doručeném do Vatikánu stálo „Belick“. *Actes et documents du Saint Siège relatifs à la seconde guerre mondiale. Le Saint Siège et les victimes de la guerre, janvier-1941-décembre 1942*, Libreria Editrice Vaticana, vol. 8, 1974, str. 52. Toto je jediná zmínka o táboře Belzec v celé knize; evidentně zde šlo o záměnu s táborem Treblinka.

⁶⁷ I. Ehrenburg, V. Grossman, *op. cit.* (pozn. 33), str. 214.

„židovské mýdlo“ v ruce. Bandité z gestapa existenci této „továrny“ nepopírali. Když chtěli vyděsit Žida, řekli mu „uděláme z tebe mýdlo“.

Nejnadšenějším vypravěčem a šířitelem této legendy však nebyl nikdo jiný než Simon Wiesenthal. V roce 1946 napsal článek „RIF“, začínající těmito slovy:⁶⁸

„V posledním březnovém týdnu zveřejnil rumunský tisk neobvyklou zprávu: V malém rumunském městečku Foltececi bylo na židovském hřbitově během pohřební ceremonie se všemi obvyklými poctami pohřbeno dvacet krabic mýdla. Toto mýdlo bylo nedávno nalezeno v bývalém skladišti německé armády. Krabice byly jasně označeny „RIF – Rein jüdisches Fett“ [čistý židovský tuk]. Tyto krabice byly určeny pro Waffen SS a na obalech s plnou a cynickou věcností stálo, že mýdlo bylo vyrobeno ze židovských těl.“

Zkratka RIF ve skutečnosti znamená „*Reichsstelle für industrielle Fettversorgung*“ (Říšský úřad pro zásobování průmyslovým tukem) a nemá nic společného s lidským tukem, tím méně pak se židovským tukem. V dopise z 9. ledna 1991 to přiznal i židovský historik Yehuda Bauer.⁶⁹

Simon Wiesenthal však i nadále donekonečna omílá bajku o zpracovávání lidského tuku:

„Hrůzná slova „transport na mýdlo“ byla poprvé pronesena koncem roku 1942! Bylo to v Generálním gouvernementu a továrna se nacházela v Haliči v Belsetzu [sic!]. Od dubna 1942 do května 1943 v ní použili jako surovinu 900 000 Židů [...]; určité části [mrtvol] se oddělovaly a posílaly do severního Německa, a tam z nich dělali speciální olej pro motory do ponorek. Kostí šly do mlýnu v Lembergu a tam z nich dělali hnojivo. [...] Co zbylo, zbytkový tuk, bylo potřeba na výrobu mýdla. Zároveň s lidskými transporty se jako druhotné suroviny přepravovaly i další látky jako soda, kalafuna a písek. Belsetzká továrna měla dceřiný závod v Gdaňsku; část polotovarů se posílala tam. Belsetz byla vzorová továrna. Proto měly u Ostbahn transporty sem přednost. Továrna potřebovala suroviny ... a kola se točila pro vítězství!“

Jak je vidět, než se Simon Wiesenthal vydal na lukrativní dráhu „lovce nacistů“, zabýval se o něco méně vznešenou činností jako lovec lží.

⁶⁸ S. Wiesenthal, „RIF“, in *Der neue Weg*, No. 17/18, Vienna 1945.

⁶⁹ <http://www.nizkor.org/features/techniques-of-denial/appendix-7-02.html>; viz také tisková zpráva agentury Reuter z 24. dubna 1990, otištěná např. v *The Daily Telegraph*, April 25, 1990, „Jewish Soap Tale was ‚Nazi Lie‘“; porovnej Mark Weber, „Jewish soap“, *Journal of Historical Review*, 11(2) (1991), str. 217-227.

Kapitola II: Původ a vývoj oficiální historické verze

1. Boj mezi elektrickým proudem a výfukovými plyny

V předvečer Norimberského procesu porazila verzi vyhlazování v Belzecu elektrickým proudem jiná verze, kterou oficiálně uznaly polské i sovětské orgány.

Dr. Litawski, vedoucí představitel polského Úřadu pro válečné zločiny, pro soud roku 1945 vypracoval koncept zprávy o údajných německých vyhlazovacích táborech v Polsku, kde uvedl:⁷⁰

„Tábor Belzec se nacházel nedaleko železniční stanice a spojovala ho s ní zvláštní kolej, po které přijížděly k ostatnému drátu tábora vlaky vozící vězněné Židy. Zpočátku tam posílali jen menší transporty v řádu několika set lidí. Začátkem dubna 1941 však přijela větší skupina, asi 5 000 Židů sebraných při pouličním zátahu ve varšavském ghettu.

Začátkem roku 1942 začaly na veřejnost pronikat [sic!] první zprávy, že se v tomto táboře používají speciální elektrická zařízení k rychlému, masovému zabíjení Židů. Úplně svlečení Židé byli pod záminkou vykoupání přiváděni do speciální budovy nazývané „sprcha“ s podlahou z desek, kterými procházel elektrický proud o vysokém napětí. Takto byly zabity spousty Židů; jejich mrtvoly spalovali nebo pohřbívali do obřích masových hrobů.“

Polská vláda ve své oficiální zprávě o německých zločinech v Polsku, předložené Sověty na Norimberském procesu jako dokument USSR-93, napsala o táboře v Belzecu toto:⁷¹

„Tábor v Belzecu byl zřízen roku 1940 k přijímání deportovaných, většinou židovských. Postupem doby se však jeho funkce změnila a byl využíván k popravování nespočtu Židů. V prvních měsících roku 1942 přicházely zprávy, že zde byla postavena speciální zařízení k masovému popravování Židů. Pod záminkou, že se půjdou vykoupat, byli úplně svlečeni a nahnáni do budovy. Její podlahou procházel silný elektrický proud. Byly zde zabíjeny tisíce lidí. Strážé vězně ještě za jejich života okrádaly a olupovaly; když byli Židé zavražděni, sebraly všechno, co po nich zůstalo.“

⁷⁰ AGK, MSW London, 89, str. 3 ad.

⁷¹ USSR-93, str. 41 ad.

Následující pasáž z oficiální zprávy polské vlády, dokumentu USSR-93, byla 19. února 1946 citována během přelíčení v Norimberku sovětským žalobcem L. N. Smirnovem:⁷²

„Zde končím svůj citát a obracím pozornost soudu na stranu 136 na opačné straně dokumentu; je to ze zprávy polské vlády, která ukazuje, že tábor Sobibur⁷³ byl založen během první a druhé likvidace židovského ghetta. Ale vyhlazování ve velkém měřítku zde fakticky začalo na počátku roku 1943. V téže zprávě, v posledním odstavci na straně 136 se můžeme dočíst, že tábor Belsen [sic!] byl založen v roce 1940; ale speciální elektrická zařízení k masovému vyhlazování lidí tu byla instalována v roce 1942. Pod záminkou, že budou odvedeni do sprchy, byli odsouzenci svlečeni a pak nahnáni do budovy, kde byla speciálně elektrifikovaná podlaha; tam byli zabiti.“

Na druhou stranu šetření vedená koncem roku 1945 a začátkem 1946 krajským vyšetřujícím soudcem Czeslawem Godzieszewskim z Lublinu a žalobcem Janem Grzybowskym ze Zamosci, během nichž vyslechli desítky svědků, nejen že neurčila údajnou metodu vyhlazování, ale vnesla do věci dokonalý zmatek. Nepřímí svědci, kteří mluvili o zprávách z doslechu, přednesli celou směsici popravčích metod, ale nedokázali určit, která byla skutečná nebo převládající. Například Polák Eugeniusz G. 14. října 1945 prohlásil:⁷⁴

„Černých, pracujících ve vyhlazovacím táboře v Belzecu, jsem se z obavy o svůj život neptal, jak jsou Židé zabíjeni. Lidé obvykle říkali, že jsou Židé v táboře Belzec vyhlazováni plynem, jiní si mysleli, že se používá elektrický proud, a další měli zato, že je zabíjejí v komoře, z níž se odsaje vzduch, aby se udusili.“

Další polský svědek, Edward F., učinil 20. března 1946 následující výpověď:⁷⁵

„Řekli mi [Ukrajinci sloužící v táboře], že se několik set Židů naráz nacpalo do baráku, kde byli zabiti elektrickým proudem; mrtvolu pak vozili do příkopu po úzkorozchodné železnici.“

Definitivní směr údajného způsobu vyhlazování nakonec určil jediný samozvaný svědek: Rudolf Reder.

Žalobce ze Zamosci vydal 11. dubna 1946 vyjádření nazvané *„Zpráva o výsledcích vyšetřování ve věci vyhlazovacího tábora v Belzecu“*, kde shrnul výsledky svého šetření. K metodě vraždění napsal:⁷⁶

„Metodu zabíjení lidí v plynových komorách nebylo možné stanovit. Zejména jsme nedokázali zjistit, zda trubky spojující motor s plynovými komorami sloužily ke vhánění plynu do komor, ke stlačování vzduchu v komorách, nebo k odčerpávání vzduchu z komor. Svědek Rudolf Reder, pracující v táboře v době vraždění Židů, uvedl, že když byl na rampě [vedle plynových komor] ve chvíli, kdy se bezprostředně po zabití lidí v komo-

⁷² IMT, vol. VII, str. 576 ad.

⁷³ Fonetická transliterace (přepis jinou abecedou) Sobiboru.

⁷⁴ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1136 (překlad z polštiny do němčiny).

⁷⁵ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1223 (překlad z polštiny do němčiny).

⁷⁶ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1226 (překlad z polštiny do němčiny).

rách otevřely dveře, nikdy nezaznamenal žádný zvláštní zápach. Mrtvolý v komorách neměly nijak nepřirozenou barvu. Vypadaly jako živé; obvykle měly otevřené oči. Vzduch v komorách byl po otevření čistý, průzračný a bez zápachu.“

Rudolf Reder byl Žid narozený 4. dubna 1881 v Dębici. Od roku 1910 žil ve Lvově a živil se jako výrobce mýdla. Soudce Jan Sehn ho 29. prosince 1945 vyslýchal jako svědka. Uvedl, že byl 16. srpna 1942 zatčen ve svém městě a druhý den ho odvezli do Belzec. Po příjezdu byl celý transport asi 5 000 osob kompletně zabit ve vyhlazovací budově se šesti komorami, až na osm lidí včetně svědka. Ti zareagovali na poptávku jednoho esesáka po odborných dělnících a vystoupili z řady, přesně 8 lidí z 5 000! Jelikož svědkovi tehdy bylo už 61 let, není jasné, jak mohl být vybrán na práci. Po více než tříměsíčním pobytu v táboře, kdy jako zázrakem díky různým zásahům štěstěny zůstal naživu, se mu nemenším zázrakem podařilo utéct a skrývat se až do příchodu Rudé armády. Detailně popsal údajnou vyhlazovací budovu a navíc prohlásil:⁷⁷

„Nejsem v pozici, abych mohl přesně říct, jaký chemický proces se využíval k vraždění lidí v komorách v Belzec. Vím jen to, že ze strojovny vedla do každé plynové komory trubka o průměru jednoho palce.⁷⁸ Trubky měly vývod v jednotlivých komorách. Nedomážu říct, zda jimi byly do komor pouštěny nějaké plyny, zda stlačovaly vzduch v komorách, nebo jestli se z komor vzduch odčerpával. Často jsem býval na rampě právě ve chvíli, kdy se otevřely dveře, ale nikdy jsem necítil žádný zápach a po vstupu do komory ihned po otevření dveří jsem nikdy nepocíťoval žádné negativní účinky na své zdraví. Těla v komoře nevykazovala žádné nepřirozené zbarvení. Vypadali jako živí. Většina měla otevřené oči. Jen v pár případech byly mrtvolý potřísněné krví. Vzduch v komorách, když se otevřely, byl čistý, průzračný a bez zápachu. Hlavně tam nebyl žádný kouř z motorových zplodin. Ten [výfukový] plyn šel z motoru přímo do otevřeného prostoru a ne do komor.“

Glówna Komisja Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce (Hlavní komise pro vyšetřování německých zločinů v Polsku) došla roku 1947 k podvodnému závěru o metodě vraždění, která měla být připsána táboru Belzec. Eugeniusz Szrojt napsal v článku „*Vyhlazovací tábor Belzec*“, jenž vyšel v oficiálním bulletinu komise, toto:⁷⁹

„Nelze zjistit, jak dlouho fungovaly popravčí komory v budově, kde byl zaměstnán svědek Kozak. Není však pochyb, že komory v novostavbě zmiňované svědkem Rederem byly v srpnu 1942 v provozu. Každopádně během dvou měsíců, kdy tábor nefungoval – od poloviny května do poloviny července – byla postavena nová budova, masivnější a prostornější budova k masovému vraždění obětí, aby byla připravena na hlavní operaci likvidace Židů v Generálním gouvernementu, naplánovanou na podzim.“

⁷⁷ AGK, OKBZN Kraków, 111, str. 4-4a.

⁷⁸ Cał, polský palec, odpovídá 2,4 cm.

⁷⁹ E. Szrojt, „Obóz zagłady w Belzcu“, in *Biuletyn Głównej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce*, Poznań 1947, III, str. 36.

Szrojt se odvolával na dva body svědectví Stanisława Kozaka a Rudolfa Redera, které označil za „*dva nejspolehlivější svědky v této věci*“.⁸⁰ Ani jeden ale nevysvětlil, jaká byla údajná metoda vyhlazování. Svědeckou výpověď prvně jmenovaného se budeme zabývat v podkapitole tři. Druhý zmiňovaný důkaz není nic jiného než již citovaná Rederova výpověď před soudcem Janem Sehnem 29. prosince 1945!

Navzdory tomu Szrojt o pár stran dál pokračuje:⁸¹

„Všichni svědci, kteří v této věci svědčili – až na jednoho – souhlasili, že Němci zabíjeli výfukovými plyny z motoru v popravčí budově. Plyn z motoru byl přiváděn speciálními trubkami s vývody v komorách.“

To je lež hned z několika důvodů. V první řadě proto, že, jak jsme viděli, nikdo ze svědků tuto metodu nejmenoval jako jedinou nebo alespoň převládající. Za druhé proto, že Szrojt klade na stejnou úroveň rádoby očitě svědky a svědky, kteří do tábora nikdy nevstoupili a popsali jen to, co mají z doslechu. Za třetí proto, že „*dva nejspolehlivější svědci v této věci*“, Kozak a Reder, tuto metodu vůbec neuváděli a za čtvrté proto, že ji Reder kategoricky vyloučil, když řekl:

„Ten [výfukový] plyn šel z motoru přímo do otevřeného prostoru a ne do komor.“

Roku 1948 se v další oficiální publikaci polské vlády (která tři roky předtím oficiálně uznala jako vražednou metodu proud o vysokém napětí) stalo historií udušení oxidem uhelnatým z motorových výfukových plynů.⁸²

„S oběťmi v plynových komorách započala konečná etapa procesu likvidace. Za oběťmi natěsno namačkanými v komorách se pevně zamknuly dveře. Nastartoval motor a do komor byl speciálním výfukovým potrubím zaveden oxid uhelnatý. Za pár minut křik dusících se lidí ustal a po 10-15 minutách zvláštní tým složený ze Židů otevřel vnější dveře.“

Jakmile byla zveřejněna takzvaná „Gersteinova zpráva“,⁸³ zmonopolizovala si pozornost historiků a rychle se stala základním kamenem důkazů, že údajný vyhlazovací tábor v Belzecku (a postupem času v Treblince) je historická skutečnost.

V samostatné studii o Treblince jsem vysvětlil, kdy a proč nová metoda vraždění výfukovými plyny zvítězila nad původní párou a byla povýšena na historickou skutečnost.⁸⁴ Rozho-

⁸⁰ *Tamtéž*, str. 35.

⁸¹ *Tamtéž*, str. 41.

⁸² *Polish Charges against German War Criminals (Excerpts from some of those) Submitted to the United Nations War Crimes Commission by Dr. Marian Muszkat*, Główna Komisja Badania Niemieckich Zbrodni Wojennych w Polsce, Warsaw 1948, str. 226.

⁸³ Výpověď SS-Obersturmführera Kurta Gersteina, existující v několika verzích, který měl v srpnu 1942 navštívit vyhlazovací tábory v Belzecku a Treblince. Zemřel za záhadných okolností (údajná sebevražda) 25. července 1945 ve francouzském zajetí. K této věci porovnej: C. Mattogno, *Il rapporto Gerstein: Anatomia di un falso*, Sentinella d'Italia, Monfalcone 1985; H. Roques, *The „Confessions“ of Kurt Gerstein*, Institute for Historical Review, Costa Mesa 1989; C. Mattogno, J. Graf, *Treblinka*, op. cit. (pozn. 4), str. 41 ad. a 126-132 („The ‚Mission‘ of Kurt Gerstein“ – v českém překladu str. 35 ad. a 101-106, „Poslání“ Kurta Gersteina).

⁸⁴ C. Mattogno, J. Graf, *Treblinka*, op. cit. (pozn. 4), str. 74-76 (60-62 českého překladu).

dujícím prvkem nejen ve volbě výfukových plynů jako metody, ale také typu motoru, který je produkoval, byla „Gersteinova zpráva“.

Na tuto zásadní věc bychom se zde měli podívat blíže. 30. ledna 1946 předložil zastupující generální prokurátor Francouzské republiky u Norimberského tribunálu Charles Dubost skupinu dokumentů označených PS-1553, obsahující zprávu ve francouzštině podepsanou Kurtem Gersteinem a datovanou 26. dubna 1945.⁸⁵ Tato zpráva, v níž Gerstein popsal jednu ze svých údajných návštěv tábora v Belzecu, nebyla čtena jako důkaz, ale francouzské noviny *France Soir* vydaly 4. července 1945 jinou verzi s historkou o plynových komorách napojených na motor pod názvem „*J'ai exterminé jusqu'à 11.000 personnes par jour*“ (Vyhlazoval jsem až 11 000 lidí denně).⁸⁶ Krom toho byl německý překlad dokumentu PS-1553 předložen jako důkaz během „soudu s doktory“ a evidován jako důkaz 428.⁸⁷

Takto počátkem roku 1946 metoda vraždění popsaná Kurtem Gersteinem oficiálně zakotvila v západní právní vědě a polští badatelé neudělali nic jiného, než že se přizpůsobili. Tím ovšem vznikl flagrantní rozpor, který oficiální historiografie raději úmyslně přehlíží: nehledě na podobnost vyprávění dvou klíčových svědků, Kurta Gersteina a Rudolfa Redera – v těch nejpřekvapivějších věcech, které nelze objektivně ověřit⁸⁸ – se liší v nikterak nepodstatné věci: Gerstein hovoří o *dieselmotoru*,⁸⁹ kdežto Reder stejně tak explicitně o „*motoru běžícím na benzín*“, který spotřeboval „*asi 4 kanistry benzínu denně*“.⁹⁰ Také ve své knížce vzpomínek z roku 1946 hovoří o „*motoru běžícím na benzín*“ (motor pędzony benzyną), jenž spotřeboval „*asi 80-100 litrů benzínu denně*“.⁹¹ Ani nemluvě o tom, že Gerstein připisuje smrt obětí v údajných plynových komorách výfukovým plynům z dieselového motoru, kdežto Reder tvrdí, že plyny z benzínového motoru nešly do plynové komory, ale do otevřeného prostoru!

Když začalo být žádoucí dát historice o vyhlazování Židů v Belzecu větší váhu a citovat Redera s Gersteinem společně, stačilo tyto otravné rozpory ignorovat a prohlásit totéž co Nella Rost Hollanderová:⁹²

„Tyto dvě svědecké výpovědi jsou téměř identické, a proto se vzájemně potvrzují!“

Obrazný boj popsaný v této kapitole má ve svém rozsahu a důsledcích význam přesahující tento konkrétní případ, kterým jsme se zde zabývali, neboť představuje všeobecný problém historiografického systému, týkající se všech vymyšlených verzí kolujících o údajných vyhlazovacích táborech.

Oficiální historiografie dnes připouští, že tyto příběhy jsou historicky nepodložené, ale neústupně trvá na tom, že mají svou hodnotu, jelikož podle Pierre Vidal-Naqueta se vypráví „*jako*

⁸⁵ IMT, vol. VI, str. 361-364, 424.

⁸⁶ Geo Kelber, „Un bourreau des camps nazis avoue: ‚J'ai exterminé jusqu'à 11.000 personnes par jour‘“, *France Soir*, July 4, 1945, str. 1 ad.

⁸⁷ Military Court, Case 1, Nuremberg, proceedings of January 16, 1947, str. 1806-1815. Rozsáhlá část dokumentu byla otištěna na str. 1808-1814.

⁸⁸ K tomu viz má studie *Il rapporto Gerstein*, op. cit. (pozn. 83), str. 129-137.

⁸⁹ PS-1553, str. 6; PS-2170, str. 6; T-1310, str. 14.

⁹⁰ Výslech z 29. prosince 1945. AGK, OKBZN Kraków, 111, str. 3-3a.

⁹¹ Rudolf Reder, *Belžec*, Centralna Żydowska Komisja Historyczna przy C.K. Żydów Polskich – Oddział w Krakowie, Kraków 1946, str. 44 a 46.

⁹² Nella Rost Hollander, *Belžec. Camara de gas. Tumba de 600.000 Mártires Judíos*, Stephen Wise Institute, World Jewish Congress in Uruguay, 1963, str. 4. Nella Rostová byla autorkou předmluvy v knize vzpomínek Rudolfa Redera, citované v předešlé poznámce pod čarou.

stíny vrhané realitou, jako rozšíření reality“,⁹³ a tudíž jsou svým vlastním způsobem skutečné!

Problém je, že domnělá „realita“, jež má vrhat „*stíny*“, je sama historicky nepodložená, protože stojí na „svědectvích očitých svědků“, jejichž hodnověrnost je přesně stejná jako u těch, která jsou dnes uznávána jako falešná. Upuštění od dříve dominantních metod vraždění (pára v Treblince, chlór v Sobiboru, elektřina v Belzecu) ve prospěch nové metody výfukových plynů z diesellového motoru nikoho nezavazuje povinnosti předkládat nové a průkazné dokumenty či důkazy, nebo nové materiální nálezy, i kdyby jen z oportunistických důvodů.

Oficiální historici tedy potřebovali přijmout verzi, která při zachování provázanosti se svědky bude alespoň na první pohled vypadat věrohodněji, protože se nemohli odvolávat na propagandistické pohádky hraničící s absurditou. Navíc se pro všechny tři tábory vymyslela jednotná metoda vraždění, jelikož bylo těžko uvěřitelné, že by tři tábory pod stejným německým velením používaly tak naprosto odlišné metody.

Do roku 1965, kdy probíhal „belzecký soud“ v Mnichově, byly oficiální historie a právní rámec stanoveny tak jednoznačně, že pokud obžalovaní chtěli mít naději na co nejnížší trest, neměli jinou možnost, než tuto skutečnost bezpodmínečně akceptovat a nabídnout bolestná „doznání“.⁹⁴

2. Revize a rozpory Michaela Tregenza

Michael Tregenza, jeden z hlavních odborníků na historii Belzecu, se nedávno vypořádal s problematickými rozpory rozebranými výše jediným možným způsobem, který korektní historiografický postup připouští: prohlášením všech klíčových očitých svědectví za nepřijatelná!⁹⁵

Ale pokud jsou dvě základní svědectví – Rudolfa Redera a Kurta Gersteina – jako důkaz nepřijatelná, a přitom je na nich de facto postavena celá oficiální historie Belzecu, jak někdo může i nadále vážně tvrdit, že to byl vyhlazovací tábor? Aby tento problém vyřešil, Tregenza se zamotává do neméně problematického rozporu: odmítá samozvané „očitě svědky“, kteří svědčili v letech 1944 a 1945, ve prospěch řady méně významných svědků, kteří poprvé „promluvili“ z jeho podnětu v 90. letech („*Gespräche und Interviews mit den Bewohnern von Belzec*“),⁹⁶ a ve prospěch obžalovaných v „belzeckém procesu“, kteří, jak jsme viděli, vypoovídali s odstupem 20 let a v rámci strategie obhajoby potvrdili historii Belzecu založenou na nepřijatelných svědectvích výše uvedených svědků!

Tregenza dále říká některé věci, z nichž je jasné, že Belzec nebyl „tábor ve stínu“. Všechno se podle něj odehrávalo na jasném denním světle, takže výše zmiňované legendy vůbec nemohly být „*jako stíny vrhané realitou*“. Píše:⁹⁷

⁹³ P. Vidal-Naquet, „*Tesi sul revisionismo*“, in *Rivista di storia contemporanea*, Turin 1983, str. 7 ad.

⁹⁴ Viz kapitola III.

⁹⁵ Viz kapitola III.1.

⁹⁶ M. Tregenza, „*Das vergessene Lager des Holocaust*“, in I. Wojak, P. Hayes (eds.), „*Arisierung*“ im Nationalsozialismus, *Volksgemeinschaft, Raub und Gedächtnis*, Campus Verlag, Frankfurt/Main, New York 2000, str. 246.

⁹⁷ *Tamtéž*, str. 241 ad.

„Zatímco Sobibor a Treblinka ležely skryté, izolované a mimo dohled obyvatel, tento tábor stál hned u silně vytižené železniční trati a silnice spojující Lublin s Lembergem, přímo u vesnice Belzec. Lidé projíždějící kolem i vesničané jasně viděli ploty a strážní věže. Není tedy překvapivé, že jak tábor tak dění uvnitř byly místním obyvatelům od počátku známy. Ostatně skupina dělníků byla zapojena do stavebních prací, zahrnujících i první plynové komory.“

Opravdu, návštěvníka nejvíc ze všeho praští od očí blízkost silnice (nynější státní silnice 17, spojující Zamosc s Rava-Ruskou a pokračující do Lviva, který tehdy Němci nazývali Lemberg a Poláci Lwów) a železniční trati z Lublinu do Rava-Rusky.⁹⁸ Jelikož tábor ležel na úpatí kopečka s plynovými komorami z druhé etapy a masovými hroby údajně ležícími v horní části, třímetrový plot, i kdyby byl protkaný borovými nebo jedlovými větvemi,⁹⁹ by nikomu nezabránil z určité vzdálenosti pozorovat všechny fáze údajného vyhlazování. „Hrozné tajemství“ Belzecu by tak okamžitě vešlo ve všeobecnou známost. K této věci se Tregenza vyjadřuje ještě jednoznačněji:¹⁰⁰

„Každý jednotlivý vesničan od samého začátku věděl, co se v táboře děje. To vyplývalo z přátelských vztahů mezi zaměstnanci tábora a ukrajinským vesnickým obyvatelstvem, které v mnoha případech hostilo příslušníky SS a ‚muže z Trawniki‘ u sebe doma a bylo za svou ‚pohostinnost‘ dobře placeno. Patrně do toho spadala i prostituce. Některé dívky – podle vyjádření místních obyvatel – to měly dělat s ‚muži z Trawniki‘ za šperky a jiné cennosti. Navíc do Belzecu přicházely prostitutky i z jiných měst. V archivu polské policie jsou záznamy o několika vesničanech, kteří sloužili v různých úsecích tábora SS. Zejména tři sestry z rodiny J. pracovaly v kuchyni a prádelně SS, patřící rodině B. Místní pekárna, vlastněná rodinou Ukrajince N., denně dodávala několik set bochníků chleba příslušníkům SS, ‚mužům z Trawniki‘, a zhruba tisícovce Židů pracujících v táboře. Řada vesničanů vozila chleby k bráně tábora na dvoukoláku. Jedním z nich byl Žid Mojesz Hellman, žijící v Belzecu potají pod jménem Ligowski. Platili jim za to cennostmi a koňakem.

Čtyři muži byli v táboře řádně zaměstnáni. Jedním z nich byl Dmitrij N., který kontroloval a opravoval sprchy a umývárny ‚mužů z Trawniki‘. Mieczyslaw K. a Wacław O. pracovali jako opraváři v garáži SS nebo jako elektrikáři. Elektrikář Michal K. instaloval kabely a osvětlení ve druhé plynovací budově, takzvané ‚Stiftung Hackenholt‘, a prý měl občas pomáhat při plynování. Podle autorova vědomí to je jediný případ Poláka přímo [zapojeného] – dobrovolně a za peníze – do masového vraždění Židů ve vyhlazovacím táboře. Za zmínku rovněž stojí, že vesničané Eustachy U. a Wojciech I. nejen že mohli mít fotoaparáty, ale také mohli – ba k tomu byli přímo vybízeni – fotografovat strážné z vyhlazovacího tábora. Některé snímky byly dokonce pořízeny přímo v táboře. SS-maní a ‚muži z Trawniki‘ se také fotili navzájem a dávali Wojciechovi I. filmy, aby jim je vyvolával.“

⁹⁸ Viz dokumenty 1-3 v dodatcích.

⁹⁹ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1129 (překlad z polštiny do němčiny), svědectví S. Kozaka.

¹⁰⁰ M. Tregenza, *op. cit.* (pozn. 96), str. 246 ad.

Tregenza uvádí, že 20 mužů, které SS-mani podle Kozaka¹⁰¹ přinutili stavět první plynovou komoru, byli ve skutečnosti placení dobrovolníci.¹⁰²

„Stavět tábor ty dělníky nikdo nenutil, ale doporučila je obecní správa a byli dobře placeni.“

Heinrich Gley během příprav na belzecký proces v roce 1961 prohlásil:¹⁰³

„Každopádně jsem byl se židovskou pracovní četou často posílán pracovat mimo tábor. Tyto práce byly různě dlouhé, mezi dvěma až šesti týdny. Brali mě až 50 kilometrů od tábora.“

Polská svědkyně Maria D. vypověděla (16. října 1945), že někteří Židé pracující v táboře „měli právo opouštět tábor“.¹⁰⁴ A polský svědek Tadeusz M. den předtím uvedl:¹⁰⁵

„V táboře byly zaměstnány dvě skupiny Židů: jedna pracovala za hranicemi tábora, druhá nesměla tábor opustit a měla na starost vytahování mrtvých Židů z plynových komor a jejich pohřbívání. Tyto skupiny byly vzájemně naprosto izolované. Židé pracující mimo tábor se směli oženit a psát svým rodinám. Židům pracujícím v táboře Němci zřídili fotbalový tým a smyčcový orchestr.“

Tyto výpovědi dokazují jednak to, že v Belzecu všichni věděli, co se tam děje, takže není důvod považovat výše uvedené historky za cokoli jiného než propagandu; a za druhé ukazuje, že SS v Belzecu neměli žádné „hrozné tajemství“, které by museli uchovávat, a cítili se tak silně zapleteni do kolosálního zločinu, že pouštěli do tábora polské civilisty a nechávali se od nich fotografovat!

3. Popravčí komory v první vyhlazovací budově: počátky příběhu a současné vývojové trendy

Jak jsme viděli v předešlé podkapitole, svědectví o údajných popravčích komorách ve druhé vyhlazovací budově obsahují hrubé rozpory, před kterými oficiální historici – kromě Tregenzy – raději zavírají oči a tváří se, že neexistují. Jediné svědectví o údajných popravčích komorách v první vyhlazovací budově pak nejen že nezmiňuje motor k výrobě smrtících plynů, ale zdá se technicky nevysvětlitelné.

Stanislava Kozaka vyslýchal 14. října 1945 krajský vyšetřující soudce Czesław Godzieszewski. Kozak vypověděl, že byl koncem října 1941 SS-many nuceně zařazen do skupiny 20 obyvatel Belzecu určených na práci v táboře (jak jsme si ukázali, podle Tregenzy to byli dob-

¹⁰¹ Viz následující odstavec.

¹⁰² M. Tregenza, *op. cit.* (pozn. 96), str. 247 ad.

¹⁰³ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1285, výslech z 8. května 1961.

¹⁰⁴ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1154 (překlad z polštiny do němčiny).

¹⁰⁵ Tamtéž, str. 1144.

rovolníci, a dobře placení). Práce začala 1. listopadu. Polští dělníci postavili tři baráky. Ten třetí měl být vyhlazovací. Kozak ho popisuje následovně:¹⁰⁶

„Barák napravo od vedlejší koleje byl 50 metrů dlouhý a 12,5 m široký. Byla to společenská místnost pro Židy vybrané na práci v táboře. Druhý barák, měřící 25 m na délku a 12,5 m na šířku, byl určen pro Židy jdoucí do sprchy. Vedle jsme postavili třetí barák, 12 x 8 metrů. Dřevěnými stěnami byl rozdělen na tři místnosti; každá tak měřila 4 x 8 m a byly 2 m vysoké. Dělicí stěny byly zhotoveny z dřevěných desek přibitých z obou stran a prostor mezi byl vyplněn pískem. Z vnitřní strany byly zdi baráku potaženy lepenkou; podlahy a zdi do výše 110 cm byly pokryté pláty galvanizované oceli. Mezi prvním a druhým barákem, o kterých jsem už mluvil, byl 3 metry široký průchod a po obou stranách stál 3 metry vysoký plot z ostnatého drátu. Část tohoto plotu směrem k vedlejší koleji byla pokrytá borovými a jedlovými větvemi speciálně nařezanými k tomuto účelu, aby kolej nebyla vidět.

Z druhého do třetího baráku vedl zakrytý průchod; byl asi 2 metry široký i vysoký a na délku měl nějakých 10 metrů. Tato ulička vedla do chodby třetího baráku, kde byly troje dveře do jeho tří částí. Každá část měla dveře na severní straně asi 180 cm vysoké a 110 cm široké. Tyto dveře, stejně jako ty na chodbě, byly pevně utěsněné gumou. Všechny dveře v tomto baráku se otevíraly směrem ven. Byly velmi pevné, vyrobené z tří palce silných desek* a chráněné proti vyražení dřevěnou závorou zastrkávanou do dvou háků, namontovaných extra k tomuto účelu. Ve všech třech místnostech byly v úrovni 10 cm nad podlahou vodovodní trubky. Krom toho na západní stěně všech tří místností vedly svisle vzhůru trubky do výšky 1 metr nad podlahou s otvory namířenými do místností. Zahnuté trubky na zdech baráku byly napojeny na trubky vedoucí pod podlahou. Ve všech třech částech budovy jsme postavili pece vážící asi 250 kg. Dá se předpokládat, že zahnuté trubky byly později připojeny k těmto pecím. Pece byly 110 cm vysoké, 55 cm široké a 55 cm hluboké. Ze zvědavosti jsem jejich dvířky nahlédl dovnitř. Neviděl jsem žádný rošt. Vypadalo to, že uvnitř jsou žáruvzdorné cihly. Neviděl jsem jakékoliv jiné otvory. Dveře pece měly oválný tvar o průměru nějakých 25 cm asi 50 cm nad podlahou. Podél severní strany baráku byla ve výšce 1 metr postavena dřevěná rampa, hned vedle úzkorozchodné koleje vedoucí k příkopu ve vzdáleném rohu severní a východní hranice vyhlazovacího tábora, který vykopali ‚černí‘. [...] Když jsme stavbu tří právě popsaných baráků dokončili, Němci nás 22. prosince 1941 propustili.“

Nejprekvapivější na celé věci je to, že se SS po postavení údajných vražedných plynových komor a pomocných baráků 20 Poláky nebáli poslat je domů, přestože znali celé „hrozné tajemství“!¹⁰⁷ Kozakova historka je navíc nekompletní, neboť postrádá elementární prvek: prostředky, kterými byla způsobována smrt. Celé vyprávění je ještě záhadnější díky přítomnosti pece – bez roštu, ale se žáruvzdornými cihlami – ve všech třech místnostech: jaký byl jejich účel? Yitzhak Arad zveřejňuje Kozakovo svědectví bez komentáře,¹⁰⁸ a to je všeřikající.

¹⁰⁶ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1129 ad. (překlad z polštiny do němčiny).

* To je zhruba 7 cm; pozn. překl.

¹⁰⁷ A ještě překvapivější by bylo, kdyby Němci za postavení plynových komor platili Polákům!

¹⁰⁸ Y. Arad, *Belzec, Sobibor, Treblinka. The Operation Reinhard Death Camps*, Indiana University Press, Bloomington and Indianapolis 1987, str. 25.

Je jasné, že Kozak, předvolaný po válce k podání svědectví o „vyhlazovacím táboru“ v Belzecu, podle toho odpovídajícím způsobem reinterpretoval zážitky z roku 1941 a tudíž své vzpomínky překroutil. To je jediný rozumný způsob, jak vysvětlit podivnou směsici všech rozdílných prvků v jeho popisu. Jak roku 1995 zdůraznil Jean-Claude Pressac, Kozakův popis ve skutečnosti daleko víc odpovídá odhmyzovacímu zařízení¹⁰⁹ než dějišti vyhlazování.¹¹⁰

„Namísto vražedného zařízení by měla být přijata hypotéza tří odvšivovacích stanic, postavených v Belzecu, Sobiboru a Treblince, jejichž cílem byla profylaktická hygiena a boj proti břišnímu tyfu.“

Jiní historici se naopak snaží vysvětlit Kozakovo svědectví v rámci oficiální historie. Dlužno dodat, že až neuvěřitelným způsobem. Prvním, kdo tak učinil, byl svědek Michal Kuśmierczak, jenž během vyslýchání krajským vyšetřujícím soudcem Godzieszewskim 16. října 1945 vypověděl:¹¹¹

„Jeden z ‚černých‘ mi řekl, že zabíjeli Židy výfukovými plyny z motoru o výkonu 250 KV [sic! KW], nebo je tak spíš dusili; motor prý byl ukrytý 3 metry pod zemí ve vzdálenosti 30 metrů od komory. Výfukové potrubí měřilo 7 palců v průměru a vedlo do trubek 2,5 palce v průměru. * Jakmile přijel transport Židů do stanice, nastartovali motor.“

Nedávno tuto neuvěřitelnou historku převzal Tregenza, který nakreslil mapu tábora v Belzecu s fantaskním „*plynovacím motorem v jámě*“ a „*podzemním plynovým potrubím*“.¹¹² Ale proč dávat motor do jámy 30 metrů od „plynových komor“ a napojovat ho na ně podzemním potrubím? Nevysvětlitelná záhada!

4. Počet obětí údajného plynování

Když byl Rudolf Reder 22. září 1944 vyslýchán sovětským prokurátorem pro oblast Lvova, prohlásil, že v Belzecu byly zavražděny tři miliony lidí.¹¹³ Polský žalobce ze Zamosci T. Chrósciewicz ve své zprávě z 11. dubna 1946 o výsledcích vyšetřování v táboru Belzec a počtu obětí napsal:¹¹⁴

„Celkový počet transportů Židů do Belzecu činil asi 500, z nichž 439 přijelo ze směru Rava-Ruska a 57 od Zawady. Průměrně bylo v jednom transportu 3 500 lidí. Když toto číslo vynásobíme počtem transportů, tj. 500, a připočteme 100 000 lidí přivezených do Belzecu nákladními auty, můžeme se dostat k celkovému počtu asi 1 800 000 lidí zavražděných v Belzecu.“

¹⁰⁹ To vysvětluje přítomnost pecí. Byly to Heißlufttentwesungsöfen = horkovzdušné dezinfekční pece.

¹¹⁰ J.-C. Pressac, „Enquête sur les camps de la mort“, in *Historama-Histoire*, special issue 34, 1995, str. 121.

¹¹¹ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1150 (překlad z polštiny do němčiny).

* To je zhruba 17 a 6 cm; pozn. překl.

¹¹² R. O’Neil, „Belzec: The ‚Forgotten‘ Death Camp“, in *East European Jewish Affairs*, 28(2) (1998-9), str. 59. V titulku na této stránce autor vysvětluje: „Všechny kresby od Michaela Tregenzy.“ Viz dokument 5 v dodatcích.

¹¹³ GARF, 7021-149-99, str. 18.

¹¹⁴ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1225 (překlad z polštiny do němčiny).

Hlavní komise pro vyšetřování německých zločinů v Polsku v roce 1947 stanovila počet údajných obětí tábora na 600 000; toto číslo se pak dostalo do oficiální historiografie a je téměř jednohlasně přijímáno i dnes, ačkoliv je založeno na naprosto svévolném způsobu výpočtu. Výchozím předpokladem pro něj je, že od 17. března 1942 do začátku května a od července do konce září, neboli 133 dní, denně přijížděl jeden transport o 40 vagonech v průměru se 100 lidmi na vagon, takže takto do tábora přijelo celkem 532 000 lidí; a v říjnu, listopadu a prosinci přijížděly týdně dva transporty se 4 000 lidmi – tedy dalších 96 000 lidí –, což nám dává dohromady 628 000 neboli zaokrouhleně 600 000.¹¹⁵ Ohledně počtu transportů neexistuje jakýkoliv dokument; všechno se odvozuje ze svědectví očitých svědků, z nichž nejkonkrétnější byla výpověď Eustachy Ukraiňského, který mluvil o 500 transportech a 1 800 000 obětí.¹¹⁶ Toto svědectví se žalobci ze Zamosci zdálo tak přesvědčivé, že – jak jsme viděli – ho ve zprávě z 11. dubna 1946 použil jako základ pro výpočet počtu mrtvých. Tehdy vzduchem létaly miliony obětí,¹¹⁷ včetně příslušného množství transportů dosvědčovaných svědky. Počet 600 000 obětí bez jakékoli opory ve výpovědích očitých svědků je tedy ve všech ohledech svévolný a nepodložený.

Závěr Hlavní komise byl ve skutečnosti očividný pokus za každou cenu obhájit číslo, které v roce 1944 uvedl Abraham Silberschein jako pouhou domněnku:¹¹⁸

„Na základě počtu Židů pochytaných během zátahů, kteří byli všichni odváženi – jak již bylo řečeno – do Belzecu, lze předpokládat, že tam jako mučedníci zemřelo ne méně než *šest set tisíc* Židů z Haliče.“ (Zvýrazněno autorem)

Mnichovský porotní soud ve věci Belzecu prohlásil:¹¹⁹

„Mezi březnem a květnem 1942 našlo smrt ve vyhlazovacím táboře Belzec nejméně 90 000 lidí a mezi červencem a listopadem 1942 (po postavení stálé plynovací budovy) nejméně 300 000.“

Ovšem Adalbert Rückerl v poznámce konstatuje:¹¹⁹

„V polských publikacích se uvádí celkový počet lidí zavražděných v Belzecu 600 000. Nedávné odhady historika dr. Schefflera, založené zejména na dokumentech o transportech, však dochází k ještě vyššímu počtu.“

Tatiana Berensteinová se v 60. letech pokusila dát domněnkám Hlavní komise pro vyšetřování německých zločinů v Polsku větší logiku ve studii *„Vyhlazení židovského obyvatelstva v Haliči (1941-1943)“*, kde tvrdila, že v Belzecu bylo zavražděno asi 550 000 Židů

¹¹⁵ E. Szrojt, „Obóz zagłady w Belzcu“ in *Biuletyn Główniej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce*, Poznań 1947, III, str. 43 ad.

¹¹⁶ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1118 (překlad z polštiny do němčiny).

¹¹⁷ Svědek Eugeniusz G. uvedl 2 miliony (ZStL, 252/59, vol. I, str. 1136). R. Reder, jak jsme viděli, zvolil 3 miliony.

¹¹⁸ A. Silberschein, *op. cit.* (pozn. 30), str. 44.

¹¹⁹ A. Rückerl (ed.), *NS-Vernichtungslager im Spiegel deutscher Strafprozesse*, DTV-Verlag, Munich 1979, str. 136.

z Haliče.¹²⁰ Její práce obsahovala tabulky plné dat o deportacích Židů, založených téměř výhradně na svědectvích.¹²¹ Číslo přijaté Berensteinovou odpovídá 87,5 % množství obětí podle polské vyšetřovací komise bez zaokrouhlení (tj. 628 000); procento transportů z Haliče, jak ho stanovil žalobce ze Zamosci, je prakticky totožné: 87,8 % ($439 \div 500$). V řeči čísel máme $628\,000 \times 439/500 = 551\,384$, tedy asi 550 000!

Takto se polská historiografie ve své svévoli snaží ospravedlnit arbitrární závěry polského soudnictví. Ještě dál toto umění dovedl Arad. Ačkoliv v přehledu deportací do Belzecu – který není podložen dokumenty – dochází k celkem asi 517 000 deportovaných,¹²² stejně prohlašuje za prokázané oficiální číslo 600 000.¹²³

Robin O’Neil své předchůdce dalece překonal tvrzením, že v Belzecu zahynulo 800 555 lidí.¹²⁴ Seznam transportů, který použil, je však do značné míry výplodem jeho fantazie. Michael Tregenza se v poslední době ještě víc zradikalizoval a píše:¹²⁵

„Oficiálně dnes mluvíme o ‚nejméně 600 000 zavražděných lidech‘, ale na základě nejnovějších výzkumů a vykopávek musíme předpokládat podstatně vyšší číslo – možná až milion.“

Pravda je taková, že ani nový výzkum ani polské vykopávky nepřinesly sebemenší náznak co se týče počtu obětí údajných plynových komor; číslo uváděné Tregenzou se ve skutečnosti kompletně zakládá na starých svědectvích.¹²⁶

„Hlavní komise pro vyšetřování německých zločinů v Polsku“ v roce 1945 dospěla k závěru, že tábor Belzec fungoval celkem 133 dní a v této době tam každý den přijížděl transport o 40 vagonech se zhruba 4 000 Židy. To odpovídá minimálnímu počtu 532 000 obětí. Pozdější odhady předpokládaly minimálně 680 000 Židů dorazivších do tábora. V období s nejvyšším počtem plynování, tedy srpnu a září 1942, přijížděly tři nebo více transportů denně, často s více než 60 vagonů a nejméně 100 lidmi v každém vagonu. To odpovídá dennímu počtu asi 12 000 obětí. Přeživší Rudolf Reder toto číslo potvrdil. Jiní svědci, mimo jiné zaměstnanci z belzeckého nádraží, tvrdí, že v některé dny přijíždělo do stanice 15 000 nebo víc Židů. Nicméně ne všichni byli zplynováni v den, kdy přijeli. Pokud k tomuto období 50 dnů přidáme dalších 5 000 denně (k výše zmíněným 4 000 obětí denně), dostaneme se k celkovému počtu nejméně 930 000.“

Toto číslo tedy není založeno na nových dokumentárních zdrojích, ale na nové historiografické úchylce: ve skutečnosti sestává ze starého nepodloženého počtu 532 000, svévolně zvýšeného na 680 000, plus nové svévolné číslo ($5\,000 \times 50 =$) 250 000!

Tregenza, spoléhající na takové zdroje, se sám dopouští trapného historiografického omylu, protože svědectví o 12 000 až 15 000 deportovaných přijíždějících do Belzecu každý den byla

¹²⁰ T. Berenstein, „*Eksterminacja ludności Żydowskiej w dystrykcie Galicja (1941-1943)*“, in *Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego w Polsce*, 61, 1967, str. 29.

¹²¹ *Tamtéž*, str. 32-59.

¹²² Y. Arad, *op. cit.* (pozn. 108), str. 383-389.

¹²³ *Tamtéž*, str. 177.

¹²⁴ R. O’Neil, „*Belzec: A Reassessment of the Number of Victims*“, in *East European Jewish Affairs*, 29(1-2) (1999), str. 104.

¹²⁵ M. Tregenza, *op. cit.* (pozn. 96), str. 242.

¹²⁶ *Tamtéž*, str. 253.

přizpůsobena propagandistickým tvrzením o 2-3 milionech obětí z let bezprostředně po válce; úkolem svědků bylo akorát tato čísla potvrzovat.

K ospravedlnění navýšení počtu obětí uplatňuje další argument, který je ještě slabší.¹²⁶

„Ohledně počtu hranic v Belzeciu panuje velká neshoda. Svědci z vesnice uvádí, že se využívalo až pět hranic, zatímco posádka SS během soudních líčení v letech 1963/1964 v Mnichově hovořila o dvou hranicích. Podle nich bylo na těchto hranicích spáleno nejméně 500 000 lidí. Vyjdeme-li z minimálního počtu 500 000 mrtvol spálených na dvou hranicích, musíme u pěti hranic předpokládat mnohem vyšší číslo – možná až dvojnásobné – než doposud oficiálně předpokládaných 600 000 osob.“

Nejen že tedy Tregenza přikládá větší váhu výpovědím „svědků z vesnice“ než výsledku soudního procesu v Mnichově, ale také si z těchto výpovědí svévolně vybírá ty s větším množstvím hranic!¹²⁷

Pak si však sám uvědomuje nesmyslnost toho, co právě napsal, a říká:¹²⁶

„Je těžké si představit, že v rámci tak krátkého časového rozpětí – za pouhých devět měsíců – by mohlo být zavražděno tolik lidí pod dozorem ne více než 15 SS-manů.“

To rozhodně.

Podle německých zdrojů byl počet Židů *deportovaných* do Belzeciu 434 508.¹²⁸

¹²⁷ Viz kapitola IV.4.1.

¹²⁸ Viz kapitola V.3.

Kapitola III: Svědci a obžalovaní

1. Svědci Kurt Gerstein a Rudolf Reder

Historická kritika ze strany revizionistů již několik let dokazuje, že dva klíčoví svědci údajného vyhlazování v Belzecu – Kurt Gerstein a Rudolf Reder – jsou naprosto nevěrohodní. V polovině 80. let jsme já¹²⁹ nebo třeba Henri Roques¹³⁰ analyzovali takzvanou „Gersteinovu zprávu“; v té době jsem také studoval Rudolfa Redera.¹³¹ Jak jsme viděli v předchozí kapitole, tato dvě svědectví obsahují křiklavé rozpory, hlavně v klíčové otázce technologie plynování. Toto spolu s dalšími rozpory, absurditami a nesrovnalostmi přivedlo Michaela Tregenzu k naprostému a bezvýhradnému přijetí revizionistických pozic.¹³²

„Na konci roku 1945 se vědělo jen o sedmi Židech, kteří přežili Belzec.¹³³ Jednoho z nich o rok později v Lublinu zavraždili polští antisemité. Z těchto sedmi přeživších dva – Rudolf Reder a Chaim Hirszman¹³⁴ – dosvědčili masovou vraždu u poválečného soudu. Pouze Rudolf Reder, nejslavnější přeživší, publikoval stručný popis svých zážitků, a to v Krakově roku 1946.

Soudě ve světle toho, co víme dnes, jsou tyto zprávy protichůdné a obsahují nesrovnalosti. Například Reder mluvil o 3 milionech obětí a uvedl nesprávné rozměry masových hrobů a tábora. Prohlásil, že do vyhlazování byli zapojeni Rumuni a Norové, což není pravda, a zmiňuje nezdokumentovanou Himmlerovu návštěvu Belzecu. Hirszman také zveličil počet obětí, když mluvil o 800 000 obětí mezi říjnem a prosincem 1942; mluvil

¹²⁹ C. Mattogno, *op. cit.* (pozn. 83); Mattogno, L' „irritante questione“ delle camere a gas ovvero da Cappuccetto Rosso ad ...Auschwitz. Risposta a Valentina Pisanty, Graphos, Genoa 1998, str. 76-121; C. Mattogno, J. Graf, *Treblinka, op. cit.* (pozn. 4), str. 126-132 (101-105 českého překladu).

¹³⁰ A. Chelain (ed.), *Faut-il fusiller Henri Roques?* Polémiques, Paris 1986. Anglický překlad: H. Roques, *op. cit.* (pozn. 83); viz. A. Chelain (ed.), *La thèse de Nantes et l'affaire Roques*, Polémiques, Paris 1988.

¹³¹ C. Mattogno, *op. cit.* (pozn. 83), kapitola VIII, str. 129-137 (on the witness Rudolf Reder).

¹³² M. Tregenza, *op. cit.* (pozn. 96), str. 242 ad.

¹³³ Rudolf Reder, Sára Beerová, Hirszman Birder, Mordechai Bracht, Samuel Velser, Chaim Hirszman a Žid přezdívaný „Szpilke“.

¹³⁴ Chaim Hirszman stanul 19. března 1946 před krajskou historickou komisí v Lublani, ale poté, co byl jeho výslech odložen, byl ještě týž den zavražděn. Proto od něj máme jen velmi lakonické svědectví (Żydowski Instytut Historyczny [Židovský historický institut], Warsaw, Report No 1476). Jeho obsah je tak irelevantní, že se ani neobjevuje ve výťahu svědectví o Belzecu od Mariana Muszkata v oficiální zprávě polské vlády o německých zločinech proti Polsku. *Polish Charges against German War Criminals...*, *op. cit.* (pozn. 82), str. 227-232.

o nástupech kvůli zjišťování přítomných, které Reder opomenul; mluvil o dětech házených do plynových komor nad hlavami žen, což je vzhledem k výšce stropu v komorách nepravděpodobné.

Další informace o Belzecu se omezují na často zmiňovanou zprávu důstojníka SS Kurta Gersteina, „Gersteinovu zprávu“. [...]

Na základě současného stavu našeho výzkumu musíme i Gersteinův materiál o Belzecu označit za pochybný, na některých místech dokonce patřící do říše fantazie. Poskytl nesprávné rozměry masových hrobů, jím udávaný počet strážných je příliš vysoký, Belzecu a Treblince připsal 20 až 25 milionů obětí, velitele tábora Wirtha popsal jako „křehkého a malého muže ze Švábska“ (ve skutečnosti byl vysoký a statný), atd. V rozporu s Gersteinovým tvrzením musíme předpokládat, že v táboře Belzec strávil víc než dva dny. Jak naznačil jinému svědkovi,¹³⁵ byl tam několikrát. Jak bylo zjištěno pozdějšími vyšetřováními a výpověďmi, všechny tři svědecké zprávy o táboře Belzec musí být považovány za nespolehlivé.“

Proto již nemá cenu trvat na hodnotě těchto dvou svědectví, která dnes přední odborník na Belzec označuje za „*nicht zuverlässig*“ (nespolehlivá).

Znehodnocení těchto svědků však Tregenzu přinutilo přecenit jiné, méně důležité svědky, počínaje dr. Wilhelmem Pfannenstielem a obžalovanými v „belzeckém soudu“. Těm se budeme věnovat v následujících podkapitolách.

2. Svědek Wilhelm Pfannenstiel

Gerstein v různých verzích své zprávy uváděl, že ho na cestě do Belzecu doprovázel dr. Wilhelm Pfannenstiel. Na konci války vystavila sekce „*francouzská obvinění proti německým válečným zločínům*“ komise OSN pro válečné zločiny zatykač, v němž byl Gerstein na základě toho, co napsal, sám pokládán za podezřelého („[...] a jméno autora zprávy, Kurt Gerstein, který předstírá, že s touto politikou zvěstev bojoval“).¹³⁶ Pfannenstiel byl řazen mezi „*německé vůdce zodpovědné za nařízení vyhlazování vězňů v různých táborech pomocí plynových komor*“.¹³⁷ Jeho jméno následovalo hned za Hitlerem, Himmlerem, Eichmannem a Güntherem!¹³⁸ Šlo o obvinění z porušení paragrafu 302 trestního zákona, trestané smrtí. Po zatčení spojenci byl vyslýchán jako jeden z obžalovaných v procesu s IG Farben (srpen 1947 až červen 1948) ohledně svých vztahů s Gersteinem, jehož zpráva z 26. dubna 1945 (PS-1553) již byla předložena jako důkaz a přijata soudem v procesu s doktory. Snažil se vykroutit

¹³⁵ Svědek Wilhelm Pfannenstiel. Viz další podkapitola.

¹³⁶ „[...] et le nom de l'auteur du rapport, Kurt Gerstein, qui prétend avoir combattu cette politique d'atrocités.“

¹³⁷ „dirigeants allemands responsables d'avoir ordonné la politique d'extermination des détenus dans divers camps par l'usage des chambres à gaz“, S. Friedländer, *Kurt Gerstein ou l'ambiguïté du bien*, Casterman, Tournai 1967, str. 14 ad.; Anglicky viz Saul Friedländer, *Counterfeit Nazi: the ambiguity of good*, Weidenfeld & Nicolson, London 1969.

¹³⁸ Rolf Günther, SS *Sturmabführer*, vedoucí *Abteilung* (oddělení) IV-B-4a RSHA, pod SS *Obersturmbannführerem* Adolfem Eichmannem, vedoucím *Abteilung* IV-B-4. (Úřad IV – pátrání a boj s nepřítelem; skupina IV b – Politické církve, sekty, Židé; Referát 4 – Židé, zabrání majetku nepřátel státu, odebrání německého státního občanství; pozn. překl.)

a zachránit si kůži „přiznáním“, že byl přítomen plynování výfukovými zplodinami z diesellového motoru, ale popřel, že by někdy byl v Belzecu nebo Treblince.¹³⁹

„Otázka: O kterých dalších koncentračních táborech jste věděl, že provádí plynování? Byl jste také v Treblence [sic]?“

Odpověď: Vůbec jsem to nevěděl.

Otázka: Belczek [sic]?

Odpověď: Slyšel jsem, že se o Belczeku mluvilo.“

Pfannenstiellovo „přiznání“ ohledně plynování je velmi významné vzhledem k okolnostem, za jakých bylo učiněno. Šlo o úplně první výslech, který obviněný podstoupil, jak vyplývá z úvodu.¹⁴⁰

„Pfannenstiel je vzat pod přísahu.

Žalobce: Mohl jsem vás vyslechnout už dřív, ale čekal jsem, až proti vám budu mít víc materiálu.“

Žalobce von Halle se Pfannenstiela během výslechu z ničeho nic zeptal.¹⁴¹

„Povíte nám o té scéně, které jste byl svědkem, že ano, s tím dieselovým motorem, kolik komor tam bylo?“

Jediné Pfannenstiellovo vyjádření o plynování do té doby znělo.¹⁴²

„Žalobce: „Chci, abyste řekl pravdu o tom, co se dělo v Lublinu.

Obviněný: Řekl jsem vám čistou pravdu. Později jsem se dozvěděl, že v Lublinu prováděli plynování autoplynem.“

Takže plynování „*autoplynem*“ probíhala v Lublinu, ne v Belzecu, a Pfannenstiel tam nebyl přítomen spolu s Gersteinem, protože se o nich dozvěděl „*později*“.

Nicméně Pfannenstiel, aniž se aspoň zeptal – což by bylo logické –, jakou „*scénu*“ má von Halle na mysli, horlivě odpovídal, popíraje sám sebe.¹⁴³

„Odpověď: Bylo tam – myslím – šest komor v mírně vyvýšené budově.

Otázka: Lidé uvnitř byli nazí a namačkaní?

Odpověď: Ano, komory se plnily jedna po druhé.

Otázka: Byly tam nějaké děti?

Odpověď: Ano.

Otázka: Jak se zaváděl dieselový výfukový plyn?

Odpověď: Z motoru o 1 100 koních. Výfukové potrubí šlo do jednotlivých komor.“

¹³⁹ Výslech č. 2288 prof. dr. Pfannenstiela panem von Hallem 30. října 1947, str. 6; Staatsarchiv Nuremberg, KV-Anklage, Interrogations, No. P 33.

¹⁴⁰ *Tamtéž*, str. 1.

¹⁴¹ *Tamtéž*, str. 4.

¹⁴² *Tamtéž*, str. 2.

¹⁴³ *Tamtéž*, str. 4 ad.

Je evidentní, že von Halle znal přinejmenším povrchně Gersteinovu zprávu, a nejen že ji znal Pfannenstiel, ale také věděl, že ji zná von Halle! A z tohoto intrikánského scénáře mohl vzejít jedině takový kafkovský výslech!

V roce 1949 se historka Kurta Gersteina probírala u soudu proti Gerhardu Petersovi, bývalému řediteli firmy DEGESCH,¹⁴⁴ distributoru cyklonu B; v německém tisku kontrolovaném spojenci mu byla věnována velká pozornost.¹⁴⁵ Pfannenstiel, ačkoliv byl spojeneckými soudy zbaven všech obvinění, musel stále čelit poslední překážce v podobě německého soudního systému. Když ho 6. června 1950 vyslyšal okresní soud v Darmstadtu, byl ještě obžalovaný, ale pro příští (9. listopadu 1959) se stal důležitým svědkem a v této roli stanul roku 1965 u „belzeckého soudu“.¹⁴⁶ Tehdy* zahájil kariéru oficiálního garanta pravdivosti Gersteinovy zprávy, a to k velkému prospěchu rozrůstající se německé historiografie holocaustu. Na výsledky nemusel čekat dlouho. Ve třech řízeních proti své osobě byl žalobcem v Marburgu na Lahnu osvobozen pro nedostatek důkazů (malý akt vděčnosti ze strany představitelů justice), a byly vymazány všechny pasáže stavící ho do špatného světla v prvním oficiálním německém vydání Gersteinovy zprávy ze 4. května 1945, vyhotoveném roku 1953 historikem Hansem Rothfelsem (malý akt vděčnosti ze strany historiků).¹⁴⁷ Proto nepřekvapí, že Pfannenstiel po roce 1950 oficiálně a veřejně zaručoval akceptovatelnost Gersteinovy zprávy (až na pasáže týkající se jeho samého).

V soukromí si však mohl dovolit říkat, co si skutečně myslí. To učinil v dopise Paulu Rassinierovi, datovaném 3. srpna 1963, kde napsal:¹⁴⁸

„Vaše předpoklady týkající se geneze jeho [Gersteinovy] zprávy, toho nejneuvěřitelnějšího braku, v němž ‚básnictví‘ daleko převažuje nad pravdou, a také o jeho smrti, jsou podle mého názoru naprosto přesné.“

Protože Rassinier měl podezření, že tato zpráva není ani pravdivá ani autentická, a že ji vypracovali dva američtí důstojníci, kteří Gersteina vyslyšali jako první, je jasné, že Pfannenstiel pravdivost zprávy naprosto odmítal. Dále v dopise vysvětloval, že uvedení jeho jména v tom „braku“ ho vážně poškodilo, a proto se chce za každou cenu vyhnout diskusím o své osobě; požádal Rassiniera o zachování maximální zdrženlivosti, pokud jde o jeho jméno. To je celkem pochopitelné.

Gersteinova zpráva se do roku 1959 stala dobře známou. Léon Poliakov roku 1951 publikoval dlouhý výtah verze z 26. dubna 1945 (PS-1553),¹⁴⁹ z níž se stal oficiální „historický dokument“. Dva roky poté vydal Hans Rothfels německou zprávu ze 4. května 1945. Pfannenstiel už to nemohl dál hrát na dvojznačnost. Naopak, „*Bericht vom 26. April 1945*“ (zpráva z 26. dubna 1945) mu posloužila jako výchozí bod pro výslech 9. listopadu 1959, jak vyplývá

¹⁴⁴ DEutsche GESellschaft für SCHädlingsbekämpfung – Německá společnost pro hubení škůdců.

¹⁴⁵ Viz např. článek „Zyklon B gegen KZ-Häftlinge. Bericht über ersten deutschen Giftgasprozess“, in *Die Neue Zeitung*, Nr. 34, March 22, 1949.

¹⁴⁶ A. Rückerl (ed.), *op. cit.* (pozn. 119), str. 83.

* Myšlen rok 1950; pozn. překl.

¹⁴⁷ Hans Rothfels, „*Augenzeugenbericht zu den Massenvergasungen*“, *Vierteljahrshefte für Zeitgeschichte*, 1(2) (1953), str. 177-194.

¹⁴⁸ Dopis publikován jako faksimilie v W. Stäglich a U. Walendy in „*NS-Bewältigung. Deutsche Schreibtischblätter*“, *Historische Tatsachen* No. 5, Historical Review Press, Brighton 1977, str. 20.

¹⁴⁹ L. Poliakov, *Bréviaire de la haine. Le IIIe Reich et les Juifs*, Calmann-Lévy, Paris 1951, str. 221-224; Anglicky: *Harvest of hate; the Nazi Program for the Destruction of the Jews of Europe*, Syracuse University Press, Syracuse, N.Y., 1954.

ze skutečnosti, že ji výslovně jmenoval.¹⁵⁰ Během výsledku také zmínil knihu *Die Endlösung*¹⁵¹ (Konečné řešení) od Geralda Reitlingera. Měl tedy dobré informace o tehdejší historiografickém dogmatu a dobře věděl, co musí říkat. Pfannenstielovo „přiznání“ bylo nesporně okopírováno z „Gersteinovy zprávy“, ačkoliv našel způsob, jak do něj vložit (úmyslně?) další rozpory a absurdity.

Uvedl, že jel spolu s Gersteinem do Lublinu a odtud do Belzecu, kde byl svědkem příjezdu transportu Židů.¹⁵²

„Do tábora bylo dotlačeno několik železničních vagonů s asi 500 Židy – muži, ženami i dětmi. [...] Chtěl bych dodat, že někteří Židé zemřeli během cesty. Měl jsem pocit, že jsou ve vagonech extrémně těsně namačkaní.“

A nyní se podívejme, jak Pfannenstiel tuto událost popisuje při výsledku 8. listopadu 1963.¹⁵³

„Sledoval jsem příjezd vlaku s asi 12 vagony, z nichž vystoupilo 300 až 500 mužů, žen a sem tam děti. Nikdo nebyl zastřelen. Ani jsem neviděl žádné mrtvolky vytahované z vlaku.“

Z 500 deportovaných se tak stalo 300 až 500, zatímco „*děti*“ se změnily v „*sem tam děti*“. I „*někteří Židé*“ vyložení mrtví z této verze zmizeli. A navíc, kdyby transport o 12 vagonech vezl 300 až 500 lidí, průměr na každý vagon by činil 25 až 42, což jistě nelze popsat slovy „*extrémně těsně namačkaní*“!

Gerstein mluvil o 6 700 deportovaných, z nichž 1 400 přijelo mrtvých!¹⁵⁴

Takto Pfannenstiel popsal první plynování.¹⁵⁵

„Jakmile ženám ostříhali vlasy, celý transport odvedli do budovy se 6 komorami. Pokud vím, tehdy byly potřeba jen 4. Když lidi zavřeli v komorách, byl do nich zaveden výfukový plyn z motoru. Gerstein určil, že než v komorách všechno ztichlo, trvalo to 18 minut. [...] Jakmile zavládlo ticho, otevřeli vnější dveře komor, vytahali mrtvolky, prohlédli, jestli nemají zlaté zuby a pak je nahromadili v jámě. Tuto práci opět vykonávali Židé. Nebyl tam žádný lékař. Na mrtvolách jsem si nevšiml ničeho neobvyklého. Některé byly v obličejí namodralé.“

O „*namodralém*“ zbarvení mrtvol se píše (stejně jako o všem ostatním) v Gersteinově zprávě: „*On jette les corps, bleus, humides* [...]“¹⁵⁶ (vyhazovali mrtvolky, *modré*, vlhké). Jak již

¹⁵⁰ Výslech W. Pfannenstiela 6. června 1950. ZStL, 208 AR-Z 252/59, vol. I, str. 44.

¹⁵¹ Vyšla v Berlíně u Colloquium Verlag v roce 1956; první anglické vydání: Gerald Reitlinger, *The Final Solution*, Mitchell, London 1953.

¹⁵² Výslech W. Pfannenstiela 9. listopadu 1959. ZStL, Z 252/59, vol. I, str. 138 ad.

¹⁵³ Výslech W. Pfannenstiela 8. listopadu 1963. ZStL, Z 252/59, vol. I, str. 15 ad.

¹⁵⁴ PS-1553, str. 6.

¹⁵⁵ Výslech W. Pfannenstiela 6. června 1950. ZStL, 208 AR-Z 252/59, vol. I, str. 43.

¹⁵⁶ PS-1553, str. 7.

bylo řečeno, oběti otravy oxidem uhelnatým (obsaženým ve výfukových plynech dieselového motoru) mají „*třešňově červenou*“ nebo „*růžovou*“ barvu,¹⁵⁷ nikoliv modrou.

Pokud jde o důvody návštěvy Belzecu, Pfannenstiel prohlásil, že se v Lublinu dozvěděl, že jde o tábor, kde jsou vražděni Židé; požádal Globocnika o povolení ho navštívit. Ten, hrdý na svou práci, mu s radostí vyhověl.¹⁵⁸ Pfannenstiel se ospravedlňuje takto:¹⁵⁹

„Důvodem, proč jsem vůbec žádal o povolení navštívit tábor, asi byla určitá zvědavost. Chtěl jsem hlavně zjistit, zda je zabíjení těch lidí spojeno s nějakými krutostmi. Za zvlášť kruté jsem považoval, že zabití trvalo 18 minut.“

V rozporu s výše uvedeným při výslechu 8. listopadu 1963 uvedl:¹⁶⁰

„Na druhou stranu, pokud tu vůbec lze mluvit o humánnosti, to probíhalo velmi humánně.“

Zřejmě tato „*krutost*“ byla „*velmi humánní*“ jen proto, že u výslechu z 25. dubna 1960 klesl čas plynování na 12 minut.¹⁶¹

„Po nějakých 12 minutách to v komorách ztichlo. Židovská četa pak otevřela dveře ven [...]“

Pfannenstiel navíc při výslechu 9. listopadu 1959 prohlásil, že jel s Gersteinem do Lublinu 17. srpna 1942. To je poprvé, kdy k této cestě udává přesné datum. Vypadá to, že se mu postupně zlepšovala paměť. Při výslechu 30. října 1947 žádné datum neuvádí; při výslechu 6. června 1950 pouze obecně konstatuje, že to údajně bylo „*v létě 1942*“;¹⁶² poté 9. listopadu 1959 prohlašuje, že „*jel do Belzecu 18. nebo 19. srpna 1942*“;¹⁶³ a během výslechu 25. dubna 1960 konečně udává přesné datum údajného plynování.¹⁶⁴

„Pokud se ptáte na popravy Židů, musím potvrdit, že jsem byl 19. srpna 1942 svědkem popravy Židů ve vyhlazovacím táboře Belzec.“

Samozřejmě, Pfannenstiel si jen znovu a pozorněji přečetl Gersteinovu zprávu. Ohledně cíle Gersteinova „poslání“ prohlásil:¹⁶⁵

„Gerstein měl rozkaz od Globocnika postarat se o dezinfekci spousty oblečení z Belzecu.“

¹⁵⁷ F. P. Berg, „*Diesel Gas Chambers: Ideal for Torture – Absurd for Murder*“, in G. Rudolf (ed.), *Dissecting the Holocaust*, 2nd ed., Theses & Dissertations Press, Chicago, 2003, str. 439, a příslušná specializovaná literatura v poznámce 22.

¹⁵⁸ Výslech W. Pfannenstiela 6. června 1950. ZStL, 208 AR-Z 252/59, vol. I, str. 42 ad.

¹⁵⁹ *Tamtéž*, str. 43 ad.

¹⁶⁰ Výslech W. Pfannenstiela 8. listopadu 1963. ZStL, Z 252/59, vol. I, str. 16.

¹⁶¹ Výslech W. Pfannenstiela 25. dubna 1960. ZStL, Z 252/59, vol. I, str. 587.

¹⁶² Výslech W. Pfannenstiela 6. června 1950. ZStL, 208 AR-Z 252/59, vol. I, str. 42.

¹⁶³ Výslech W. Pfannenstiela 9. listopadu 1959. ZStL, Z 252/59, vol. I, str. 137.

¹⁶⁴ Výslech W. Pfannenstiela 25. dubna 1960. ZStL, Z 252/59, vol. I, str. 585.

¹⁶⁵ Výslech W. Pfannenstiela 9. listopadu 1959. ZStL, Z 252/59, vol. I, str. 136.

Ani zmínka o úkolu změnit fungování údajných plynových komor! Pfannenstiel tímto prostým prohlášením úplně zničil celou konstrukci Gersteinovy zprávy. Bylo by opravdu potřeba posílat technika z Berlína na cestu přes 700 kilometrů s rizikovým nákladem kapalně kyseliny kyanovodíkové jen kvůli dezinfekci¹⁶⁶ oblečení? A kde a jak by Gerstein mohl provést dezinfekci kyselinou kyanovodíkovou? Navíc Pfannenstiel při výslechu 6. června 1950 řekl, že „*jel do Lublinu a Belzecu už několikrát předtím*“,¹⁶⁷ což historce o údajném Gersteinově „poslání“ zasazuje další smrtící úder.

A takto popsal svou motivaci, proč navštívit Belzec:¹⁶⁸

„Pokud si vzpomínám, Globocnik navrhl, že bych jako profesor hygieny měl občas jezdit.“

Takže Globocnika nežádal o svolení navštívit tábor „*z určité zvědavosti*“, ale ten to po něm chtěl sám!

Ještě později Pfannenstiel svou historku opět změnil:¹⁶⁹

„Tehdy byl jistý SS-*Obersturmführer* [nadporučík] Gerstein, patřící rovněž do hygienického úřadu Waffen SS,* dotázán Globocnikem v Lublinu, jak ty spousty oblečení nejlépe dezinfikovat. Gerstein doporučil jeden produkt, který by se dal stříkat na jednotlivé vrstvy oblečení. Já osobně jsem ten produkt neznal. Globocnik mne také požádal o radu, načež jsem mu řekl, že by bylo dobré, kdybych mohl přijet a podívat se na tábor.“

Ovšem tyto „*spousty oblečení*“ byly uskladněny v Lublinu, takže Pfannenstiel nepotřeboval jezdit do Belzecu a Globocnik mu nepotřeboval dávat souhlas k návštěvě údajného vyhlazovacího tábora. A opět na základě Gersteinovy zprávy si vymyslel „*ctnostný*“ důvod ospravedlňující to, že přihlížel „*plynování*“:¹⁷⁰

„On [Wirth] se mě zeptal, jestli se chci dívat na vyhlazovací operaci; po dlouhém váhání jsem souhlasil. Ve skutečnosti mi šlo o to podat o těchto vyhlazováních zprávu SS-*Reichsarzt* [říšskému lékaři SS].“

Při výslechu 8. listopadu 1963 toto odůvodnění ještě zdokonalil:¹⁷¹

„Nato jsem se rozhodl zůstat v Belzecu přes noc, abych mohl celou záležitost ohlásit v Berlíně podle vlastního pozorování. Tehdy jsem pevně věřil, že v Berlíně o těchto věcech nic nevědí.“

Takže tu máme Pfannenstiela, který se chce stát druhým Gersteinem a informovat o údajném vyhlazování Židů ne celý svět, ale Berlín! Netřeba dodávat, že zprávu SS-*Reichsarzt*,

¹⁶⁶ Výrazem „*Desinfizierung*“ (dezinfekce) Pfannenstiel myslí „*Entwesung*“ (dezinfekce, tj. odhmyzení).

¹⁶⁷ Výslech W. Pfannenstiela 6. června 1950, ZStL, 208 AR-Z 252/59, vol. I, str. 43.

¹⁶⁸ Výslech W. Pfannenstiela 9. listopadu 1959, ZStL, Z 252/59, vol. I, str. 136 ad.

¹⁶⁹ Výslech W. Pfannenstiela 25. listopadu 1960, ZStL, Z 252/59, vol. I, str. 585.

* Podle Gersteina: Hlavní velící úřad SS, Skupina úřadu D, zdravotní záležitosti SS, oddělení hygieny; pozn. překl.

¹⁷⁰ Výslech W. Pfannenstiela 25. listopadu 1960, ZStL, Z 252/59, vol. I, str. 586.

¹⁷¹ Výslech W. Pfannenstiela 8. listopadu 1963. ZStL, Z 252/59, vol. I, str. 15.

dr. Grawitzovi, předal „ústně“, ¹⁷² jelikož po ní neexistuje ani stopa. Co se týče Pfannenstiellovy snahy dát tuto údajnou zprávu do souvislosti s uzavřením tábora Belzec, ¹⁷² ani pro to neexistuje dokumentární důkaz.

Během výslechu 9. listopadu 1959 Pfannenstiel učinil další mimořádně pozoruhodné prohlášení: ¹⁷³

„Pokud si vzpomínám, německou posádku v táboře tvořily asi čtyři osoby.“

Takže vyhlazení 600 000 lidí měla být práce čtyř SS-manů!

Pfannenstiel později popisuje plynovací zařízení: ¹⁷⁴

„Plynové komory vedly po obou stranách chodby. Samotná chodba byla 3 metry široká. Velikost komor si přesně nepamatuji. Myslím, že měly plochu podlahy asi 16 m². Dveře plynových komor měly průzory, skrze které se dalo sledovat, co se děje uvnitř. Nebyla to okna, jen malá kukátka. Motor nebyl v samostatné místnosti, ale stál volně na stupínku. Běžel na naftu.“

Gerstein se k vražednému motoru vyjádřil nesmírně vágně, když řekl jen tolik, že to byl „starý ruský dieselový motor“, ¹⁷⁵ takže Pfannenstiel musel improvizovat. Vymyslel si jeho unikátní umístění na volno a naprosto nesmyslně a protichůdně se vyjádřil k jeho výkonu, který drasticky snížil z 1 100 koní u výslechu 30. října 1947 na 10 koní u výslechu 25. dubna 1960. ¹⁷⁶

„Židé museli jít do komor v budově, do nichž byl vháněn výfukový plyn z motoru umístěného v téže budově o výkonu 10 koní.“

Když si vezmeme, že dieselový motor T-34, nejlepšího sovětského tanku druhé světové války, měl výkon 500 koní, není těžké posoudit hodnotu Pfannenstiellových tvrzení.

Krom toho Gerstein motor výslovně označil za „starý“; tehdy měl poruchu a trvalo 2 hodiny 49 minut ho zprovoznit. ¹⁷⁷ Pfannenstiellův motor se naopak okamžitě hladce rozeběhl: ¹⁷⁸

„Žádné zdržení kvůli poruše motoru nebylo. To bych si určitě pamatoval.“

Dveře údajných plynových komor měly být vybaveny průzory. Pfannenstiel k tomu řekl: ¹⁷⁹

„Průzor, existující ve všech dveřích, se zevnitř rychle zapařil, takže už zvenčí nešlo nic pozorovat.“

¹⁷² Výslech W. Pfannenstiela 25. dubna 1960, ZStL, Z 252/59, vol. I, str. 588.

¹⁷³ Výslech W. Pfannenstiela 9. listopadu 1959, ZStL, Z 252/59, vol. I, str. 137.

¹⁷⁴ *Tamtéž*, str. 138.

¹⁷⁵ PS-2170, str. 3.

¹⁷⁶ Výslech W. Pfannenstiela 25. dubna 1960, ZStL, Z 252/59, vol. I, str. 587.

¹⁷⁷ PS-1553, str. 3.

¹⁷⁸ Výslech W. Pfannenstiela 8. listopadu 1963, ZStL, Z 252/59, vol. I, str. 16.

¹⁷⁹ Výslech W. Pfannenstiela 9. listopadu 1959, ZStL, Z 252/59, vol. I, str. 139.

Naopak Gerstein měl víc štěstí a mohl vnitřek plynových komor pozorovat naprosto jasně.¹⁸⁰

„Ubíhá dalších 25 minut. Opravdu, mnozí jsou teď mrtví. Člověk to může vidět skrze okénko, v němž elektrické světlo na moment ozařuje komory.“

Pfannenstiel dále zpochybňuje rozměry údajných hromad oblečení, 35 až 40 metrů „viděných“ Gersteinem,¹⁸¹ jež podle něj byly desetkrát menší.¹⁸²

„Číslo předložené Gersteinem jsou hrubě zveličená. Ve zprávě, kterou tu mám, se mluví o výšce 35 až 40 metrů. Tato čísla jsou naprosto lživá. Ale i skutečná hromada oblečení o výšce 3 až 4 metry byla dost hrozná.“

Pfannenstiel z pochopitelných důvodů kategoricky popíral pasáže Gersteinovy zprávy, stavící ho do špatného světla. U výslechu 6. června 1950 řekl:¹⁸³

„Vím, že dr. Gerstein uvádí naprosto odlišný popis toho plynování. Jeho výpověď je chybná. Je plná zveličování. Jeho prohlášení, že věří, že tak bylo naloženo s 2 500 000 lidmi, je typický příklad.“

Konkrétně popřel, že by kdy pronesl – alespoň v hanlivém smyslu – větu, kterou mu Gerstein přisoudil: „*Jako v synagoze*“ směrem ke zmučeným obětem údajných plynových komor, a tím nejdůraznějším způsobem popřel, že měl jet do Treblinky a tam – podle Gersteina – chválit vyhlazování Židů.¹⁸⁴

Všechno výše řečené je snadno pochopitelné, ovšem Pfannenstiel činí další, poměrně tajemné prohlášení:¹⁸⁵

„Jimi [dveřmi] židovští vězni vytahovali mrtvolky a házeli je do velkých jam. V nich se mrtvolky pálily. [...] Podle mého názoru bylo spalování mrtvol tehdy ještě celkem nedokonalé.“

Během výslechu 25. dubna 1960¹⁸⁶ znovu popsal svá „pozorování“, tentokrát detailněji:¹⁸⁷

„Z místa pro ohledání se mrtvolky braly přímo do hlubokých masových hrobů, vykopaných v těsném okolí vyhlazovacího zařízení. Když byly jámy dost plné, mrtvolky se polily benzínem – mohla to být i nějaká jiná hořlavina – a pak zapálily. Mohl jsem zjistit pouze tolik, že mrtvolky shořely jen částečně. Pak na ně nahnuli zeminu a do stejné jámy přišly nové mrtvolky.“

¹⁸⁰ PS-2170, str. 6.

¹⁸¹ PS-1553, str. 4.

¹⁸² Výslech W. Pfannenstiela 8. listopadu 1963. ZStL, Z 252/59, vol. I, str. 16.

¹⁸³ Výslech W. Pfannenstiela 6. června 1950. ZStL, 208 AR-Z 252/59, vol. I, str. 44.

¹⁸⁴ PS-1553, str. 4 ad.

¹⁸⁵ Výslech W. Pfannenstiela 9. listopadu 1959. ZStL, Z 252/59, vol. I, str. 139 ad.

¹⁸⁶ Výslech W. Pfannenstiela 25. dubna 1960. ZStL, Z 252/59, vol. I, str. 583-588.

¹⁸⁷ *Tamtéž*, str. 587 ad.

Tato Pfannenstielova „pozorování“ jsou v rozporu jak s jeho vlastními výpověďmi,¹⁸⁸ tak s Gersteinovou zprávou i oficiální historiografií (G. Reitlinger), a Pfannenstiel si toho byl moc dobře vědom. Mohl v tom tedy být jediné úmysl. Proč by měl chtít popírat tato základní dogmata holocaustu?

Důvody, jež Pfannenstiela vedly k oficiálnímu „dosvědčování“ Gersteinovy zprávy (a k pozdějšímu soukromému popírání), jsou jasné a není třeba je hlouběji rozebírat. Obsah jeho svědectví je naprosto odvislý od Gersteinovy zprávy, jeho jediného zdroje. Ačkoliv tvrdí, že cestoval z Berlína do Belzecu spolu s Gersteinem, jeho výpovědi neobsahují žádný nový či významný prvek, který by z takové události skutečně mohl vycházet; nejde o nic jiného než o odraz Gersteinových prohlášení. V ojedinělých případech, kdy se od Gersteinova svědectví snaží distancovat, končí u plácání nesmyslů, jako v otázce výkonu dieselového motoru. Jeho popis nepřináší žádný nový poznatek, žádnou novou dokumentaci, žádný nový důkaz. Soudci i historici si nesrovnalosti v Gersteinově zprávě uvědomovali od prvopočátku. Tak například León Poliakov jím citovaný text zcenzuroval natolik, až ho nakonec v jeho základním bodu zfalšoval.¹⁸⁹ Pfannenstiel měl za úkol předělat měřítko Gersteinovy zprávy a eliminovat její nehorázné přehánění, aby zůstalo jen akceptovatelné jádro. Dnes někteří oficiální historici jako Tregenza považují Pfannenstiellovo svědectví za důležitější než Gersteinovo, které je (konečně) pokládáno za nepřijatelné. Ale pokud Gerstein popisoval skutečné události, proč podal tak šílené svědectví, aby vyznělo jako nepřijatelné?

K této elementární otázce, která by mohla osvětlit skutečné hybné síly Gersteinovy zprávy, oficiální historiografie mlčí.

Pokud jde o Pfannenstiela, jeho snaha byla marná: Gersteinovu přijatelnost snížil, aniž dokázal prosadit svou vlastní.

3. Soudní proces ohledně Belzecu

Adalbert Rückerl shrnul rozmary belzeckého tribunálu takto:¹⁹⁰

„Hlavní proces proti jedinému obžalovanému zbývajícimu na lavici obžalovaných, Josefu Oberhauserovi, trval pouhé čtyři dny, od 18. do 21. ledna 1965. Soud vyslechl čtrnáct svědků. Třináct z nich byli někdejší příslušníci SS nebo organizace T4. Čtrnáctým svědkem byla – pokud se dalo zjistit – jediná oběť přeživší tábor Belzec. Mezi svědky bylo šest podezřelých, vůči kterým trestní soud stáhl obžalobu. Pět z nich, jakož i další svědek, bylo poté obžalováno soudem ve věci Sobiboru. Jedním ze svědků byl profesor Pfannenstiel, který v srpnu 1942 s Gersteinem navštívil tábor Belzec.

Obžalovaný Oberhauser se v hlavním líčení odmítl k věci jakkoliv vyjádřit. Odvolával se na povinnost plnit rozkazy a na to, že za účast na masových vraždách spáchaných

¹⁸⁸ Jak jsme si ukázali výše, při výslechu 6. června 1950 řekl jen to, že mrtvolky byly „in einer Grube aufgeschichtet“ (nahromaděny v jámě), ale ne spáleny.

¹⁸⁹ Zfalšoval velikost údajných plynových komor uvedením 93 metrů čtverečních místo Gersteinových 25 a vynecháním Gersteinova údaje o jejich objemu (45 metrů krychlových). Poliakov si plně uvědomoval, že už jen samotná správná citace (700 až 800 lidí na 25 čtverečních a 45 krychlových metrů) by stačila k diskvalifikaci celé Gersteinovy zprávy. Ohledně Poliakovových manipulací srovnej mou studii *Il rapporto Gerstein*, op. cit. (pozn. 83), str. 208-227.

¹⁹⁰ A. Rückerl (ed.), op. cit. (pozn. 119), str. 83 ad.

v Belzecu byl již odsouzen 24. září 1948 zemským soudem v Magdeburgu, přičemž byl na základě tohoto rozsudku vězněn ve věznicích v NDR. [...]

První trestní senát mnichovského zemského soudu Oberhausera uznal vinným z napomáhání vraždě prvního stupně v 300 000 případech a v pěti dalších bodech obžaloby z napomáhání vraždě prvního stupně ve 150 případech, za což byl odsouzen k úhrnnému trestu 4 let a 6 měsíců vězení a ztrátě občanských práv na dobu tří let.“

Kromě Oberhausera byli nejdůležitější obžalovaní Werner Karl Dubois, Erich Fuchs, Alfred Schluch, Robert Jühns a Heinrich Gley; z těch se však brzy stali pouze svědci.

Jak jsme viděli v kapitole II, roku 1965, kdy v Mnichově probíhal belzecký proces, již byly oficiální historie i právní rámec tohoto tábora jednoznačně stanoveny; pokud tedy obžalovaní chtěli minimalizovat svůj trest, byli nuceni to akceptovat.

V jejich výpovědích je do očí bijící – a tím se potvrzuje jejich čistě taktická a obranná hodnota – nesmírná mlhavost, s níž odpovídali na klíčové otázky ohledně tábora: konstrukci a fungování údajných plynových komor, pohřbívání a zpopelňování mrtvol, transporty a záznamy o údajném vyhlazování. Jejich výpovědi nepřinášejí žádné nové informace jakékoliv hodnoty. A když se z taktických důvodů objevuje něco nového, protiřečí to oficiální verzi. To však nevádí oficiálním historikům jako Yitzhak Arad. Ten různými machinacemi vytváří fiktivní „konvergenci“ tam, kde ve skutečnosti panuje očividný rozpor.

Arad v kapitole „*Die ‚Aktion Reinhard‘: Gaskammern in Ostpolen*“ (Operace Reinhard: plynové komory ve východním Polsku) svého klasického díla z 80. let píše:¹⁹¹

„Během čtyř týdnů, mezi 17. březnem a 14. dubnem, bylo téměř 30 000 ze 37 000 obyvatel lublinského ghetta deportováno do Belzecu. V téže době bylo do Belzecu posláno také 18 až 20 000 Židů z lublinského kraje, z nichž 3 000 byly ze Zamosci, 3 400 z Piaski, a 2 200 z Izbicy a dalších míst.

První židovský konvoj z oblasti Lvova přijel ze Zolkiewa, města 50 kilometrů jihozápadně od Belzecu. Tvořilo ho přibližně 700 Židů a do Belzecu dorazil 25. nebo 26. března 1942. Poté během 14 dní do 6. dubna 1942 přijelo dalších asi 30 000 Židů z oblasti Lvova.

Bylo mezi nimi 15 000 Židů deportovaných ze Lvova během takzvané březnové operace, 5 000 ze Stanislawowa, stejný počet z Kolomea, a zbytek z Drohobycze a Rava-Rusky. Většina lidí poslaných v této vlně deportací do Belzecu z oblasti Lvova byla klasifikována jako „práce neschopná“.

Když bylo v hlavní operaci trvající asi čtyři týdny zavražděno 80 000 Židů, konvoje byly pozastaveny. Koncem dubna nebo začátkem května Wirth a jeho SS-maní tábor opustili. Oberhauser k tomu uvedl následující:

Po těchto prvních plynováních Wirth a Schwarz spolu s celou německou posádkou z tábora zmizeli.“

Arad tak z Oberhausera dělá obětího beránka celé historky o údajném zplynování 80 000 Židů, ovšem bývalý nadporučík SS řekl úplně něco jiného:¹⁹²

¹⁹¹ Eugen Kogon, Hermann Langbein, Adalbert Rückerl a spol. (eds.), *Nazi Mass Murder*, Yale, New Haven 1993, str. 102-138, zde str. 121.

¹⁹² Výslech J. Oberhausera 12. prosince 1962. ZStL, 208 AR-Z 252/59, str. 1683 ad.

„Plynování Židů v táboře Belzec do 1. srpna 1942 lze rozdělit na dvě kategorie. První testovací sérii pokryly 2 nebo 3 transporty o 4 až 6 vagonech s 20 až 40 lidmi v každém. Každým transportem přijelo a bylo zabito průměrně 150 Židů. Tato plynování ještě neproběhla v rámci systematického programu vyhlazování; cílem bylo vyzkoušet kapacitu tábora a technicky určit, jak by se dalo plynování provádět.

Po těchto prvních plynováních Wirth a Schwarz spolu s celou německou posádkou z tábora zmizeli.“

Oberhauser tedy hovoří o zplynování 2 až 3 transportů se 150 lidmi, maximálně 450 dohromady, kdežto Arad ho činí zodpovědným ze zplynování 80 000 lidí!

Židovský historik se musel uchýlit k tomuto ubohému podvodu, protože rozdíl mezi Oberhauserovou a oficiální verzí je prostě příliš velký, než aby se daly nějak uvést do souladu.

Aradova historická „rekonstrukce“ pokračuje:¹⁹³

„Wirth se v polovině května do Belzecu vrátil. Během druhé poloviny měsíce do tábora přijely dva menší konvoje, jež přivezly 1 350 Židů z ghett Laszczow a Komarow u Zamosci.²⁸ Na počátku června začaly přijíždět konvoje z oblasti Krakova. Mezi 1. a 6. červnem přijely tři s celkem 5 000 Židy. Mezi 11. a 13. červnem do Belzecu dorazilo dalších 11 000 obětí z Krakova a jeho okolí. Krátce poté je následovalo dalších 4 500.“

Čili v tomto období mělo být zplynováno dalších 21 850 Židů. Oberhauser ale řekl toto:¹⁹⁴

„Na dalších 6 týdnů to v táboře Belzec utichlo. [...] pak byly do 1. srpna 1942 další testovací série. V této době, pokud vím, jsme měli 5 nebo 6 transportů sestávajících z 5 až 7 vagonů se 30 až 40 lidmi. Židé ze dvou těchto transportů byli zplynováni ještě v malé komoře, pak Wirth nechal plynovací barák zbourat a nahradit bytelnou novostavbou s vyšší kapacitou. Židé ze zbylých transportů pak byli zplynováni v této nové budově.“

Takže podle Oberhausera byl počet obětí zplynování nanejvýš 1 680, což je dost odlišné od Aradových 21 850. A opět v rozporu s oficiální verzí Oberhauser tvrdil:¹⁹⁴

„Zatímco u první testovací série a prvních dvou transportů druhé testovací série se k plynování ještě používal plyn v lahvích, Židé z dalších transportů druhé testovací série byli zabíjeni výfukovými plyny motoru z tanku nebo nákladáku, který ovládal Hackenholt.“

To znamená, že údajná první plynovací budova nebyla vybavena motorem k produkci smrtících výfukových plynů. Pokud jde o používání „plynu v lahvích“, Oberhauser neuvádí žádné podrobnosti, ani nepopisuje novou budovu, pohřbívání či spalování mrtvol.

Soudci si s těmito křiklavými rozpory hlavu nelámali. Po obžalovaném nechtěli žádná vysvětlení a všechno přenechali historikům.

Prohlášení Wernera Karla Duboise, který v Belzecu pracoval jako řidič, jsou naopak spíše všeobecná. Ohledně údajných plynových komor nepřišel s ničím lepším než:¹⁹⁵

¹⁹³ E. Kogon a spol. (eds.), *op. cit.* (pozn. 191), str. 121 ad.

¹⁹⁴ Výslech J. Oberhausera 12. prosince 1962. ZStL, 208 AR-Z 252/59, str. 1685.

„Nyní jsem byl dotázán, jak velké mohly být plynové komory nebo kolik osob měly být schopné pojmout. Nedokážu na to odpovědět, stejně jako nedokážu cokoliv říct o používaném motoru. Nemohu vyjádřit ani patřičný odhad. Plynovou komoru jsem zevnitř nikdy neviděl. Motor byl v budově, kde se nacházely i plynové komory. Ten jsem také nikdy neviděl.“

Když uvážíme, že tábor byl poměrně malý a posádku SS tvořilo zhruba deset mužů, je tato svědecká výpověď mírně řečeno zvláštní – leda že plynové komory nikdy neviděl ani zvenčí. Něco ale přece jen viděl.¹⁹⁶

„Na vlastní oči jsem viděl, že transport sestával nejméně z 20 až 40 vagonů.“

Přijelo tam „asi 15 vagonů na vykládku“ a „v jednom vagonu přepravovali nejméně 30 až 50 lidí“, takže maximální náklad vlaku by činil 2 000 osob, což je polovina obvykle uznávaného čísla.

Popisuje i činnosti, které s vyhlazovacím táborem skutečně nejdou dohromady.¹⁹⁷

„Tak se občas stávalo, že jsem se židovskou pracovní četou prováděl vyčišťovací akce v objektech na bývalé demarkační linii. V některých krytech ještě bylo funkční vybavení, jako kulometry atd. Tyto věci se sbíraly a braly do zbrojnice.“

„Také se stalo, že jsem zorganizoval fotbalový zápas s 22 Židy; Židé z tábora č.1 se na něj směli pod patřičným dohledem dívat.“¹⁹⁸

Svědectví bývalého SS-*Scharführera* (četaře) Heinricha Gleye je rovněž celkově fádňí, až na pár detailů týkajících se spalování mrtvol, které rozeberu v kapitole V.

Jeho povědomí o údajných vyhlazovacích zařízeních v táboře lze nejlépe posoudit ve světle následujícího prohlášení:¹⁹⁹

„Když se zavřely dveře plynových komor, byl mechanikem z oddílu Hiwi [pomocných sil] nastartován velký motor – nevím, jestli to byl diesel nebo Otto [benzínový]. Výfukové plyny motoru byly přiváděny do komor a zabíjely Židy.“

To znamená, že ani nevěděl, jestli je údajnou vražednou zbraní dieselový nebo benzínový motor!

Robert Jührs byl do Belzecum umístěn v srpnu 1942. Ani on nenabídl nic než všeobecná a nezajímavá tvrzení, až na jednu výjimku, která však koliduje s oficiální verzí:²⁰⁰

„Mrtvoly z plynových komor se na místo pohřbívání nevozily na vozících, ale brala je tam ručně a přímo židovská pracovní četa.“

¹⁹⁵ Výslech Wernera Karla Duboise 16. září 1961. ZStL, 208 AR-Z 252/59, str. 1398.

¹⁹⁶ *Tamtéž*, str. 1402.

¹⁹⁷ *Tamtéž*, str. 1396.

¹⁹⁸ *Tamtéž*, str. 1394.

¹⁹⁹ Výslech Heinricha Gleye 8. května 1961. ZStL, 208 AR-Z 252/59, str. 1291.

²⁰⁰ Výslech Roberta Jührse 11. října 1961. ZStL, 208 AR-Z 252/59, str. 1465.

To znamená, že 600 000 mrtvol přisuzovaných Belzecu bylo do masových hrobů přeneseno ručně, jedna po druhé!

Karl Alfred Schluch, přidělený do Belzecu od dubna 1942 do srpna 1943²⁰¹ – s výjimkou zdravotní dovolené mezi říjnem 1942 až únorem/březnem 1943 – poskytl detailnější popis údajného vyhlazování než ostatní obžalovaní.²⁰²

„Když Židé vešli do plynových komor, dveře zavřel osobně Hackenholt nebo jeden z Ukrajinců pod jeho velením. Pak Hackenholt spustil motor, kterým probíhalo plynování. Po asi 5 až 7 minutách – to je jen můj odhad – se pohledem špehýrkou ověřila smrt všech uvnitř. Až pak se otevřela vnější vrata a komory se vyvětraly [...].“

Délka agónie obětí – i jako pouhý hrubý odhad – je příliš krátká, a to i ve světle „rozhodnutí“ soudu, které ji stanovilo na 15 až 30 minut.²⁰³ Spíš než o odhad jde o reminiscenci něčeho ze svědectví Stanisława Kozaka z 19. února 1946, jež bylo přeloženo do němčiny a probíralo se v průběhu řízení.²⁰⁴

„K otrávení člověka je potřeba sedm minut ve ‚sprše‘.“

Pozoruhodnou novinkou je větrání údajných plynových komor, o kterém tento svědek mluví. Vezmeme-li v úvahu hustotu oxidu uhelnatého 0,967 (v porovnání se vzduchem), která je prakticky stejná jako u kyanovodíku (0,969) a uvážíme, že zabití obětí během 15-30 minut by vyžadovalo dosažení smrtelné koncentrace v plynových komorách nějakých 5 000 částic na milion (5,7 miligramů na litr),²⁰⁵ rozhodně by bylo nutné komory větrat nebo mít při vstupu nezávislý dýchací přístroj, ale o tom nikdo z hlavních svědků nikdy nemluvil. Tento svědek však popisuje údajné plynování obětí následovně:²⁰⁶

„Když se plynové komory vyvětraly, přišla židovská pracovní četa vedená kápem a vytahala mrtvolky ven.

Měl jsem tam občas službu a tak mohu dopodrobna popsat, jak to fungovalo, protože jsem to viděl a byl všemu osobně svědkem.

Židé byli těsně namačkáni do plynových komor. Proto se mrtvolky nenacházely vleže na podlaze, ale stály tak či onak, vzájemně se opíraly, některé dopředu, některé dozadu podle prostoru, který měly, některé vkleče. Přinejmenším některé mrtvolky byly mokré od výkalů a moči, jiné od slin. Jasně jsem viděl, že některé mají namodrale zabarvené rty nebo špičku nosu. Některé měly zavřené oči, jiné otevřené. Mrtvolky se vytahaly ven a hned je prohlédl zubař. Ten jim sebral veškeré prsteny a zároveň vytrhal zlaté zuby. Takto získané cennosti házel do papírové krabice.“

²⁰¹ Výslech Karla Alfreda Schlucha 11. dubna 1962. ZStL, 208 AR-Z 252/59, str. 1247.

²⁰² Výslech Karla Alfreda Schlucha 10. listopadu 1961. ZStL, 208 AR-Z 252/59, str. 1512.

²⁰³ *Urteilsbegründung* (zdůvodnění rozsudku) na belzeckém soudu, in A. Rückerl (ed.), *op. cit.* (pozn. 119), str. 135.

²⁰⁴ ZStL, 8AR-Z 252/59, str. 1131.

²⁰⁵ Podle F. Fluryho je koncentrace CO 5 000 p.p.m. „in 5-10 Minuten tödlich“ (smrtelná během 5-10 minut). F. Flury, F. Zernik, *Schädliche Gase, Dämpfe, Nebel, Rauch und Staubarten*, Verlag von Julius Springer, Berlin 1931, str. 209.

²⁰⁶ Výslech Karla Alfreda Schlucha 10. listopadu 1961. ZStL, 208 AR-Z 252/59, str. 1513.

Toto bylo okopírováno přímo z Gersteinovy zprávy, kde je inkriminovaná scénérie popsána slovy:²⁰⁷

„Mrtví stojí vzpřímeně jako čedičové sloupy. [...]

Vyházeli je – mokré od potu a moči, špinavé od výkalů, s menstruační krví stékající po nohách.“

Vše je potvrzeno ještě nezbytnou zmínkou o „namodralé“ barvě mrtvol, opět převzatou z Gersteinovy zprávy, o čemž jsem již hovořil výše.

Rovněž by nemělo být přehlédnuto, že lidé těsně namačkaní na sebe by po smrti nestáli vzpřímeně. Zohýbala by se jim kolena a těla by se zhroutila. A za zmínku stojí i to, že mít na zkontrolování 600 000 mrtvol *jednoho* zubaře by příliš neztělesňovalo německého organizačního génia!

Svědék dále popisuje pohřbívání obětí v masových hrobech:²⁰⁶

„Potom mrtvoly naházeli do již připravené velké jámy. Její rozměry mohu uvést jen přibližně. Mohla měřit nějakých 30 metrů na délku a 20 napříč. Hloubku je těžké odhadnout, protože stěny byly šikmé a navíc byla podél okrajů nahromaděná hlína. Ale myslím, že mohla být hluboká 5 až 6 metrů.“

Zajímavá je – jak uvidíme v kapitole V – zmínka o hlíně vyhrabané z jámy a nahromaděné u jejího okraje. Tento svědek neříká nic o celkovém počtu jam nebo počtu mrtvol naházených do jámy, o níž hovoří.

Schluch tvrdil, že pracoval v plynových komorách, ale navzdory tomu ani nevěděl, kolik jich bylo.²⁰⁶

„Kolik plynových komor v Belcecu [sic!] bylo, nemohu přesně říci. Muselo jich být několik, protože po plynování se mrtvoly vytahovaly dveřmi jak vlevo tak vpravo. Myslím, že jsem si plynové komory prohlédl stejně jako každý pracovník v Belcecu. Navíc, když nás tam přidělili na práci, jsme plynové komory také museli kontrolovat.“

Zná rozměry plynových komor, ale:²⁰⁸

„Plynová komora v Belcecu mohla měřit 4 x 8 metrů.“

Zde tento chabý svědek smotal dohromady rozměry *nových* a *starých* plynových komor, přesně jako Kozak.²⁰⁹

Na jiném místě Schluchova svědectví chybí další překvapivá věc:²⁰⁸

„Jak byl plyn přiváděn do komor si už nevzpomínám.“

Nástrojem vraždy byl „*diesellový motor*“, ale K. A. Schluch ho bohužel neviděl a tak ho nemohl popsat.²⁰⁹

²⁰⁷ PS-2170, str. 6.

²⁰⁸ Výslech Karla Alfreda Schlucha 10. listopadu 1961. ZStL, 208 AR-Z 252/59, str. 1514.

²⁰⁹ ZStL, 8 AR-Z 252/59, str. 1129.

„K plynování se startoval motor. Jeho detailnější popis nemohu poskytnout, protože jsem ho nikdy neviděl. Nejsem odborník, ale podle zvuku bych řekl, že to byl středně velký diesellový motor.“

Erich Fuchs, bývalý SS *Scharführer* (četař) popsal, jak ho v zimě 1941 poslali do Belzec²¹⁰.

„Když jsme přijeli do Belcecu [sic!], sešli jsme se s Friedelem Schwarzem a dvěma SS-many, jejichž jména si nepamatuji. Ti střežili barák, který jsme vybavili jako plynovou komoru.

Wirth nám řekl, že „v Belzec²¹⁰u budou všichni Židé vyvražďeni“. Proto se baráky [množné číslo v původním německém textu; pozn. ed.] změní na plynové komory. Já jsem v plynových komorách instaloval sprchové hlavice. K vodovodnímu potrubí připojené nebyly, protože šlo jen o kamufláž. Židům jdoucím do plynu se skutečně lživě tvrdilo, že se vykoupu a vydezinfikují.“

Jak jsme již viděli, svědek Stanislaw Kozak tvrdil, že mezi 1. listopadem a 22. prosincem 1941 stavěl barák s plynovými komorami. Erich Fuchs naopak prohlašuje, že se baráky „*změnily na plynové komory*“. Jaké baráky, když byl údajný plynovací barák jen jeden? A jak se tyto „*baráky ... změnily na plynové komory*“? Prostým namontováním falešných sprchových hlavice! Právě proto, že šlo o primitivní napodobeniny, by tyto sprchy nefungovaly jako „*kamufláž*“, ale okamžitě by u obětí vyvolaly podezření.

Fuchs dále dosvědčil, že byl přítomen zplynování prvního transportu Židů, asi 1 000 lidí, „*v takzvané sprše (plynové komoře)*“, čímž převzal terminologii polských svědků a zároveň akceptoval falešné sprchy. Později bez uvedení jakýchkoliv relevantních detailů prohlásil, že byl přítomen ještě u dvou dalších transportů.²¹¹

Závěrem lze konstatovat, že se svědci u belzeckého soudu podle svých taktických záměrů více či méně volně drželi diktátu oficiální historiografie, stojící na Gersteinově zprávě a polských svědeckých z let 1945/1946. Jejich výpovědi zní jako vágní shrnutí dřívějších soudních protokolů, aniž přináší jakákoliv významná nová zjištění. Stejně jako soudní protokoly i tato svědectví absolutně postrádají jakékoliv věcné či dokumentární důkazy. Nepochybně mají právní hodnotu – ta však nemá nic společného s prokázáním pravdy či historiografií.

²¹⁰ Výslech Ericha Fuchse, ZStL, 208 AR-Z 252/59, str. 1782 ad.

²¹¹ *Tamtéž*, str. 1783.

Kapitola IV: Belzec a polský archeologický výzkum (1997 až 1999)

1. Masové hroby

Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa (Rada pro ochranu památky války a mučednictví) ve Varšavě spolu s United States Holocaust Memorial Museum ve Washingtonu se v roce 1997 rozhodly podniknout v oblasti bývalého tábora Belzec archeologické vykopávky s hlavním cílem identifikovat masové hroby popsané svědky. Práce vykonal tým archeologů z univerzity Mikuláše Koperníka v Toruňi pod vedením profesora Andrzeje Koly. Výzkum probíhal v několika etapách: v roce 1997 od 12. do 25. října, 1998 od 27. dubna do 6. června a od 25. října do 14. listopadu, a konečně v roce 1999 od 12. do 25. září. V letech 1997 a 1998 se projektu účastnili historici Robin O'Neil a Michael Tregenza; druhý jmenovaný tuto oblast podle svého tvrzení prozkoumal detektorem kovů. Kola v roce 2002 napsal práci o vykopávkách nazvanou *„Hitlerowski obóz zagłady Żydów w Belżcu w świetle źródeł archeologicznych. Badania 1997-1999“*,²¹² publikovanou anglicky pod názvem *„The Nazi Camp for Jews in the light of archeological sources: Excavations 1997-1999“*.²¹³ Během výzkumu se v určité oblasti prováděly vrty v pětimetrových rozestupech ručním vrtákem o délce 6 až 8 metrů a průměru 65 mm. Celkem bylo provedeno 2 227 vrtů, z nichž masové hroby odhalilo 236. Odebrané vzorky půdy byly analyzovány za účelem zjištění jejich obsahu. Tento výzkum skončil objevením 33 hrobů ve dvou oddělených částech tábora; Kola ke každému pořizuje plánec a stručný popis. Svá zjištění shrnuje následovně:²¹⁴

„První zóna, patrně ta starší, obsahovala hroby objevené blízko dalších hrobů v západní a severozápadní části tábora. [...] To bylo zřejmě místo, kde začali pohřbívat oběti. Celkově bylo v této oblasti zaznamenáno 21 hrobů, což činí téměř 64 % z celkového počtu. V této části byly také zaregistrovány největší hroby. Nelze však vyloučit, že některé z nich (zaznamenané jako hroby o velkém objemu) byly dříve menší a oddělené, jež se spojily buď během pokrývání hlínou, zakrýváním stop existence tábora po jeho uzavření

²¹² Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa/United States Holocaust Memorial Museum, Warsaw / Washington 2000.

²¹³ The Council for the Protection of Memory and Martyrdom, United States Holocaust Memorial Museum, Warsaw-Washington 2000.

²¹⁴ A. Kola, *Belżec: The Nazi Camp for Jews in the light of archeological sources: Excavations 1997-1999*, op. cit. (pozn. 213), str. 38-40. Nedokonalá angličtina v citátech je zapříčiněná překladem původního Kolova polského textu ze strany USHMM.

nebo v důsledku pátrání vykradačů po válce. [...] Další zóna hrobů pokračuje v severovýchodní části táboru. Bylo zde zaznamenáno 12 hrobů (přibližně 36 % z celkového počtu) pravidelnějšího tvaru (hlavně obdélníkového), jež se vzájemně lišily velikostí a byly značně roztroušené. V oblasti těchto hrobů se přeskupení zeminy charakteristické pro první zónu nevyskytuje vůbec nebo velmi vzácně. Ostatní části táboru jsou bez hrobů. Většina zdejších hrobů dosahovala hloubky 4-5 metrů. Lze předpokládat, že tato hloubka byla považována za optimální; podzemní voda se objevovala ve větší hloubce. V první zóně, jak se dalo předpokládat, bylo pozorováno spojení menších sousedících hrobů do větších zborcením hliněných stěn. Proto větší hroby jasně znázorňují někdejší původní jámy. Struktura obsahu hrobů v obou zónách je rovněž různá. Lze pozorovat hroby naplněné těly ve fázi zvoskovatění tuku (zpravidla ve spodních částech jam), nad nimiž jsou vrstvy lidského popela a dřevního uhlí. Taková struktura byla zjištěna v 10 hrobech (čísla 1, 3, 4, 10, 13, 20, 25, 27, 28, 32). Ve zbylých 23 hrobech byly zaznamenány pouze vrstvy kremačního popela a dřevního uhlí, ležící v několika patrech na písčité zemině. V nekremačních hrobech na tělech často ležela vrstva vápna, jehož účelem bylo urychlení procesu rozkladu mrtvol. Celková plocha pohřebních jam v oblasti táboru činí asi 0,52 ha,²¹⁵ tedy sotva 9 % plochy táboru v současné uzavřené podobě.²¹⁶ Celkový objem hrobů se odhaduje na asi 21 000 m³. Velkou část tvoří především popel z těl, což umožnilo zabít a pohřbení statisíců lidí na jednom místě.“

V následující tabulce jsem sumarizoval detailní rozměry hrobů:

#	Rozměry [m]	Hloubka [m]	Plocha [m ²]	Odh. objem [m ³]
1	40 x 12	4,8	480	1 500
2	14 x 6	2	84	170
3	16 x 15	5	240	960
4	16 x 6	2,3	96	250
5	32 x 10	4,5	320	1 350
6	30 x 10	4	300	1 200
7	13-14 x 27	4,5	364,5	1 600
8	28 x 10	4	280	850
9	8 x 10	3,8	80	280
10	24 x 18	4,25-5,2	432	2 100
11	9 x 5	1,9	45	80
12	6 x 16 x 11,5 x 18	4	~132	400
13	12,5 x 11 x 17 x 18 ²¹⁷	4,8	~200	920
14	37 x 10	5	370	1 850
15	13,5 x 6,5	4,5	87,75	400
16	18,5 x 9,5	4	175,75	700
17	17 x 7,5	4	127,5	500
18	16 x 9	4	144	570
19	12 x 12	4	144	500

²¹⁵ Ve skutečnosti 0,59 hektaru (cca 1,5 akru).

²¹⁶ Původní tábor přesahoval na jihovýchodě současnou hranici a měřil asi 6,2 hektary.

²¹⁷ Rozměry převzaté z nákresu.

20	26 x 11	5	286	1 150
21	5 x 5	1,7	25	35
22	9 x 15	3,5	135	200
23	16 x 8,5	4	136	550
24	20 x 5,5	5	110	520
25	13 x 5	4	65	250
26	13 x 7	4	91	320
27	18,5 x 6	5	540	450
28	?	?	~17,5 ²¹⁸	70
29	25 x 9	4,5	225	900
30	5 x 6	2,7	30	75
31	9 x 4	2,6	36	90
32	15 x 5	4	75	400
33	9 x 5	3	45	120
Celkem:			5 919	21 310

33 hrobů tedy zabíralo celkovou plochu 5 919 čtverečních metrů a objem 21 310 metrů krychlových.

2. Porovnání výsledků výzkumu se svědectvími a rozsudky

2.1. Svědectví

Jak jsme si již vysvětlili, dva klíčoví svědci ve věci tábora Belzec jsou Kurt Gerstein a Rudolf Reder. Oba poskytli detailní popis masových hrobů. Reder před židovskou historickou komisí roku 1945 prohlásil:²¹⁹

„Hrob byl 100 metrů dlouhý a 25 široký. Jeden obsahoval asi 100 000 lidí. V listopadu 1942 tam bylo 30 hrobů, tj. 3 000 000 mrtvol.“

Během výslechu vedeného 29. prosince 1945 vyšetřujícím soudcem Janem Sehnem svědek svou výpověď ještě rozšířil:²²⁰

„Všechny hroby byly vyhloubeny stejně velké a měřily 100 m na délku, 25 m na šířku a 15 m do hloubky.“

Gerstein ve své slavné zprávě z 26. dubna 1945 napsal:²²¹

„Pak byla nahá těla naházena do velkých příkopů asi 100 x 20 x 12 m, nacházejících se u smrtících komor.“

²¹⁸ Předpokládaná průměrná hloubka 4 metry.

²¹⁹ N. Blumental (ed.), *op. cit.* (pozn. 2), str. 223.

²²⁰ AGK, OKBZN Kraków, 111, str. 4.

²²¹ PS-1553, str. 7.

A ve zprávě ze 6. května 1945 tuto výpověď potvrdil:²²²

„Nahé mrtvoly se naházely na dřevěné vozíky [a pak] do jam ležících jen nedaleko, měřících 100 x 20 x 12 metrů.“

Jeden příkop tedy zabíral plochu 2 500 m² podle Redera a 2 000 m² podle Gersteina, objem 37 500 m³ podle prvního a 24 000 m³ podle druhého. Nicméně z Kolova výzkumu můžeme dovodit, že největší příkop v oblasti (# 27) měl plochu 540 m², zatímco nejobjemnější (# 10) obsah pouze 2 100 m³. Navíc, jak Kola určil, většina příkopů byla hluboká 4 až 5 metrů; níž už byla podzemní voda. Tudíž hloubku 12 až 15 metrů udávanou těmito dvěma svědky výkopy nepotvrdily. Co se týče Rederova svědectví, celková plocha 30 hrobů, které prý v táboře viděl (7,5 hektarů), by zabírala větší prostor než celý tábor (6,2 hektary)!

2.2. Prvotní soudní zjištění

Tento očividný nesmysl byl nejen akceptován, ale žalobce ze Zamości ho ještě záměrně zvětšil, když ve zprávě z 11. dubna 1946 napsal:²²³

„Všechny masové hroby měly stejný rozměr: 100 m na délku, 25 m na šířku a 15 m do hloubky. Mrtvoly naházené do hrobů byly pokryté vápnem. Pak vězni hromady mrtvol zasypali pískem. V táboře takových hrobů mohlo být klidně třicet, čtyřicet, nebo ještě víc.“

Tak se ze třiceti hrobů Rudolfa Redera stalo „čtyřicet, nebo ještě víc“!

2.3. Umístění masových hrobů

Andrzej Kola nakreslil pláněk tábora Belzec a oblast masových hrobů vyznačil svislým šrafováním.²²⁴

Nákres zveřejněný Robinem O’Neilem přesněji zobrazuje skutečnou polohu hrobů a jejich ohrazení.²²⁵ Většina hrobů se nachází podél severozápadní hranice tábora (na nákresu vlevo), další jsou téměř uprostřed a několik jich je podél severovýchodní hranice (na nákresu nahoře).

Rudolf Reder napsal roku 1946 práci nazvanou „*Belžec*“, kterou v Krakově vydala ústřední židovská historická komise. Na str. 46 je mapa tábora nakreslená J. Bauem podle informací tohoto svědka.²²⁶ Tato kresba – kterou Kola publikuje bez komentáře²²⁷ – je oproti běžným zvyklostem vzhůru nohama. Zobrazuje 26 hrobů podél severozápadní hranice a 6 uprostřed.

²²² PS-2170, str. 6.

²²³ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1227 (překlad z polštiny do němčiny).

²²⁴ A. Kola, *Belžec*..., *op. cit.* (pozn. 213), str. 19. Viz dokument 4 v dodatcích.

²²⁵ R. O’Neil, *op. cit.* (pozn. 112), str. 59. Viz dokument 5 v dodatcích.

²²⁶ R. Reder, *op. cit.* (pozn. 91), str. 43. Viz dokument 6 v dodatcích.

²²⁷ A. Kola, *Belžec*..., *op. cit.* (pozn. 213), str. 7.

Oficiální mapu tábora vypracovala vyšetřovací komise německých zločinů v Polsku a vyšla v článku „*Vyhlašovací tábor Belzec*“ od jejího člena Eugeniusze Szrojta.²²⁸ Zde oblast hrobů znázorňuje obdélník u severovýchodní hranice.

Jak můžeme vidět, Kolovo umístění většiny hrobů je v rozporu jak se svědectvím Rudolfa Redera tak s nálezy polské vyšetřovací komise. Navíc pohled na mapu Belzecu, jak ji publikoval Arad,²²⁹ člověka nutí k závěru, že ubikace ukrajinských dozorců, hygienická zařízení (holiči, ošetřovna, zubaři pro SS a Ukrajince), kuchyň pro ukrajinské dozorce, garáž a ševcovské i krejčovské dílny (na mapě pod čísly 3, 4, 5, 7 a 8) stály přímo vedle masových hrobů nebo dokonce na nich!

A to nejsou jediné problémy týkající se umístění masových hrobů. Mapy Koly a Robina O'Neila (dokumenty 4 a 5 v dodatcích) ukazují masové hroby chaoticky roztroušené po celém táboře, bez jakékoliv specifické orientace a řádu. Není třeba připomínat příslovečné německé pedantství, na které se odvolával Rudolf Reder. Na jeho mapě má všech 30 mýtických masových hrobů stejný tvar, rozměry, orientaci a jsou uspořádány ve dvou paralelních řadách. Je to věc obyčejného zdravého rozumu: systematické uspořádání hrobů by samozřejmě umožňovalo účinnější využití omezeného prostoru tábora a lepší hygienickou ochranu zaměstnanců. Není přehnané prohlásit, že kdyby velitel tábora nechal vykopat masové hroby takto nepravidelně, byl by zastřelen za sabotáž. Leda že by měl jakési svérázné umělecké sklony. Mnohé hroby znázorněné Kolou mají skutečně ty nejpodivnější tvary!²³⁰

3. Odkrytí mrtvol

3.1. Nálezy a prohlášení Andrzeje Koly

Jak jsme viděli, Kola tvrdí, že 10 hrobů (# 1, 3, 4, 10, 13, 20, 25, 27, 28, 32) bylo „*naplněno těly ve fázi zvoskovatění tuku*“, ale pak hned dodává, že se nacházela „*zpravidla ve spodních částech jam*“, což znamená, že hroby ve skutečnosti nebyly „*naplněny*“ mrtvolami ve stavu saponifikace.*

Než se vypořádáme s problémem počtu mrtvol v těchto hrobech, musíme si vysvětlit, co to je „*zvoskovatění tuku*“.²³¹

„Jde o produkci mrtvolného vosku, nerozpustné, mastné a mazlavé hmoty s nepříjemným zápachem, vznikající slučováním neutrálních tuků z tkání s vápenatými a hořčnatými solemi z vody či vlhké půdy, v níž mrtvoly leží. Klíčová je absence vzduchu. Proces začíná v podkožních tkáních a pak pokračuje v tukových tkáních kolem vnitřností. Saponifikace nastává po pár týdnech a dokončena je po 12 až 18 měsících.“

Robin O'Neil s odkazem na vykopávky v období od 28. dubna do 4. června 1998 odhadl počet mrtvol.²³²

²²⁸ E. Szrojt, „*Obóz zagłady w Belżcu*“, in *Biuletyn Głównej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce*, vol. III, Poznań 1947, vloženo bez čísla strany. A. Kola tuto mapu přebírá rovněž bez komentáře; viz dokument 7 v dodatcích.

²²⁹ Y. Arad, *op. cit.* (pozn. 108), str. 437. Viz dokument 8.

²³⁰ Jako hroby číslo 1, 9, 12, 14, 22 a 29. Viz dokumenty 9 a 10 v dodatcích.

* Saponifikace = zmýdelňování; pozn. překl.

²³¹ <http://digilander.libero.it/fadange/medicina%20legale/tana.htm>

„Ve dvou hrobech nebyla těla exhumována a spalena podle Himmlerova nařízení z roku 1942. Kolik v nich spočívá těl je obtížné určit. Bezesporu mnoho tisíc.“

Michaelu Tregenzovi nechyběla odvaha ke stanovení konkrétního počtu.²³³

„Ačkoliv je obtížné připsat nespáleným mrtvolám nějaké číslo, strážlivý odhad by byl řádově nejméně 15 000.“

Na čem tento odhad spočívá? Očividně na ničem jiném než na objemu hrobů a tloušťce vrstev mrtvol, ale jak si ještě ukážeme, Tregenzův odhad rozhodně vyvracejí nejnovější výsledky prací v terénu provedených Poláky.

Jediný způsob, jak se zbavit veškeré nejistoty, pochopitelně spočívá v exhumaci mrtvol – proč ji polské úřady neprovedly? Pokud byla hlavním cílem archeologického výzkumu identifikace masových hrobů, proč nebyly v nich pohřbené mrtvoly exhumovány? Když Němci objevili hroby obětí sovětské NKVD v Katyni a Vinnitsi, nevrtali do země ručním vrtákem – otevřeli hroby, exhumovali mrtvoly, provedli pitvy a pokusili se je identifikovat.

Němci 13. dubna 1943 našli v kатыňském lese na základě informací místních obyvatel sedm hrobů s celkem 4 143 těly polských vojáků. Od dubna do června tato těla zkoumala komise lékařů z dvanácti evropských zemí, komise polského Červeného kříže i američtí, britští a kanadští důstojníci z řad válečných zajatců. Němci posléze publikovali oficiální zprávu s forenzními lékařskými nálezy, obsahující 80 fotografií a jména identifikovaných obětí.²³⁴

Masakr ve Vinnitsi Němci odhalili počátkem června 1943. Na třech různých místech se našlo 97 masových hrobů s těly 9 432 Ukrajinců zavražděných Sověty. Mezi 24. červnem a 25. srpnem tyto hroby navštívilo ne méně než 14 komisí, z nichž 6 tvořili zahraniční příslušníci. A Němci opět popsali výsledky svých zkoumání v objemné publikaci: 282 stran s fotografiemi, forenzními lékařskými zprávami a jmény obětí.²³⁵

Proč tedy nebyly exhumovány mrtvoly z masových hrobů v Belzecu? Nepřímou odpověď nám dávají analýzy vzorků odebraných během hloubkových vrtů. Andrzej Kola publikuje výsledky 137 vzorků – evidentně nejvýznamnějších ze všech 236 odebraných vzorků –, z nichž ovšem pouze dva (482/XV-30-60 a 486/XV-25-50) nesou explicitní označení „*lidské pozůstatky*“.²³⁶ Symbol označující „*lidské kosti a hromady zvoskovatěného tuku*“ se kromě již zmíněných vzorků vyskytuje u pouhých čtyř dalších (485/XV-30-50, hrob 10, 286/XVI-90-40 a 332/XVI-85-40, hrob 3, a konečně 1042/XIV-45-80, hrob 20).²³⁷ Nejtlustší vrstva je ta u vzorku 332/XV-85-40 (popsaného „*zub/lidský vlasy/voda/lidské vlasy*“), který odpovídá přibližně 15 % hloubky hrobu (= 5 metrů), tedy asi 0,75 metru. Kola dále uvádí nález metr silné vrstvy mrtvol v hrobu 27,²³⁸ ale bez vizuálního znázornění umístění čtyř vrtů skutečných na tomto místě. Řádová hodnota se každopádně nemění.

Ve všech ostatních případech jsou vrstvy mrtvol slabší a vždy na dně hrobu. Proto se zde nachází pouze tři hroby, obsahující více či méně silně saponifikovaná těla. Krom toho vzhle-

²³² R. O'Neil, *op. cit.* (pozn. 112), str. 54.

²³³ M. Tregenza, *op. cit.* (pozn. 96), str. 258.

²³⁴ *Amtliches Material zum Massenmord von Katyn* (Úřední dokumenty k masové vraždě v Katyni), Berlin 1943.

²³⁵ *Amtliches Material zum Massenmord von Winniza* (Úřední dokumenty k masové vraždě ve Vinnitsi), Berlin 1944.

²³⁶ A. Kola, *Belžec...*, *op. cit.* (pozn. 213), str. 15.

²³⁷ *Tamtéž*, str. 15, 17 ad.

²³⁸ *Tamtéž*, str. 36.

dem k metodě používané Kolou (jeden vzorek každých pět metrů) nikdo nemůže říct, že tyto hroby obsahovaly vrstvu těl stejně velkou, jako je jejich povrchová plocha. To je nakonec očividné i z výsledků analýz publikovaných Kolou: lidské ostatky se nachází ve 3 ze 7 vzorků v hrobě 10 a v 1 z 5 vzorků v hrobech 3 a 20. V těchto pouhých třech hrobech²³⁹ obsahujících mrtvolu byly lidské ostatky identifikovány v 5 ze 17 vzorků, tj. v méně než 30 %. Takže ze všech 236 vrtů máme jen 5 „pozitivních“ případů, čili 2 %! Co to znamená bez ohledu na jakékoliv odhady? Jednoduše to, že vrták o průměru 65 mm (~2,5 palců) jako oštěp pětkrát proplchl pozůstatky tří či čtyř těl; *konkrétně řečeno* Kola našel 15 nebo 20 těl.

Jediný legitimní závěr vyplývající z těchto vzorků je tedy ten, že uvedené hroby obsahují mrtvolu jen místy a ojediněle.

Kolova kniha nicméně obsahuje bohatou fotodokumentaci předmětů nalezených v oblasti tábora během práce na projektu. Plných 37 barevných fotografií zachycuje to nejbezděšnější harampádí: podkovy, klíče a visací zámky, keramické hrnce a rezavé nůžky, kousky skla a porcelánu, zlámané hřebeny, skleněné láhve, mince, a tak dále a tak dále – ale ani jediná fotografie nezobrazuje mrtvolu nebo její část!

Na druhou stranu vzhledem k malému počtu hloubkových vrtů nelze vyloučit přítomnost dalších vrstev mrtvol poblíž těch identifikovaných Kolou; je to dokonce pravděpodobné. Když si člověk prohlédne pozici tří vzorků z hrobu 10, jež indikovaly přítomnost těl ve stavu saponifikace, zjistí, že jsou koncentrovány do dvou malých oblastí nalevo dole²⁴⁰ od vzorků 485 a 486 a poblíž 483. To může poukazovat na skutečnost, že zde původně byly dva malé hroby o 40 až 50 čtverečních metrech s několika vrstvami těl na dně. Totéž může platit pro vzorky 286 a 332 z hrobu 3, jež jsou hned za sebou v rámci standardní vzdálenosti 5 m podél severojižní diagonály hrobu,²⁴¹ a pro vzorek 1042 z hrobu 20. Za *nejpravděpodobnější interpretaci* tedy lze prohlásit, že hroby obsahovaly nanejvýš několik set mrtvol.

3.2. Polské nálezy v roce 1945

Krajský vyšetřující soudce okresního soudu Zamosc, Czesław Godzieszewski, 12. října 1945 předložil „Zprávu o vykopávkách na hřbitově vyhlazovacího tábora Belzec“, v níž sepsal nálezy z prohlídky tábora vykonané týž den za pomoci 12 dělníků. V tomto kontextu napsal:²⁴²

„Díra označená č. 1 byla vykopána do hloubky 8 metrů, šíře 10 metrů a bylo dosaženo spodní úrovně hrobů. Během této činnosti jsme v hloubce asi 2 m narazili na první vrstvu popela pocházející z lidských těl, smíšenou s pískem. Byla asi 1 m silná. Další vrstva popela byla objevena v hloubce 4-6 metrů. V popelu byly nalezeny spálené pozůstatky lidských těl jako ruce, ženské vlasy a ne zcela spálené kosti. Rovněž jsme objevili kusy spáleného dřeva. V příkopu č. 1 končila vrstva lidského popela v hloubce 6 metrů. Díra označená č. 2 byla vyhloubena do 6 metrů. V tomto příkopu začínala vrstva lidského popela v hloubce 1,5 m a pokračovala s občasnými přerušeními do zhruba 5 m. I zde popel obsahoval lidské vlasy, části těl, kusy oblečení, a zbytky nedokonale spálených kostí. Díry označené č. 3 a 4 byly otevřeny do hloubky 3 metry. V díře č. 4 jsme v hloubce 80 cm

²³⁹ Nepočítal jsem hrob č. 27, protože A. Kola nepředložil schéma svých sond a ověření je tak nemožné.

²⁴⁰ Viz dokument 11 v dodatcích.

²⁴¹ A. Kola, *Belzec...*, *op. cit.* (pozn. 213), str. 22.

²⁴² ZStL, 252/59, vol. I, str. 1121 (překlad z polštiny do němčiny).

našli lidskou lebku se zbytky kůže a vlasů, jakož i dvě holenní kosti a žebro. Dále tyto díry ve vrstvě mezi jedním a třemi metry obsahovaly lidský popel smíšený s pískem a fragmenty nedokonale spálených lidských kostí. Díry označené č. 5, 6, 7, 8 a 9 byly vykopány do hloubky 2 m, ale odhalily pouze lidský popel smíšený s pískem a kostmi, například čelistmi a holenními kostmi. Během celých vykopávek bylo pozorováno, že táborový hřbitov je již narušen divokými vykopávkami; to potvrzuje skutečnost, že vrstvy popela nejsou homogenní, ale smíšené s pískem. Objevené lidské kosti, tělesné pozůstatky ve stavu kompletního rozkladu a popel byly shromážděny na jednom místě do příjezdu obvodního lékaře. Práce byly zastaveny v 17:30 hod.“

Druhý den, 31. října 1945, nálezy prohlédl koroner. Následující zpráva popisuje především výsledky ohledání provedeného soudcem a koronerem.²⁴³

„Během prohlídky plochy vyhlazovacího tábora a zejména během vykopávek na místě hřbitova 12. října 1945 bylo nalezeno velké množství lidských kostí jako lebky, části lebek, obratle, žebra, klíční kosti, lopatky, pažní kosti, stehenní kosti, zápěstí, prsty, pánevní kosti, stehenní kosti a chodidla. Některé kosti jsou buď částečně spálené nebo vůbec nebyly spalovány. Kromě pár lebek s tlející kůží a vlasy je většina kostí bez měkkých tkání. Mezi pozůstatky lidských těl nalezenými 12. října 1945 jsme identifikovali dvě předloktí a bederní část páteře s měkkou tkání a stopami zuhelnatění. Bederní část patří dospělému, zatímco předloktí pochází z několikaletého dítěte. Z velikosti rozličných kostí lze soudit, že patří osobám různých věkových skupin od dvouletých až po velmi staré, jak dokládají bezzubé čelisti a početné zubní protézy. Jednou ze zde nalezených čelistí byl částečně spálený kus s mléčnými zuby a rostoucím trvalým chrupem, což ukazuje, že patřil člověku ve věku 7 až 8 let. Na lebkách nebyly nalezeny žádné stopy po kulkách nebo jiném mechanickém zranění. Dlouhé kosti nevykazují žádné stopy střelných zranění ani zlomenin. Vzhledem k pokročilému stavu rozkladu bylo velmi obtížné určit, k jakým orgánům mohou patřit nalezené beztvaré části měkkých tkání. V díře vykopané místními obyvateli kvůli hledání zlata a cenností byla nalezena dvě stehna patřící dvouletému dítěti. Tyto končetiny jsou zčásti rozložené a zčásti mumifikované. Oblast hřbitova, zejména nadivoko vykopané díry, je pokryta vrstvami lidského popela o různé šíři, jenž pochází ze spalování lidských těl a dřeva; v různých poměrech je smíšen s pískem. Barva popela se pohybuje od světlé po tmavě šedou; vykazuje velkou hustotu a zápach rozkládajících se těl. Jsou v něm jasně patrné spálené lidské kosti i kusy dřevěného uhlí. Ve spodnějších vrstvách popela je zápach rozkladu výraznější než ve vrstvách blíže povrchu. Nalezené vlasy patří zejména ženám, jak ukazuje jejich délka a úprava (copy a drdoly upevněné sponkami). Kromě přírodních vlasů jsme narazili i na dámské paruky. S tímto byla prohlídka ukončena.“

Odborný posudek koronera na konci zprávy obsahuje následující závěr: nalezené kosti jsou lidského původu a pochází ze „značně velkého“ množství těl; těla byla pohřbena asi před třemi roky; některá nenesou stopy po spalování; a ohledání lebek i dalších vzorků vyloučilo jako příčinu smrti zastřelení.

²⁴³ *Protokoll der Leichenschau* (protokol o nekropsii), October 13, 1945. ZStL, 252/59, vol. I, str. 1123 ad. (Překlad z polštiny do němčiny).

Přítomnost nespálených mrtvol v táboru Belzec tedy není nic nového. Pokud jde o jejich počet, posudek polského koronera neobsahuje žádný konkrétní údaj, ovšem jeho celkové vyznění a detailní popis jednotlivých kostí, jako kdyby šlo o jedinečné kusy, nás nechává na pochybách, jak velkou hodnotu přičítat „značně velkému“ množství těl hypoteticky předpokládanému koronerem.

Klíčovým problémem každopádně není existence, ale význam těchto těl. Jinak řečeno: co jejich existence dokazuje?

3.3. Význam existence mrtvol

Všichni oficiálně interpretují přítomnost mrtvol jako důkaz, že v Belzecu skutečně probíhalo údajné masové vyhlazování. Jak jsme viděli, O’Neil tento bojový pokřik vytáhl již v roce 1998: těla patří obětem plynových komor, která v rozporu se záhadným Himmlerovým rozkazem nebyla exhumována a zpopelněna.²⁴⁴ Tak přišel s argumentací v kruhu: mrtvoly jsou oběti plynových komor a jejich přítomnost dokazuje, že plynové komory existovaly! Nadutá prohlášení těchto vykladačů historie – že mrtvoly v Belzecu vyvrací teze revizionistů – jsou nejen lživá, ale i směšná. Žádného revizionistického historika by pochopitelně ani nenapadlo tvrdit, že v Belzecu nikdy nikdo nezemřel. Jak si objasníme v další kapitole, vězni v táboře umírali kvůli epidemiím, tvrdé práci a špatným podmínkám dokonce ještě než se z něj stal – podle oficiální historiografie – tábor vyhlazovací. Tato skutečnost zcela popírá interpretaci oficiálních historiků, neboť dokazuje, že přítomnost mrtvol v Belzecu vůbec není v rozporu s revizionistickými tezemi. Kdyby někdo tyto teze chtěl skutečně vyvrátit, musel by dokázat, že v táboře jsou pohřbeny statisíce obětí. Pokud to však nelze dokázat u neporušených těl, jak jsme si ukázali, nemůže to platit – vzhledem k tomu, že důkazy o spalování v Belzecu jsou nepopíratelné – pro spálené mrtvoly?

K zodpovězení této otázky je nezbytné zjistit, zda objem masových hrobů identifikovaných Kolou a množství lidského i dřevního popela obsaženého v hrobech odpovídá masovému zpopelnění statisíců těl, přesněji řečeno 600 000 těl. Této otázce se budeme věnovat v následující podkapitole.

4. Kompatibilita výsledků archeologického výzkumu s tezí o „vyhlazovacím táboře“

4.1. Spalování mrtvol

Yitzhak Arad v kapitole „vymazání zločinu“ své knihy o táborech operace Reinhardt popisuje tajemný příkaz ke spálení obětí údajného německého vyhlazování takto: Himmler na jaře 1942 rozhodl o exhumaci a kremaci Židů a sovětských válečných zajatců zastřelených *Ein-satzgruppen* na okupovaných sovětských územích. V březnu tuto otázku probíral Heydrich s SS-*Standartenführer* (plukovníkem) Blobelem, jenž byl tímto úkolem (údajná „Sonderaktion [zvláštní operace] 1005“) pověřen v červnu Heinrichem Müllerem, šéfem gestapa. Po experimentech v Kulmhofu probíhá první exhumace a zpopelnění mrtvol v Osvětimi.

²⁴⁴ Viz následující podkapitola.

Tento rozkaz je údajně předán také Odilo Globocnikovi, jenž pod přímým velením Himmlera řídil tři tábory operace Reinhardt; to Arad výslovně neuvádí.

Exhumace a spalování měly začít v létě 1942 v Sobiboru, v prosinci 1942 v Belzecu a v březnu 1943 v Treblince. Proč Globocnik neuposlechl Himmlerův rozkaz? Aradova odpověď je až překvapivě chabá: Kurt Gerstein nám říká, že Globocnik prý v srpnu 1942 prohlásil, že by bylo lepší místo vymazání stop po masových hrobech oslavit je na bronzových pamětních deskách, připomínajících, že to byli Němci, kdo měl odvahu provést tak obrovskou věc, „a proto Globocnik okamžitě neprovedl kremaci mrtvol v táborech operace Reinhardt“.²⁴⁵

Jak však Arad dodává, exhumace a spalování byly stejně provedeny „navzdory Globocnikovu názoru“.

Celá Aradova historka ve skutečnosti nemá žádný historický základ.²⁴⁶ Jedinou jistou věcí je to, že k Himmlerově návštěvě Treblinky, během níž prý rozhodl o kremaci mrtvol v tomto táboře, nikdy nedošlo!²⁴⁷

O spalování mrtvol v Belzecu nevíme skoro nic. Žalobce ze Zamošci ve své již citované zprávě z 11. dubna 1946 napsal:²⁴⁸

„Řadu úkolů v táboře, jako přepravu zavražděných Židů, kopání hrobů, masové pohřbívání, třídění oblečení i dalších věcí a cenností po obětech, zastávali Židé zůstávající trvale v táboře. Po jeho likvidaci byli odvezeni do Sobiboru, pravděpodobně na popravu. Zjistili jsme, že Židé pracující v táboře dostávali denní dávku půl bochníku chleba. V prosinci 1942 se transporty Židů do Belzecu zastavily; Němci pak začali systematicky zahlazovat stopy svých zločinů. Mrtvoly byly vyhrabávány speciálními bagry a spalovány na hromadách dřeva politých velkým množstvím hořlavin. Později byl proces spalování vylepšen používáním železničních kolejnic k postavení lešení, na které se pokládaly mrtvoly proložené vrstvami dřeva, prolitého stejně jako předtím vysoce hořlavou kapalinou. Aby se oddělily cennosti, které mohli mít mrtví u sebe, popel procházel šrotovacím strojem a pak se znovu spaloval. Spalování mrtvol bylo ukončeno v březnu 1943. Poté byly všechny táborové budovy, ploty a strážní věže rozebrány, celá oblast vyčištěna, zarovnána a osazena mladými borovicemi.“

Kremace tedy zřejmě probíhaly mezi prosincem 1942 a březnem 1943. Svědek Kozak k tomu říká.²⁴⁹

„Vyhrabané mrtvoly se navršily na hranice, které hořely a byly polévány kapalinou. Najednou hořely dvě nebo tři hranice. Nad Belzecem se šířil příšerný pach rozkládajících se a spálených lidských těl a kostí. Zápach byl cítit až 15 km od Belzecu. Spalování pokračovalo bez ustání tři měsíce; potom Němci zahájili demontáž tábora.“

Ohledně počtu hranic podávali svědci dotazovaní roku 1945 polskou justicí naprosto rozdílné výpovědi: podle Eustachy Ukraiňského²⁵⁰ jich bylo „mehrere“ (několik), podle Tadeusze

²⁴⁵ Y. Arad, *op. cit.* (pozn. 108), str. 170 ad.

²⁴⁶ K tomu viz C. Mattogno, J. Graf, *Treblinka, op. cit.* (pozn. 4), str. 217-229 (175-183 českého překladu).

²⁴⁷ *Tamtéž*, str. 141-143 (113-114 českého překladu).

²⁴⁸ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1227 (překlad z polštiny do němčiny).

²⁴⁹ *Tamtéž*, str. 1132.

M. jedna,²⁵¹ podle Mieczysława K. jedna až tři,²⁵² podle Eugeniusze G.²⁵³ a Edwarda F. tři,²⁵⁴ podle Edwarda Luczynskiho tři až čtyři,²⁵⁵ podle Wiktora S. čtyři až pět.²⁵⁶

Heinrich Gley během výslechu v přípravném řízení před belzeckým procesem 7. ledna 1963 vypověděl:²⁵⁷

„Pokud si vzpomínám, plynování bylo zastaveno koncem roku 1942, kdy už jsme měli sníh. Pak začaly všeobecné exhumace a kremace; mohlo to trvat od listopadu 1942 do března 1943. Kremace pokračovaly dnem i nocí bez přestání, nejprve na jednom a pak na dvou ohništích. Jedno ohniště umožňovalo spálení nějakých 2 000 mrtvol za 24 hodin. Druhé ohniště bylo vybudováno asi čtyři týdny po zahájení spalování. Tak v průměru jedno ohniště spálilo celkem 300 000 mrtvol za zhruba 5 měsíců a druhé 240 000 za zhruba 4 měsíce. Samozřejmě to jsou jen všeobecné odhady.“ (Zvýraznění doplněno.)

Nicméně při výslechu 8. května 1961 tvrdil úplně něco jiného:²⁵⁸

„Masové plynování Židů v táboře Belzec [sic!] skončilo na konci roku 1942. Na vaší otázku odpovídám, že si jsem jistý, že když jsem přijel, žádné mrtvolky ještě spáleny nebyly. Na začátku roku 1943 – už nedokážu říct, jestli to bylo v lednu, únoru nebo březnu – mi bylo nařízeno shromažďovat s pracovní četou normální i úzkorozchodné kolejnice a balvany. Tento materiál sloužil ke stavbě velkých roštů, na nichž se spalovaly původně pohřbené mrtvolky. Do kremační čtyři jsem nepatřil.“

Takže spalování nezačalo před lednem 1943. V podkapitole 4.3 se podíváme, co z těchto výpovědí vyplývá.

Yitzhak Arad, mezi oficiálními historiky jeden z hlavních odborníků na Belzec, věnoval otázce spalování těl pouhou jednu stránku, kde se odvolává na H. Gleye, zprávu žalobce ze Zamości a prohlášení o sedmi řádcích jakéhosi Maria Damiela, bezvýznamného svědka, který do tábora nikdy nevkročil!²⁵⁹

²⁵⁰ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1119: „Es brannten zugleich mehrere solche Feuer.“ (Zároveň hořelo několik takových ohňů).

²⁵¹ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1145: „Zu gleicher Zeit konnten mehrere Haufen brennen, doch habe ich persönlich nur 1 großes Feuer und einen Rauch auf dem Lagerhügel gesehen.“ (Mohlo hořet několik hranic zároveň, ale osobně jsem viděl jen jeden velký oheň a kouř na táborovém kopci).

²⁵² ZStL, 252/59, vol. I, str. 1128: „Ich habe gesehen, daß zur gleichen Zeit 1-3 Feuer brannten.“ (Viděl jsem hořet 1-3 ohně zároveň).

²⁵³ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1136: „Wie ich gesehen habe, brannten zugleich drei Haufen.“ (Jak jsem viděl, hořely zároveň tři hranice).

²⁵⁴ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1223: „[...] diese verbrannte man an drei Stellen.“ (...spalovali je na třech místech).

²⁵⁵ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1140: „Gleichzeitig brannten 3-4 Scheiterhaufen.“ (Zároveň hořely 3-4 hranice).

²⁵⁶ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1160: „Gleichzeitig brannten 4-5 Feuerstellen im oberen Teil des Lagers.“ (Zároveň hořelo 4-5 ohňů v horní části tábora).

²⁵⁷ A. Rückerl (ed.), *op. cit.* (pozn. 119), str. 142 ad.

²⁵⁸ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1286.

²⁵⁹ Y. Arad, *op. cit.* (pozn. 108), str. 172 ad.

4.2. Kapacita hrobů

Podle experimentálních dat může maximální kapacita masového hrobu činit až osm těl na metr krychlový za předpokladu, že třetina z nich jsou děti.²⁶⁰ Proto by údajných 600 000 těl v Belzecu zabralo celkový objem $(600\,000 \div 8 =) 75\,000$ metrů krychlových. Průměrná hloubka hrobů identifikovaných profesorem Kolou činí 3,9 metru. S předpokládanou vrstvou zeminy zakrývající hroby o tloušťce 0,3 metru by byla využitelná hloubka 3,6 metru.²⁶¹ Z toho vyplývá, že k pohřbení 600 000 těl by byla nutná využitelná plocha $(75\,000 \div 3,6 =)$ cca 20 800 metrů čtverečních. Plocha hrobů identifikovaných Kolou však činí 5 919 metrů čtverečních a objem 21 310 metrů krychlových, což teoreticky stačí k pohřbení $(21\,310 \times 8 =)$ 170 480 těl – jenže kde by pak bylo zbylých $(600\,000 - 170\,480 =)$ 429 520 těl?

4.3. Potřeba dřeva

Zpopelnění těla o hmotnosti 46 kg (předpokládaná průměrná hmotnost zahrnující děti) vyžaduje asi 160 kg palivového dřeva.²⁶² Ke spálení 600 000 těl by tedy bylo zapotřebí $(600\,000 \times 160 =)$ 96 000 000 kilogramů neboli 96 000 tun dřeva; to odpovídá vytěžení 192 hektarů 50letého jedlového lesa,²⁶³ asi třicetinasobku (!) plochy belzeckého tábora. Letecké fotografie Belzecu zveřejněné Johnem C. Ballem ukazují, že lesy kolem tábora Belzec byly v roce 1944 stejné jako v roce 1940.²⁶⁴ Odkud by se tedy toto nesmírné množství dřeva vzalo? Jeho doprava by vyžadovala zhruba 19 000 nákladů nebo 3 800 železničních vagonů, což odpovídá 95 vlakům o 40 vagonech! Žádný z mnoha místních svědků vyslechnutých soudcem ze Zamości od konce roku 1945 do počátku 1946 však takový příval nákladů nebo vlaků s palivovým dřevem neviděl.

Jak jsme si ukázali v podkapitole 4.1, podle závěrů polských soudů probíhalo spalování 600 000 těl bez přerušení tři měsíce, od prosince 1942 do března 1943. To představuje denní průměr 6 650 spálených těl! Úplně každý den by tak bylo potřeba zhruba 1 064 tun dřeva – přes 42 železničních vagonů nebo 200 nákladních aut.

4.4. Jak dlouho trvalo spalování

Žádný svědek nepopsal uspořádání hranic nebo postup kremací. Za předpokladu, že by hranice byly stejné jako ty údajně používané v Treblince, by mrtvoly byly spalovány na dvou či třech rostech ze železničních kolejnic, každém o rozměru 90 čtverečních metrů.²⁶⁵ Předpokládejme, že rošty byly tři. Na metru čtverečním takového roštu může být za hodinu spáleno přibližně 80 kg dřeva,²⁶⁶ tedy $(90 \times 80 =)$ 7 200 kg za hodinu na jeden rost a 21 600 kg/h na tři. To znamená, že by na spálení 1 064 tun dřeva potřebného každý den bylo třeba $(1\,064\,000 \div 21\,600 =)$ 49 hodin nepřetržitého spalování. Pokud připočteme další den na vychladnutí hranice, odstranění popela a postavení nové hranice, spálení 6 650 těl by netrvalo méně než tři

²⁶⁰ C. Mattogno, J. Graf, *Treblinka*, op. cit. (pozn. 4), str. 137 ad. (110 ad. českého překladu).

²⁶¹ To také vyplývá z údajů A. Koly: $(21\,310 \div 5\,919 =)$ hloubka 3,6 metrů využita k pohřbívání.

²⁶² C. Mattogno, J. Graf, *Treblinka*, op. cit. (pozn. 4), str. 145 ad. (116 ad. českého překladu).

²⁶³ Tamtéž, str. 151 ad. (119 ad. českého překladu).

²⁶⁴ J. C. Ball, *Air Photo Evidence: Auschwitz, Treblinka, Majdanek, Sobibor, Bergen Belsen, Belzec, Babi Yar, Katyn Forest*, Ball Resource Services Limited, Delta, B.C., Canada, 1992, str. 94 ad.

²⁶⁵ C. Mattogno, J. Graf, *Treblinka*, op. cit. (pozn. 4), str. 146-148 (117-118 českého překladu).

²⁶⁶ Tamtéž, str. 149 (119 českého překladu).

dny a celý úkol by se protáhl nejméně na 9 měsíců. Kremace by tedy neskončily v březnu, ale v září 1943!

Pokud bychom počítali pouze se dvěma rošty, trvalo by to přes 13 měsíců!

4.5. Popel

Zpopelněním mrtvol v kremační peci vzniká popel o hmotnosti odpovídající asi 5 % hmotnosti těla a měrné hmotnosti* 0,5 g/cm³.²⁶⁷ Při spalování v otevřeném prostoru se množství popela podstatně zvyšuje. Spalováním dřeva vzniká zhruba 8 % popela s měrnou hmotností 0,34.²⁶⁶ Tak by z údajných 600 000 obětí zbylo ($600\,000 \times 45 \times 0,05 =$) 1 350 000 kg neboli 1 350 tun popela o objemu ($1\,350 \div 0,5 =$) 2 700 metrů krychlových, přičemž dřevěný popel by vážil ($96\,000 \times 0,08 =$) 7 680 tun, odpovídajících asi 22 600 metrům krychlovým. Dohromady by tímto obřím spalováním vzniklo přibližně ($1\,350 + 7\,680 =$) 9 030 tun a ($2\,700 + 22\,600 =$) 25 300 metrů krychlových popela.

Ovšem celkový objem hrobů identifikovaných Kolou činí 21 310 metrů krychlových. I kdyby byly všechny hroby až po okraj plné popela nesmíšeného s pískem, zbylo by zhruba ($25\,300 - 21\,310 =$) 4 000 metrů krychlových čistého popela, dost na naplnění 290 nákladních aut nebo 60 železničních vagonů.

Záznamy o analýzách 137 vrtných vzorků předložené Kolou však ukazují, že popel v hrobech je smíšený s pískem, že ve více než polovině vzorků je vrstva popela a písku extrémně tenká,²⁶⁸ a že popel v některých případech téměř úplně chybí.²⁶⁹ Navíc je z 236 vzorků 99 bezvýznamných a z těch významných vykazuje víc než polovina jen velmi tenkou vrstvu popela a písku, přičemž ve zbytku množství písku neklesá pod 50 % a tloušťka vrstvy písku/popela je značně proměnlivá. A konečně – což Kola ani výslovně neuvádí – jsou lidské pozůstatky kromě písku smíšené i se zvířecími.²⁷⁰

„Tyto vykopávky přinesly rovněž velké množství lidských kostí,²⁷¹ částečně smíšených s pozůstatky živočišného původu.“

Z toho všeho je jasné, že množství popela nacházejícího se v hrobech je *naprosto neslučitelné* se zpopelněním 600 000 lidí.

4.6. Zemina odstraněná z hrobů

Když se vykope hrob, vyhrabaná zemina, původně poněkud stlačená, zvětší objem o 10 až 25 %.²⁷² Už jsme viděli, že by k pohřbení 600 000 mrtvol byly třeba masové hroby o objemu nejméně 75 000 m³ a ploše 20 800 m². 75 000 m³ vytěženého písku by vlivem 10 % dilatace

* Měrná hmotnost je hustota a vyjadřuje hmotnost objemové jednotky látky; pozn. překl.

²⁶⁷ Tamtéž, str. 150 (120 českého překladu).

²⁶⁸ Například ve vzorcích 394/XVI-70-75, 395/XVI-70-80, 396/XVI-65-80, 400/XVI-65-50, 401/XVI-65-45, 474/XV-40-55, 478/XV-35-60, 600/XV-20-45, 607/XV-20-15, 612-XV-25-10, a v dalších.

²⁶⁹ Ve vzorcích 281-XVI-95-30, 282/XVI-95-35, 288/XVI-90-30, 289/XVI-90-25, 290/XVI-90-20, 291/XVI-90-15, 292/XVI-90-10, 295/XVI-85-0, 296/XVI-85-10, 300/XVI-85-30, 336/XVI-80-35, 337/XVI-80-30 a 341/XVI-80-10.

²⁷⁰ M. Tregenza, *op. cit.* (pozn. 96), str. 257.

²⁷¹ Zpopelnění mrtvol zahrnovalo kosti i maso; Kola nespálené kosti řadí do kategorie „lidské kosti a hromady zvoskovatěného tuku“.

²⁷² C. Mattogno, J. Graf, *Treblinka, op. cit.* (pozn. 4), str. 139 (111 českého překladu).

narostlo na nějakých 82 500 m³. Kam by tak obrovské množství písku umístili? Kdyby se rovnoměrně rozprostřel po táboru ve vrstvě vysoké 2 metry, pokryl by plochu ($82\,500 \div 2 =$) 41 250 m²; jinak řečeno: celkovou plochu tábora mínus masové hroby!²⁷³ Suchý písek má měrnou hmotnost 1,4. Výše zmíněných 82 500 m³ by odpovídalo ($82\,500 \times 1,4 =$) 115 500 tunám, tedy více než 4 600 železničních vagonů nebo 24 000 nákladních aut. Kdyby byly masové hroby pokryty 30 cm silnou vrstvou písku, spotřebovalo by se tak asi ($20\,800 \times 0,3 =$) 6 200 m³, ale kam by se potom podělo zbylých ($82\,500 - 6\,200 =$) 76 300 m³?

Tak enormní množství písku by se nedalo nahromadit v táboře²⁷⁴ ani odvézt pryč, takže ve skutečnosti nebylo nikdy vytěženo a samotné masové hroby proto nebyly nikdy vykopány.

4.7. Dnešní povrchová plocha hrobů

Oficiální tvrzení o vyhlazení 600 000 (nebo statisíců) lidí v Belzecu je tedy ve všech ohledech v rozporu s relevantními skutečnostmi, které jsme prověřovali. Nicméně podle Koly bylo v táboře nalezeno 33 masových hrobů. Kolik těl ve skutečnosti obsahují? V podkapitole 4.2. jsme spočítali, že by pojalý asi 170 500 těl.

Ovšem toto čistě teoretické číslo již samo o sobě boří mýtus o údajném vyhlazování v Belzecu, takže ho nelze zároveň přijmout jako pracovní hypotézu k určení rozsahu takové události. V Belzecu *bud'* došlo k vyhlazení *nejméně* 434 500 Židů (číslo vyplývající ze zprávy SS-*Sturmabführera* Höfleho z 28. dubna 1943), nebo k žádnému masovému vyhlazování vůbec nedošlo, protože kdybychom akceptovali nižší číslo – například výše zmíněných hypotetických 170 500 obětí –, výsledek by byl, že zbylých 264 000 deportovaných bylo z tábora v pořádku a naživu odvezeno jinam.

Nejvyšší počet 170 500 těl pro dnešní masové hroby je navíc založen na dvou nereálných předpokladech: zmaximalizované ploše/objemu hrobů a hustotě mrtvol v nich.

Podívejme se na první z obou předpokladů. Kolova tvrzení ohledně plochy a objemu masových hrobů jsou ve skutečnosti poměrně svévolná. Jak jsme viděli v podkapitole 4.1., on sám k tomu uvedl:²⁷⁵

„V první zóně, jak se dalo předpokládat, bylo pozorováno spojení menších sousedících hrobů do větších zborcením hliněných stěn.“

A o pár stran dál dodává:

„Další narušení archeologických struktur vznikla intenzivními vykopávkami hned po válce, když místní obyvatelé hledali šperky. Vzhledem k těmto skutečnostem je pro archeology obtížné přesné určení velikosti pohřebních jam.“

Němci Belzec zavřeli v září 1943. Sověti tam přišli v říjnu 1944. Okresní soud v Zamości zahájil v říjnu 1945 v údajném vyhlazovacím táboře vyšetřování. Svědek Stanislaw Kozak 14. října vypověděl:²⁷⁶

²⁷³ $62\,000 - 20\,800 = 41\,200\text{ m}^2$.

²⁷⁴ A proto tvrzení svědka Karla Alfreda Schlucha o masovém pohřbívání těchto rozměrů nemůže být pravdivé.

²⁷⁵ A. Kola, *Belzec...*, op. cit. (pozn. 213), str. 65.

²⁷⁶ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1132 ad. (překlad z polštiny do němčiny).

„Po odstranění plotů začalo místní obyvatelstvo hledat zlato, šperky a další cennosti, které tam mohly zůstat po Židech, kopáním v oblasti tábora. To vysvětluje velký počet lidských kostí po celém bývalém táboru, stejně jako velký počet děr v zemi.“

Totéž potvrdili i další svědci jako Eustachy Ukraiński²⁷⁷ a Eugeniusz G.²⁷⁸ Žalobce ze Zamości ve zprávě z 11. dubna napsal:²⁷⁹

„Nyní je tábor úplně překopaný místními obyvateli hledajícími cennosti. To vyneslo na povrch popel z mrtvol a dřeva, spálené kosti i kosti, jež byly spáleny jen částečně.“

Ba co víc, jak jsme si již ukázali, 12. října 1945 bylo otevřeno devět hrobů na příkaz krajského vyšetřujícího soudce Czesława Godzieszewskiho. Místní obyvatelé pokračovali ve vykopávkách až do začátku 60. let, kdy byl tábor změněn na památník a obehnan plotem. Kolik hrobů se za těch 20 let vykopalo? Vykopávky probíhaly naprosto chaoticky, bez jakýchkoliv ohledů na orientaci, řád či souměrnost, což vysvětluje naprostou neexistenci orientace, zmatečnost a nestejnou měrnost hrobů identifikovaných Kolou. Během vykopávek byly stěny oddělující hroby zničeny, takže se zdánlivě zvětšila jejich velikost. Navíc, jak vidíme v Kozakově svědectví, byla zemina odstraněná z hrobů rozházena po velké části tábora, odhalujíc popel i lidské pozůstatky. Když se hroby znovu zahrnuly, tato směs půdy, popela a lidských ostatků skončila jak na místech, kde dříve byly hliněné stěny oddělující hroby, tak v dírách, kde žádné pozůstatky ani popel původně nebyly, čímž vznikla iluze větších a početnějších masových hrobů. Přítomnost saponifikovaných mrtvol na omezeném prostoru tří velkých hrobů (viz podkapitola 3.1.) lze vysvětlit buď takto nebo zvětšením hrobů, jež byly původně menší.

Správnosti této interpretace nasvědčují i nákresy hrobů publikované Kolou. Jednotlivé hroby téměř vždy ukazují silně nepravidelné dno s hrboly a dírami. Obzvláště nápadné to je v hrobech 3, 7, 8, 12, 14, 20, 23, 28, 32 a 33. Tyto vzájemně nespojené hroby podávají důkaz o aktivitě divokých kopáčů, rozhodně ne o hloubení masových hrobů uspořádaných s vojenskou přesností.²⁸⁰

Dalším důkazem je analýza odebraných vzorků půdy. Jak jsme viděli, z 236 vzorků odebraných v souvislosti s masovými hroby je 99 bezvýznamných a víc než polovina ze zbylých 137 vykazuje jen velmi tenkou vrstvu popela a písku. Ještě důležitější je ale skutečnost, že často existuje rozdíl mezi vzorky z jednoho hrobu, kde se nachází velmi tenké i velmi silné vrstvy, jako je tomu například v hrobech č. 3, 4, 6, 7 a 17.²⁸¹ Takové střídání půdních vrstev lze vysvětlit pouze tím, že hrob byl zahrnut zeminou z prostoru, který k němu původně nepatřil.

Andrzej Kola, který prý obstaral „materiální důkaz“ údajného vyhlazování v Belzec, tyto skutečnosti vůbec nevzal v potaz; proto je jím udávané rozvržení hrobů jen střelba od boku, stejně jako jejich plocha, objem a dokonce i počet.

²⁷⁷ *Tamtéž*, str. 1119.

²⁷⁸ *Tamtéž*, str. 1135.

²⁷⁹ *Tamtéž*, str. 1227.

²⁸⁰ A. Kola, *Belzec...*, *op. cit.* (pozn. 213), str. 21-39.

²⁸¹ *Tamtéž*, str. 14-18.

4.8. Hustota mrtvol v hrobech

Nyní se podívejme na druhý z obou předpokladů. Zde nás porovnání s masovými hroby objevenými v těsném okolí tábora Treblinka I vede ke zcela jiným závěrům. Sověti tam v srpnu 1944 našli tři masové hroby o celkové ploše zhruba 150 m² a objemu 325 m³, z nichž bylo 250 m³ využitých (hroby byly pokryty 50 cm vrstvou písku) a nacházelo se v nich 305 těl neboli 1,2 těla na metr krychlový.²⁸² Poláci rok poté v lese Maliszewa asi 500 metrů jižně od Treblinky I narazili na 41 masových hrobů o celkové ploše 1 607 m², v nichž bylo podle odhadu soudce Łukaszkiewiczze 6 500 těl. Podle názoru soudního lékaře hrob o rozměrech 2 x 1 x 1 metry obsahoval 6 těl, tj. 3 těla na metr krychlový.²⁸³

Proto čistě teoretický předpoklad, že původní hroby mohly obsahovat 170 500 těl, postrádá reálný základ a skutečné číslo by mělo být podstatně nižší.

Masové hroby v Belzec jsou navíc naprosto nezpůsobilé k pohřbení 600 000 těl, i když mezi ně započítáme velké množství dětí. Pokud tedy vyloučíme masové vyhlazování, lze zdejší masové hroby a těla vysvětlit pouze jediným způsobem: revizionistickým.

Jak uvidíme v další kapitole, úmrtí vězňů kvůli epidemiím (jako tyfus) byla zaznamenána již na jaře 1940 a k mnoha dalším úmrtím došlo v dalších měsících, kdy Belzec fungoval jako nesmírně tvrdý tábor nucených prací. V pozdějších obdobích tam přijížděly transporty v katastrofálním stavu – jako jeden z Kolomea 10. září 1942 se 2 000 mrtvých – a přidaly tak do masových hrobů tisíce těl. K tomu je třeba připočíst přirozenou úmrtnost mezi 434 000 Židy převezenými do Belzec. Určit počet těchto úmrtí nelze, ale ze všeho již řečeného je lze odhadnout v řádu několika tisíc, možná i desítek tisíc.

4.9. Důvody ke spalování

Kremace těl sama o sobě nepředstavuje důkaz na podporu oficiálních tvrzení, neboť byla praktikována ve všech koncentračních táborech a měla osvědčenou hygienickou funkci. Kolovy nálezy v táboře Belzec ukazují, že v linii spojující hroby 3 a 10, asi ve dvou třetinách délky tábora,²⁸⁴ byla v hloubce 4,8 metru podzemní voda.²⁸⁵ V níže položené oblasti směrem k železnici to pochopitelně bylo méně; v oblasti hrobu 1 byla hloubka 4,1 metru.²⁸⁶ Je pravděpodobné, že kremace měly co dělat s nebezpečím kontaminace spodní vody, jak jsem již probíral jinde.²⁸⁷ V zásadě nelze vyloučit vysvětlení přijaté oficiální historiografií, ale s jinou interpretací. Kdyby Sověti objevili masové hroby plné lidí zemřelých na nemoci nebo podvýživu, určitě by to využili k protiněmecké propagandě, stejně jako Němci využili Katyň a Vinitsi proti Sovětům.

Nejasné je to, proč určité množství těl nebylo spáleno. O'Neil to vysvětluje takto:²⁸⁸

„Neexhumovaná a nespálená těla (hroby z prvního vyšetřování) možná byly výsledkem masové paniky a nedostatku času na zničení všech důkazů.“

²⁸² C. Mattogno, J. Graf, *Treblinka*, op. cit. (pozn. 4), str. 77 (63 českého překladu).

²⁸³ *Tamtéž*, str. 88.

²⁸⁴ Tábor se nacházel v mírném svahu, kde rozdíl mezi nejnižší (u železnice) a nejvýše položeným bodem činil 10 metrů.

²⁸⁵ A. Kola, *Belžec...*, op. cit. (pozn. 213), str. 22.

²⁸⁶ *Tamtéž*, str. 21.

²⁸⁷ C. Mattogno, J. Graf, *Treblinka*, op. cit. (pozn. 4), str. 139 ad. (111 českého překladu).

²⁸⁸ R. O'Neil, op. cit. (pozn. 112), str. 56.

To však nedává smysl, protože kremace byly oficiálně zastaveny v březnu 1943 a posádka SS v táboře zůstala ještě dalších šest měsíců, až do září 1943. Někoho by mohlo napadnout, že šlo o přehlédnutí, ale ani taková hypotéza příliš neobstojí, neboť správa SS jistě vedla záznamy o masových hrobech a věděla by, kde kopat. A konečně nelze podpořit ani tezi, jež se na první pohled zdá být nejpravděpodobnější, totiž že zde máme těla židovských pracovních sil zlikvidovaných po skončení kremací, protože všichni – svědci,²⁸⁹ soudci²⁹⁰ i historici včetně O’Neila²⁹¹ – se shodují, že tito Židé nebyli zabiti v Belzecu, ale odvezli je do Sobiboru.²⁹²

Hroby s těly ve stádiu saponifikace se nenachází v nějaké omezené oblasti, ale jsou roztroušeny po celém táboře (viz dokument 4 v dodatcích). Nejpravděpodobnější hypotéza je, že tyto hroby spadají do období předchozí správy tábora, tedy do roku 1940, kdy byl využíván jako tábor pro cikány a později ho začlenili do „Otto-Programm“,²⁹³ v obou případech byla v táboře pohřbena spousta obětí. Uspořádání tábora tehdy bylo jiné a bylo zde víc místa; to může vysvětlovat neobvyklou polohu těchto masových hrobů.

5. Budovy

5.1. Pravý smysl vykopávek

Polští výzkumníci se také snažili identifikovat budovy postavené v Belzecu. A. Kola výsledky podrobně popsal.

Na Kolově popisu nás hned praští do očí, že na rozdíl od masových hrobů byly tyto vykopávky vedeny s cílem odhalit původní uspořádání. Publikoval k tomu řadu fotografií a dělo se tak s jasným vědeckým záměrem: prvořadým a základním úkolem polských archeologů bylo pátrat po stopách chybějících plynových komor. Proto odkryli a prozkoumali veškeré zbytky stavebních prvků v naději, že k nim mohou patřit, ale pečlivě se vyhnuli exhumaci a prozkoumání pozůstatků v masových hrobech, protože, jak jsme viděli, by tak riskovali naprosto evidentní vyvrácení teze o masovém vyhlazování. Potřeba najít zbytky plynových komor Kolu nutila přijímat i ty nejnereálnější hypotézy.

5.2. Údajné plynové komory ve druhém údobí tábora

Andrzej Kola se po popsání šesti nepodstatných nálezů (budovy A-F) soustředí na „budovu G“ (viz dokument 4, místo označené písmenem G). Zde hloubkové vrty²⁹⁴

„odhalily existenci zbytků nedefinované budovy kompletně ze dřeva, částečně zakopané v zemi, zcela rozebrané. Půdorysně měl tento relikt tvar pravidelného obdélníku o ve-

²⁸⁹ Například E. Ukraiński and S. Kozak. ZStL, 252/59, vol. I, str. 1119 a 1131.

²⁹⁰ Ohledně příslušné pasáže viz § 9a zprávy žalobce ze Zamošci datované 11. dubnem 1946, *op. cit.* (pozn. 76).

²⁹¹ R. O’Neil, *op. cit.* (pozn. 112), str. 50. Viz také I. Gutman (ed.), *op. cit.* (pozn. 7), vol. I, str. 178.

²⁹² Podle oficiální historiografie byli tito vězni převezeni do Sobiboru a tam zavražděni. Tregenza však uvádí: „Po zrušení vyhlazovacího tábora Belzec byla Sara Beerová se skupinou 20 až 25 Židovek přemístěna do židovského pracovního tábora v Trawniki a odtud do koncentračního tábora Osvětim-Březinka. Sara Beerová v lednu 1945 přežila „pochod smrti“ z Osvětimi do Bergen-Belsenu a 15. dubna 1945 ji osvobodily britské jednotky.“ (M. Tregenza, *op. cit.* (pozn. 96), str. 260). Takže SS se v Belzecu o zlikvidování „očitých svědků“ zase až tak moc nestarali!

²⁹³ Viz kapitola 5.

²⁹⁴ A. Kola, *Belzec...*, *op. cit.* (pozn. 213), str. 61.

likosti asi 3,5 x 15 metrů se spodkem ležícím vodorovně v hloubce asi 80 cm. [...] Dřevěný barák nejspíš sloužil jako plynová komora ve druhém údobí fungování tábora [sic!], na podzim a v zimě 1942. Tuto interpretaci je možné potvrdit umístěním na plánu tábo-
ra. Sondážní vrty naproti severovýchodní a východní části budovy odhalily pouze jámy
masových hrobů. Umístění plynových komor u pohřebních míst ve druhém údobí exis-
tence tábora potvrdily některé svědecké výpovědi.“

To je neuvěřitelné. Jediný důvod, proč tato „budova G“ musela obsahovat údajné vraždené
plynové komory, je její poloha! Kolu zřejmě nikdy ani nenapadlo, jestli tato dřevěná kon-
strukce nemohla spadat do prvního údobí tábora, tj. do roku 1940, a zda hroby nemohly být
vykopány až po její demontáži. Ve skutečnosti je vše výše řečené v otevřeném rozporu se
svědectvími i rozsudky. Andrzej Kola si toho je vědom, protože píše:²⁹⁵

„Podle něj [Rudolfa Redera] však komora byla betonová. Vykopávky provedené v této
oblasti neprokázaly žádné stopy po stavbách z cihel nebo betonu, což tuto výpověď činí
nevěrohodnou.“

Jenže pak by člověk musel označit za „nevěrohodné“ všechny svědky a rozsudky, protože
se všichni shodují, že plynové komory ve druhém údobí tábora byly cihlové. Stačí si ocitovat
dva oficiálně nejuznávanější historické zdroje. V rozsudku z belzeckého procesu (18. až 21.
ledna 1965) se výslovně hovoří o postavení „masivní kamenné budovy s celkem 6 plynovými
komorami, měřícími 4 x 5 metrů“ ve druhé fázi tábora.²⁹⁶

A *Encyklopedie holocaustu* pod heslem „Belzec“, kapitola „druhá fáze“, uvádí:²⁹⁷

„Stávající plynové komory byly zničeny a na jejich místě postavili novou budovu z ci-
hel a betonu se šesti komorami 13 x 16 stop (4 x 5 metrů).“

Kolova hypotéza odporuje svědectvím a soudním zjištěním nejen ohledně struktury údaj-
ných plynových komor, ale i jejich plochy. Jak již bylo uvedeno ve dvou předešlých citacích,
oficiální rozměry jsou 4 x 5 metrů, tj. 20 čtverečních metrů na jednu neboli 120 m² pro všech
šest. Kolova „budova G“ oproti tomu měřila 3,5 x 15 m neboli 52,5 m². Podle toho, co je za-
kresleno uprostřed mapy J. Baua, by budova musela obsahovat šest plynových komor uspořá-
daných po obou stranách středové chodby.²⁹⁸ Kdyby tato chodba měla minimální šíři 1 me-
tr²⁹⁹ a vedla přes celou budovu, na 6 komor by zbývala plocha 37,5 m², tedy v průměru
6,25 m² na komoru (včetně vnějších i vnitřních zdí) a ty by tak musely měřit (3,5 – 1) ÷ 2 =
1,25 x 5 metrů!

Abychom si to tedy shrnuli: na jednu stranu archeologické nálezy popírají svědectví a soud-
ní zjištění, čímž je činí nepřipustnými; na druhou stranu jsou Kolovy hypotézy o fungování
„budovy G“ v rozporu se svědectvími a soudními zjištěními. I kdybychom chtěli přijmout
oficiální verzi, nemůžeme se obejít bez zdrojů: plynové komory buď existovaly tak, jak je

²⁹⁵ *Tamtéž*, pozn. 28 na str. 61.

²⁹⁶ A. Rückerl (ed.), *op. cit.* (pozn. 119), str. 133.

²⁹⁷ I. Gutman (ed.), *op. cit.* (pozn. 7), Vol. I, str. 178.

²⁹⁸ Viz dokument 6 v dodatcích.

²⁹⁹ Jak jsme však viděli v kapitole III, W. Pfannenstiel hovořil o šířce 3 metry!

popsali svědci, nebo neexistovaly vůbec. Jelikož archeologické nálezy popírají svědky, plynové komory z druhého údobí tábora neexistovaly. A ty z prvního?

5.3. Údajné plynové komory v prvním údobí tábora

Údajná vyhlazovací budova, kterou Kozak podle svých tvrzení stavěl a dopodrobna ji popsal,³⁰⁰ se musela nacházet v jižní části tábora nedaleko vedlejší koleje. Andrzej Kola tedy tuto část důsledně prohledal ve snaze najít zbytky oněch prvních plynových komor. V jihozápadním rohu tábora našel pozůstatky velké stavby (již označil „budova D“ a já v dokumentu 4 v dodatcích písmenem „D“) s cihlovými základy o rozměrech 26 x 12 metrů. Popisuje ji takto:³⁰¹

„Budova měla nejméně 6 stejných místností o rozměrech asi 16,6 x 3,8 metrů, oddělených vnitřní zdi. Pouze jižní (šestá) místnost byla dodatečně rozdělena na dvě menší.“

To je v rozporu s jím prezentovaným nákresem vykopávek (číslo 69 na str. 55),³⁰² který odhaluje základy asi 16 x 12 metrů a dělicí zdi v šesti hlavních místnostech (které jsem na zmíněném nákrese očísloval 1 až 6) o rozměrech zhruba 5 x 3,8 metrů. V sektoru č. 2 je cihlový žlab 6 x 1 m² (na plánu vykopávek označený „K“), „původně sloužící jako kanál [sic!] na opravu vozidel“.³⁰³ Dvě fotografie publikované Kolou v této věci nenechávají pochyby.³⁰⁴ Věc je jasná.³⁰⁵

„Lze mít za to, že tato místnost sloužila jako garáž.“

Věnuji se jí, neboť se ji Kola kupodivu neohrabaně snaží vydávat za první vyhlazovací budovu se třemi plynovými komorami!

Kola se k tomu na čtyřech stranách věnovaných „budově D“ ani sebeméně nevyjadřuje. Kontrast mezi garáží s dílnou na opravu vozidel a údajnou vražednou plynovou komorou je příliš do očí bijící. Proto své nesmyslné hypotézy předkládá podlouně v různém kontextu. O pár stránek dál říká, že severně od „budovy D“ provedl tři sondáže³⁰⁶

„kvůli ověření umístění železnice, která v prvním stadiu provozu tábora sloužila k odvážení mrtvol z plynových komor do pohřebních jam. Souviselo to s interpretací fungování budovy D jako plynové komory.“

Ale co by mohlo spojit „budovu D“ a údajné plynové komory? Opět pouze její umístění! O železnici, kterou Kola hledal, mluvil už Kozak.³⁰⁷

³⁰⁰ Viz kapitola II.3.

³⁰¹ A. Kola, *Bełżec...*, *op. cit.* (pozn. 213), str. 55.

³⁰² Viz dokument 12 v dodatcích.

³⁰³ A. Kola, *Bełżec...*, *op. cit.* (pozn. 213), str. 56.

³⁰⁴ *Tamtéž*, str. 55 ad., fotografie 71 a 72; viz dokument 13 v dodatcích.

³⁰⁵ A. Kola, *Bełżec...*, *op. cit.* (pozn. 213), str. 57.

³⁰⁶ *Tamtéž*, str. 64.

³⁰⁷ ZStL, 252/59, vol. I, str. 1130 (překlad z polštiny do němčiny).

„Podél severní strany baráku [„plynové komory“] byla ve výšce 1 metr postavena dřevěná rampa, hned vedle úzkorozchodné koleje vedoucí k příkopu ve vzdáleném rohu severní a východní hranice vyhlazovacího tábora, který vykopali „černí“ [sovětští váleční zajatci].“

A zde je výsledek Kolova pátrání:³⁰⁸

„Nicméně stopy po železnici se nenašly.“

Poté, možná trochu pod vlivem onoho jednoznačného neúspěchu, se Kola vrací ke svým tezím již poněkud umírněnějším tónem.³⁰⁹

„Pouze budova D byla poměrně velká. Může to být interpretováno jako smrtící komora?“

Pak Kola jinými slovy opakuje popis údajné první plynovací budovy, podaný svědkem Kozakem, a přidává vlastní komentář:³⁰⁹

„Ty [zbytky „budovy D“] jsou jiné, odpovídající mnohem větší budově asi 26 x 8 metrů,³¹⁰ a vnitřek byl rozdělen na 6 místností [...] Interpretace účelu budovy D a výpovědi svědků nejsou zcela v souladu s pozorováními učiněnými během archeologických prací. To se týká především jejího umístění v táboře. Budova byla odkryta v západní části, zatímco podle výpovědi S. Kozaka mohly být plynové komory možná několik metrů jižně od tohoto místa. Uvedený svědek navíc mluvil o stavbě baráku určeného přímo jako plynová komora, kdežto v případě budovy D mohlo jít pouze o přestavbu již existující budovy vybavené garážovým kanálem.* Rozdělení základů na 6 identických místností ukazuje, že nadzemní část tvořilo 6 prostor z hrázdných zdí, přičemž jedna sloužila jako garáž.“

Takže: barák popsáný Kozakem se nacházel jinde než zbytky „budovy D“. Byl postaven přímo jako plynovací zařízení, kdežto „budova D“ měla jiný účel. Měřil 12 x 8 metrů oproti později nalezeným 26 x 12 metrům. Byl rozdělen do tří místností, nikoliv do 6 jako „budova D“, a konečně zde není ani stopa po táborové železnici. Kozakův popis je tedy v naprostém rozporu s archeologickými nálezy. Kola však nechtěl dojít k logickému závěru, že i tento svědek je „nevěrohodný“, a tak raději přišel s těžko uvěřitelnou kličkou:³¹¹

„Podle takového výkladu se plynová komora v prvním stadiu existence tábora musela nacházet jihovýchodně od budovy D a jižně od ní šatna a holič.“ (zvýrazněno autorem)

Jinak řečeno proto, že jsou zbytky budovy D v naprostém rozporu s Kozakovým tvrzením, a protože vražedné plynové komory musely existovat, je jasné, že se nacházely „jihovýchodně od budovy D“! Bohužel pro Kolu v této oblasti není ani stopa po jakémkoliv stavbě. Tak se ve

³⁰⁸ A. Kola, *Belžec...*, op. cit. (pozn. 213), str. 65.

³⁰⁹ *Tamtéž*, str. 65.

³¹⁰ Jak jsem již uvedl výše, podle zmapování A. Koly se jednalo o rozměr 26 x 12 m.

* Kola má patrně na mysli montážní jámu; pozn. překl.

³¹¹ A. Kola, *Belžec...*, op. cit. (pozn. 213), str. 67.

snaze aspoň částečně zachránit oficiální verzi musí uchýlit k víře: žádné archeologické pozůstatky po plynových komorách zde nejsou, ale přesto existovaly! To, že zde skutečně není ani stopa po předpokládaných plynových komorách, upřímně uznává i O'Neil, jenž píše:³¹²

„Žádné zbytky plynovacích baráků z první či druhé fáze tábora jsme nenašli.“

Tuto skutečnost samozřejmě připisuje snaze SS vymazat veškeré stopy po údajném plynovacím zařízení, ale kdo může vážně věřit, že by se jim podařilo beze stopy odstranit základy, zdi a veškeré pozůstatky? Ledaže by SS tušili, že je Kola a Robin O'Neil o víc než půl století později půjdou hledat s ručním vrtákem!

³¹² R. O'Neil, *op. cit.* (pozn. 112), str. 55.

Kapitola V: Doložená historie tábora Belzec

1. Počátky a účel tábora Belzec

Vrchní velení wehrmachtu v červnu 1940 rozhodlo v rámci takzvaného „*Otto-Programm*“³¹³ o vykopání protitankového příkopu („*Burggraben*“) mezi řekami Bug a San na polsko-sovětské hranici.

V září 1940 bylo 6 000 Židů z Varšavy i odjinud deportováno do Hrubieszów, města u řeky Bug představující sovětsko-polskou hranici, kde měli stavět silnici strategického významu. Věznění byli v pracovním táboře. 10. září pro ně byla otevřena židovská nemocnice. Byl sem přivezen jeden židovský doktor, který v dubnu 1943 z Polska uprchl a později popsal německou okupaci.³¹⁴

„Tehdy [v srpnu 1940] byli zatýkáni Židé z města a okresu Lublin. Posílali je do Belzecu, kde se pod velením ‚proslulého‘ pochopa z Dachau, majora Dollfa a jeho pomocníka Berteczka, učili pracovat. Z této ‚výuky‘ se skoro nikdo nevrátil. Mnozí zemřeli na zranění z bití během práce, jiní na tyfus a další nemoci, a další byli jednoduše zastřeleni. V Belzecu bylo jejich hlavní prací kopat protitankové příkopy podél hranice v délce několika desítek kilometrů.“

Belzec byl centrem sítě deseti táborů nucených prací pro zhruba 15 000 Židů, z nichž bylo na počátku 2 500 vězněno v Belzecu³¹⁵ jako součást „*SS Grenzsicherungsbaukommando*“ (komando pro výstavbu ochrany hranic).³¹⁶ Životní podmínky zde byly velmi tvrdé. V „*Bericht über das Ergebnis einer ärztlichen Visitation in den Lagern der Belzec-Gruppe*“ (zpráva o výsledku lékařské inspekce v táborech skupiny Belzec), datované do poloviny září 1940, čteme:³¹⁷

³¹³ Projekt na výstavbu silnic strategického významu a technické zdokonalení celé dopravní infrastruktury v Generálním gouvernementu. Viz S. Piotrowski, *Dziennik Hansa Franka*, Wydawnictwo Prawnicze, Warsaw 1956, str. 218 (*Arbeitssitzung* [pracovní zasedání] 20. září 1940).

³¹⁴ A. Silberschein, *op. cit.* (pozn. 29), str. 8.

³¹⁵ T. Berenstein, „*Obozy pracy przymusowej dla Żydów w dystryktie lubelskim*“ in *Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego w Polsce*, 22, 1957, str. 5 ad.

³¹⁶ Jüdisches Historisches Institut Warschau (ed.), *Faschismus-Getto-Massenmord. Dokumentation über Ausrottung und Widerstand der Juden in Polen während der zweiten Weltkriege*, Röderberg-Verlag, Frankfurt/Main 1960, str. 219.

³¹⁷ *Tamtéž*, str. 221.

„Celkově odporné, zvláště na severu. Místnosti jsou naprosto nedostatečné k ubytování tolika lidí. Jsou temné a špinavé. Zamoření vešmi je nekontrolovatelné. Zhruba 30 % dělníků nemá žádné boty, kalhoty ani košili. Všichni spí na podlaze bez jakékoli podestýlky. Střechy jsou všude dřevěné, okna bez skla, strašlivá přeplněnost. Například 75 lidí spí v místnosti 5 x 5 [metrů] na podlaze jeden na druhém. Za těchto podmínek vůbec nepřichází v úvahu svlékání. Ke všemu zde panuje nedostatek mýdla a je nesmírně obtížné získat vodu. Nemocní leží a spí spolu se zdravými. V noci se z baráků nesmí vycházet, takže všechny přirozené potřeby musí být vykonávány na místě. Proto nepřekvapuje, že je za těchto podmínek mnoho nemocných. Omluvit se z práce i na jediný den je mimořádně obtížné. Proto musí chodit do práce i nemocní.“

Vypadá to, že tato tragická situace platila hlavně pro Belzec, protože v „*Bekanntmachung an die jüdische Bevölkerung*“ (oznámení židovskému obyvatelstvu) z *Arbeitsamt Lublin* (pracovního úřadu Lublin) z 20. září 1940 se Židům vyhrožovalo:³¹⁸

„Každý, kdo by po pondělka 23. září 1940 nerespektoval tuto povinnost, bude okamžitě poslán do pracovního tábora Belzec.“

21. října 1940 napsal jeden úředník z „*Innere Verwaltung, Bevölkerungswesen und Fürsorge*“ (vnitřní správy, záležitostí populace a sociální péče) v „*Regierung des Generalgouvernements*“ (vládě Generálního gouvernementu) interní sdělení k „*Ihre fernmündliche Anfrage wegen Auflösung des Judenlagers in Belzec und vorhandene Mißstände*“ (vašemu telefonickému dotazu ohledně zrušení židovského tábora v Belzec a současných nedostatků). Ve sdělení se konstatuje, že kvůli nedostatečné spolupráci ze strany *SS-Brigadeführera* (generálmajora) Globocnika není jasné, zda je již „*das Judenlager in Belzec*“ (židovský tábor v Belzec) zavřený. Dále se zde píše:³¹⁹

„Židé z tábora Belzec budou rozpuštěni³²⁰ a zařazeni do práce v rámci *Otto-Programm*. Ti z Radomi a Varšavy se vrátí do svých původních domovů. Židovské rady jsou připraveny přijmout své rasové druhy. Pokud jde o provádění tohoto úkolu, panuje zde nepochopitelná zmatečnost a v praxi lze ne vždy dosáhnout optimální spolupráce mezi orgány SS a *Polizeiführer* [velitelem SS a policie]. Dnešní stav věcí je následující: k transportu bylo v plánu 8 vlaků. Dva zatím odjely. První z Hrubieschow s 920 Židy v doprovodu 9 SS a místní milice. Přijelo jich jen zhruba 500. Kam se podělo zbylých 400 jsme nedokázali zjistit. V tak velkém počtu nemohli být zastřeleni a slyšel jsem, že snad byli po zaplacení jisté sumy propuštěni. Zdůrazňuji, že to je pouze domněnka. Druhý vlak jel do Radomi s asi 900 Židy. Ačkoliv by se v Belzec snadno dalo najít od 3 do 400 Židů z Radomi, tato žádost ministerstva práce nebyla schválena, a tak jich bylo z Radomi ve vlaku pouze 16.“

³¹⁸ *Tamtéž*, str. 231.

³¹⁹ N. Blumental (ed.), *op. cit.* (pozn. 2), str. 220 ad.

³²⁰ „Aufgelöst“.

Osud Židů držených v Belzecu objasnila „*Oktober-Bericht des Gouverneurs im Distrikt Lublin, Zörner, über die Zwangsarbeit der Juden*“ (říjnová zpráva guvernéra distriktu Lublin Zörnera o nucené práci Židů):³²¹

„Během zmíněných měsíců bylo na nucené práce vyžádáno tolik Židů, že museli být přiváženi z jiných distriktů. Ze židovského tábora v Belzecu bylo přiděleno 4 331 propuštěných Židů na budování silnic a stavební práce v rámci ‚Otto-Programm‘. Jejich stav byl takový, že nemohli být pokládáni za plně způsobilé k práci.“

Předtím, v dubnu 1940, Belzec sloužil jako tábor pro cikány a mezi vězni byly rozšířené infekční nemoci jako tyfus.³²²

2. Tábor Belzec v dokumentech

Ohledně deportací do Belzecu (z Haliče) se dochovalo jen pár originálních dokumentů. Ačkoliv sice odhalují nesmírně tvrdý postoj Němců k Židům, nepotvrzují údajnou politiku vyhazování.

Kommandeur der Ordnungspolizei im Distrikt Galizien (velitel pořádkové policie v distriktu Halič) vydal 2. února 1942 nařízení k „*Arbeitseinsatz von Juden*“ (pracovnímu nasazení Židů), kde stálo:³²³

„Na základě mnoha sdělení, jež jsem obdržel od německých orgánů a úřadů, musím důrazně trvat na následujícím: v poslední době zaznamenáváme stále víc a víc případů, kdy jsou židovští dělníci nasazení na nálehavé práce pro válečné cíle rekvírování různými úřady a tím stahováni z nezbytných prací, na něž byli přiděleni. Židé odvedeni na důležité válečné projekty wehrmachtu, jakož i na projekty čtyřletého plánu, vlastní patřičný průkaz s pečeti orgánu nebo úřadu, pod který jsou přiděleni. Opakovaně žádám o výslovné uvědomění všech jednotek pod [mým] velením, hlavně ukrajinské pomocné policie, v tom smyslu, že je zakázáno zadržovat Židy přidělené k pracovní službě. V případě neuposlechnutí tohoto nařízení viníky potrestám.“

14. září 1942 napsal *Zugwachtmann der Schutzpolizei* (strážce vlaků z ochranné policie) Josef Jäcklein zprávu „*Přesídlení z Kolomeje do Belzecu*“. Osobně doprovázel vlak o 51 vagonech s 8 200 Židy, který vyjel 10. září ve 20:50 hod. z Kolomeje. Židé okamžitě hledali možnosti k útěku, vytrhávali z otevřených vagonů ostnatý drát a dělali díry do stěn, takže Jäcklein musel telegrafovat do stanice Stanislaw, aby jim tam připravili prkna a hřebíky. Vlak ve stanici strávil hodinu a půl kvůli opravám. Během pár dalších stanic Židé opět vytrhli ostnatý drát a udělali nové díry, takže vlak musel znovu zastavit. Jäcklein vypráví:

³²¹ Jüdisches Historisches Institut Warschau (ed.), *op. cit.* (pozn. 316), str. 217.

³²² E. Dziadosz, J. Marszałek, „*Więzienia i obozy w dystryktie lunelskim w latach 1939-1944*“, in *Zeszyty Majdanka*, 3, 1969, str. 61.

³²³ RGVA, 1323-2-292b, str. 129.

„Když vlak vyjel, dokonce jsem si všiml, že v jednom vagonu byla použita kladiva a kombinačky. Na dotaz, proč mají toto nářadí, Židé odpověděli, že jim bylo řečeno, že se jim bude na jejich dalším cílovém místě hodit.“

Vlak musel na každé zastávce pořád dokola stavět kvůli opravám stěn vagonů. Nakonec dorazili do Lembergu/Lvova, kde Jäcklein předal „9 vagonů označených L a určených do tábora nucených prací v Lembergu“ Obersturmführer (nadporučíkovi) Schultemu, ale místo nich nastoupilo dalších 1 000 Židů. Jakmile vlak vyjel, pokračovaly pokusy o útěk. Když eskortě došla veškerá munice, musela k zabránění útekům používat „kameny“ a „bajonety“. Transport dorazil do cíle v hrozném stavu. Jäcklein k tomu píše:

„Neustále rostoucí panika mezi Židy, způsobená velkým teplem, přeplněním vagonů až 220 lidmi a zápachem mrtvol – při vykládce bylo napočítáno 2 000 mrtvých – udělala z transportu téměř nemožnou věc.“

Vlak dorazil do Belzecu v 18:45 hod. následujícího dne a táborová správa ho převzala v 19:30. Vykládka trvala do 22 hod.³²⁴

Tento transport byl tématem i další zprávy, sepsané 14. září 1942 ve Lvově *Leutnant der Schutzpolizei der Reserve* (poručíkem ochranné policie v záloze) Wassermannem.³²⁵ Vlak vezl 8 205 Židů, přičemž ve většině vagonů jich bylo 180 až 200. Strážní cestovali ve 2 osobních vagonech, takže průměr na vagon byl $(8\,205 \div 49 =) 167$ lidí.

Wassermann v první části zprávy popisuje transport z Kolomeje do Belzecu 7. září 1942. Bezpečnostní policie shromáždila zhruba 5 300 Židů na „*Sammelplatz des Arbeitsamtes*“ (shromaždišti pracovního úřadu) a 300 dalších se nacházelo v židovském sektoru. Wassermann píše:

„Transport byl kompletně naložen v 19 hodin. Dohromady bylo přesídleno 4 769 Židů, když jich bezpečnostní policie asi 1 000 propustila.“

V každém vagonu bylo 100 lidí. Další Židy ale zastřelili:

„7. září bylo popraveno 300 starých, nakažených, slabých nebo transportu neschopných Židů.“

V příštích dnech následovaly další popravy:

„Během akcí v oblasti Kolomeje 8., 9. a 10. září 1942 muselo být z obvyklých důvodů zlikvidováno zastřelením asi 400 Židů.“

³²⁴ RGVA, 1323-2-292b, str. 61 ad.

³²⁵ RGVA, 1323-2-292b, str. 40-42. „*Leseabschrift*“ (kopii) tohoto dokumentu reprodukoval R. Hilberg v knize *Sonderzüge nach Auschwitz*, Dumjahn Verlag, Mainz 1981, str. 194-197. Ačkoliv se vydává za identický text, vykazuje podstatné formální odlišnosti od dokumentu zachovaného v RGVA: jde o originální strojopis, zatímco dokument RGVA je průklep; nejsou zde runové znaky pro SS, jež se však ve verzi RGVA nachází; neobsahuje rukou psané poznámky a má jinou šířku řádkování, díky čemuž má strojopis 4 strany oproti 3 stranám ve verzi RGVA. Wassermannův podpis je na obou těchto verzích natolik stejný, že se zdá být okopírovaný, viz dokument 16 v dodatcích.

Za katastrofální transport 10.-11. září mohly spíš logistické chyby než vražedný úmysl; pokud to bylo možné, transporty probíhaly v mnohem humánnějších podmínkách, jako ten ze 7. září, kdy cestovalo 100 deportovaných na jeden vagon. Bezpečnostní policie před odjezdem transportu propustila asi 1 000 Židů, které by bývalo šlo snadno odvézt prostým zvýšením počtu osob v jednom vagonu na 123. Z tohoto transportu bylo vyloženo 9 vagonů „do tábora nucených prací“. To se neslučuje s údajným plánem na *totální* vyhlazení všech Židů.

Střílení různých skupin Židů mělo podklad v tom, že šlo o „staré, nakažené, slabé nebo transportu neschopné“ – jenže pokud jely přímé transporty do Belzecu za účelem vyhlazování, proč tyto předběžné popravy?

Navíc je ve světle uvedených citátů nanejvýš pochybné, že „přesídlení“ byla ve skutečnosti vražda Židů v plynových komorách, jak tvrdí oficiální historiografie.

V týdenním hlášení „*Sicherungsbezirk Nord, Einsatzkommando 5. Komp. Pol. Rgt. 24*“ (bezpečnostní oblast sever, operační oddíl 5. roty 24. policejního pluku), napsaném 12. prosince 1942 v Rava-Rusce, čteme:³²⁶

„V této době byl operační oddíl využit k přesídlování Židů v Rava-Rusce. Se 750 Židy, kteří se po provedení přesídlování ukrývali, bylo naloženo podle instrukcí.“

Tito Židé se tedy zjevně neskrývali před nebo během přesídlování, aby se mu vyhnuli, ale *po něm*. Tudíž byli „*po přesídlování*“ stále naživu a mohli se skrývat – ovšem že ne v táboře Belzec (!) – a bylo s nimi podle toho naloženo, což může znamenat, že byli buď zastřeleni nebo jinak potrestáni.

Einsatzkommando ze Sicherungsbezirk Nord podává 31. října 1942 zprávu o zatčení (ale ne zastřelení!) 20 Židů za „*opuštění oblasti přesídlení bez povolení a vyskakování z transportních vlaků*“.³²⁷

A ve zprávě z 5. prosince stojí, že se 60 Židy bylo z týchž důvodů „*naloženo podle instrukcí*“ (možná zastřeleni, ale možná také jen zatčení).³²⁸

„Utekli z transportních vlaků a opustili oblast přesídlení bez povolení.“

Onou „*oblastí přesídlení*“ bylo ghetto v Rava-Rusce 27 km od Belzecu, které existovalo ještě 7 měsíců po otevření údajného vyhlazovacího tábora!

Jak jsem již popsal v jiné knize, 28. října 1942 vydal SS-*Obergruppenführer* (generál) Friedrich Wilhelm Krüger ve funkci vyššího vůdce SS a policie v Generálním gouvernementu a státního tajemníka pro bezpečnost „*policejní nařízení ohledně vytváření židovských obytných oblastí v distriktech Varšava a Lublin*“, jímž bylo zřízeno 12 židovských obytných oblastí; 10. listopadu 1942 Krüger určil 4 další takové oblasti v distriktu Radom, 5 v distriktu Krakov, 32 v distriktu Halič a 2 další v okrese Rava-Ruska (ghetto Rava-Ruska a Lubaczów).³²⁹ Pár týdnů poté byl ukončen provoz Belzecu, který – podle oficiální historiografie – postavili výlučně k vyhlazení židovské populace v Haliči!

³²⁶ RGVA, 1323-2-292b, str. 6. Viz dokument 15 v dodatcích.

³²⁷ RGVA, 1323-2-292b, str. 29.

³²⁸ RGVA, 1323-2-292b, str. 7.

³²⁹ C. Mattogno, J. Graf, *Treblinka, op. cit.* (pozn. 4), str. 266 ad. (213 ad. českého překladu). V citované knize Mattogno a Graf uvádí zřízení 14, nikoliv 12 obytných oblastí; pozn. překl.

3. Belzec jako součást německé politiky deportace Židů na východ

Nedávno objevený dokument – zpráva SS-*Sturmbannführera* (majora) Höfleho SS-*Obersturmbannführerovi* (podplukovníkovi) Heimovi, datovaná 28. dubna 1943 a dešifrovaná britskou tajnou službou – udává počet osob poslaných do Belzecu do 31. prosince 1942: 434 508, číslo dost vzdálené počtům propagovaným oficiální historiografií.³³⁰

Tento dokument je třeba vidět ve světle rozhodnutí přijatých 16. března 1942 Fritzem Reuterem, úředníkem oddělení obyvatelstva a sociální péče v úřadu Generálního gouvěrnementu pro distrikt Lublin, a SS-*Hauptsturmführerem* Hansem (nebo Hermannem)³³¹ Höflem, tehdejším zmocněncem pro přesídlení Židů v lublinském distriktu.

Je na místě si zde zopakovat to, co jsem uvedl již v jiné studii.³³²

Fritz Reuter 17. března 1942 zaznamenal, o čem předchozí den hovořil s SS-*Hauptsturmführerem* Hansem Höflem, zmocněncem pro přesídlení Židů v lublinském distriktu:³³³

„S Hstuf. Höflem jsem si na pondělí 16. března 1942 sjednal rozhovor, a to od 17:30 hod. V diskusi mi Hstuf. Höfle vysvětlil následující:

Již v odjezdové stanici by bylo vhodné rozdělovat Židy v transportech, odjíždějících do distriktu Lublin, na práce schopné a práce neschopné. Pakliže to nelze provést v odjezdové stanici, musí dojít k vytrídění transportu podle výše uvedených aspektů v Lublinu.

Všichni práce neschopní Židé mají jít do Bezecu [Belzecu], nejzazší pohraniční stanice v zamoszském kraji.

Hstuf. Höfle zvažuje postavení velkého tábora, kde by byli práce schopní Židé registrováni do kartotéky podle povolání a odtud vyžadováni.

Piaski bude zbavena Židů a bude sběrným místem pro Židy přicházející z Říše.

Trawnicki [Trawniki] prozatím není obsazen Židy.

H. se ptá, kde na trati Dęblin-Trawnicki bude moci být vyloženo 60 000 Židů. Ve věci našeho obeznámení s probíhajícími transporty Židů H. vysvětlil, že z 500 Židů příchozích do Susiec by mohli být vytríděni práce neschopní a poslání do Bezecu. Podle dálnopisu vlády ze 4. března 1942 vyjel z Protektorátu židovský transport, jehož cílovou stanicí byl Trawnicki. Tito Židé v Trawnicki nevystoupili, ale byli poslání do Izbici. Na dotaz o kraji Zamosz, odkud by mohlo být vyžádáno 200 Židů na práci, H. odpověděl kladně.

Na závěr uvedl, že by mohl přijímat 4-5 transportů denně s 1 000 Židy do cílové stanice Bezec. Tito Židé by přejeli hranici a už by se do Generálního gouvěrnementu nikdy nevrátili.“

Citovaný dokument má mimořádný význam, a to ze dvou důvodů. Za prvé, Höfle byl zástupce *Stabführer* (velitele štábu) SS a policie v lublinském distriktu (Odilo Globocnika). Podle oficiální historiografie v této funkci koordinoval „výstavbu vyhlazovacího tábora

³³⁰ Peter Witte, Stephen Tyas, „A New Document on the Deportation and Murder of the Jews during ‚Einsatz Reinhardt‘ 1942“, in *Holocaust and Genocide Studies*, no. 3, Winter 2001, str. 469 ad.

³³¹ Podle *Faschismus-Getto-Massenmord* (pozn. 316) a Reitlingera (pozn. 151) bylo Höfleho křestní jméno Hans, ale podle R. Hilberga (pozn. 325) a *Encyclopedia of the Holocaust* (pozn. 7) Hermann.

³³² C. Mattogno, J. Graf, *Treblinka*, op. cit. (pozn. 4), str. 235-238 (188-191 českého překladu).

³³³ Józef Kermisz, *Dokumenty i Materiały do dziejów okupacji niemieckiej w Polsce*, vol. II: „Akce“ i „Wysiedlenia“, Warsaw-Lodz-Krakow 1946, str. 32 ad.

Belzec a deportace do něj z lublinského distriktu“.³³⁴ A za druhé, vražedná činnost v Belzecu měla být zahájena po uvedeném rozhovoru, 17. března 1942. Podle oficiální historiografie šlo o čistě vyhlazovací tábor (stejně jako u Treblinky, Sobiboru a Chelmu), kde žádné dělení na práce schopné a neschopné neprobíhalo. Přesto se v uvedeném dokumentu píše: plánovalo se dělení Židů na práce schopné a práce neschopné.

Práceschopní Židé měli být využíváni na práci. Belzec se měl stát táborem, kde budou práceschopní Židé „registrováni do kartotéky podle povolání“. To ani v nejmenším neodpovídá „čistě vyhlazovacímu táboru“.

Všichni Židé neschopní práce měli jít do Belzecu. Tábor měl „přijímat 4-5 transportů denně s 1 000 Židů do cílové stanice Bezec,“ zjevně práce neschopných Židů, kteří budou deportováni „za hranici“ a už se nikdy nemají vrátit do Generálního gouvěrnementu. Proto byl Belzec označen za „nejzazší pohraniční stanici v zamoszském kraji“. Tato věta dává smysl jen v souvislosti s přesídlením za hranici.

Piaski se mělo stát „sběrným místem pro Židy přicházející z Říše“. Pokud člověk jede po silnici, je to 24 kilometrů jihovýchodně od Lublinu a dalších 94 od Belzecu. Vlakem je vzdálenost do Belzecu ještě větší (asi 130 km). To odporuje tezi, podle níž byl Belzec čistě vyhlazovací tábor, protože v tomto případě by byl sběrným místem samotný tábor.*

Na nějakém místě na trati Dęblin-Trawniki bylo zamýšleno vyložení 60 000 Židů. Dęblin se nachází 76 kilometrů severozápadně od Lublinu (směrem na Varšavu), Trawniki leží 13 km východně od Piaski (pro který sloužila jako železniční stanice) na trati Lublin-Rejowiec-Chelm/Lublin-Belzec (před stanicí Rejowiec se sbíhá trať vedoucí jižně na Belzec). Ani tento plán nelze uvést do souladu s tvrzením, že Belzec byl čistě vyhlazovací tábor.

Tuto skutečnost plně a zcela potvrzuje zpráva ze 7. dubna 1942. Jejím autorem je SS-*Hauptsturmführer* (kapitán) Richard Türk, vedoucí oddělení obyvatelstva a sociální péče v úřadu guvernéra distriktu Lublin. Zpráva se vztahuje k měsíci březnu a obsahuje odstavec „Operace židovského přesídlení vůdce SS a policie“. Türk v ní píše:

„Se zástupcem vůdce SS a policie byly a jsou probírány možnosti ubytování, a to s vymezením podél železniční trati Dęblin-Rejowiec-Belzec. Byly stanoveny alternativní možnosti.

Díky mému návrhu existuje základní shoda, že pokud možno ve stejné míře, v jaké jsou zde usazováni Židé ze západu, musí být vystěhováváni místní Židé. Současná situace s přesídlovacím pohybem je taková, že zde bylo usazeno přibližně 6 000 Židů z Říše, přibližně 7 500 bylo odsunuto z distriktu a 18 000 z města Lublin.

Konkrétně bylo z Piaski, okres Lublin, vystěhováno 3 400 Židů a doposud přišly 2 000 říšských Židů; 2 000 z Izbice, okres Krasnystaw, a přišly 4 000 říšských Židů; z Opole a Wawolbnici, okres Pulawy, bylo odsunuto 1 950 [...]“

Zpráva dále hovoří o přesídlení Židů z Mielec a Bilgoraje, o nichž již byla řeč, a objasňuje, že velká část jich byla práce neschopná.³³⁵

³³⁴ E. Jäckel et al. (eds.), *op. cit.* (pozn. 60), vol. II, str. 619. Není obsaženo v anglickém vydání I. Gutmana, *op. cit.* (pozn. 7).

* Zhruba 20 km od „sběrného místa“ Piaski ležel „vyhlazovací“ tábor Majdanek, nacházející se na předměstí Lublinu; pozn. překl.

³³⁵ Jüdisches Historisches Institut Warschau (ed.), *op. cit.* (pozn. 316), str. 271.

„Okres Cholm 13. března 1942 přijal asi 1 000 Židů, z nichž bylo 200 ubytováno v Sosnowice a 800 ve Włodawě. 14. března 1942 přijal Miedzyrzec, okres Radzyn, asi 750 Židů. 16. března 1942 přijal okres Hrubieszow 1 343 Židů, z nichž bylo 843 ubytováno v Dubience a 500 v Belzu. Většinu tvořily ženy a děti a jen menšinu praceschopní muži. 16. března 1942 přijal okres Zamosz asi 500 Židů, kteří byli všichni ubytováni v Cieszanówě.

22. března 1942 bylo z Bilgoraje do Tarnogradu přestěhováno 57 židovských rodin o 221 osobách.“

Historie přesídlení Židů v oblasti Lublinu plně potvrzuje výše uvedené Höfleho pokyny a je v jasném rozporu s oficiální tezí o vyhlazování Židů.

Po otevření táborů Belzec a Sobibor přijelo do distriktu Lublin 33 transportů se západními Židy (celkem 31 046 lidí); nebyli posláni ani do jednoho z těchto údajných vyhlazovacích táborů; a po příjezdu prvního transportu do Sobiboru (9. května 1942) v distriktu Lublin bylo až do 15. července 1942 vypraveno dalších 36 transportů (s celkem 35 034 lidmi), z nichž pouze 11 jelo do Sobiboru (s 11 021 lidmi) a do Belzecu žádný.³³⁶

Na druhou stranu ani první transport západních Židů, který přijel do Sobiboru (1 000 Židů, kteří 9. května 1942 dorazili z Terezína do Sobibor-Osowa),³³⁷ nebyl podle oficiální historiografie bezesbýtku zplynován: nejméně 101 Židů z tohoto transportu zahynulo v Majdanku³³⁸ a k 90 z nich máme registrační data;³³⁹ to znamená, že tam bylo přemístěno minimálně uvedené množství Židů – pokud ne přímo celý transport.

Ani Židé deportovaní na různá místa v distriktu Lublin nebyli „plynováni“ v údajných vyhlazovacích táborech Belzec a Sobibor. Podle výzkumu Miroslava Kryla od května do září 1942 zemřelo v táboře Majdanek 858 Židů poslaných do distriktu Lublin z ghett v Terezíně a Praze.³⁴⁰ 525 z nich přijelo přímo do Lublinu a 333 se tam dostalo z jiných míst v lublinském distriktu.³⁴¹

Studie Janiny Kielboňové ohledně *Totenbücher* (knihy úmrtí) v Majdanku přináší podrobnější údaje: od května do září 1942 zde zahynulo celkem 4 687 západních Židů, mimo jiné 1 066 českých, 2 849 slovenských a 772 německých a rakouských.³⁴² Z nich bylo 735 ve věku mezi 11 až 20 lety, 163 bylo přes 60 let a tři slovenští Židé byli ve věku 81 až 90 let.³⁴³

Počet západních Židů zemřelých v Majdanku byl ale ještě vyšší, jak lze vydedukovat ze série dokumentů „*Totenmeldung für die Effektenkammer*“ (zpráva o úmrtích pro sklad věcí), jež se částečně dochovaly. Za celkem 8 dní (20. října a od 29. listopadu do 5. prosince 1942) byla v těchto dokumentech zaevidována smrt nejméně 183 západních Židů: 41 českých, 108 slovenských, 34 německých a rakouských.³⁴⁴

³³⁶ Viz seznam transportů v C. Mattogno, J. Graf, *Treblinka*, op. cit. (pozn. 4), str. 242-244 (194-196 českého překladu).

³³⁷ Osowa je víska ležící pár kilometrů jihozápadně od tábora Sobibor.

³³⁸ Viz níže.

³³⁹ Viz tabulka 1.

³⁴⁰ M. Kryl, „*Deportacja więźniów żydowskich z Terezina i Pragi na Lubelszczyznę*” in *Zeszyty Majdanek*, XI, 1983, str. 33-35.

³⁴¹ *Tamtéž*, str. 35. Porovnej tabulku 2.

³⁴² J. Kielboń, „*Księga więźniów zmarłych na Majdanek w 1942 R. Analiza dokumentu*”, in *Zeszyty Majdanek*, XV, 1993, str. 114.

³⁴³ *Tamtéž*, str. 113.

³⁴⁴ GARF, 7021-107-3, str. 226-235.

Takže zatím máme v Majdanku 4 870 mrtvých západních Židů. Podle Zofie Leszczyńskiej bylo mezi dubnem a červnem 1942 posláno přímo do Majdanku pět transportů s českými a slovenskými Židy (4 813 lidí) a dalších 16 transportů (asi 13 500 osob) sem bylo přivezeno z oblasti Lublinu,³⁴⁵ což dává celkem přibližně 18 300 osob. V tomto počtu však nejsou zahrnuti němečtí a rakouští Židé, jejichž počet lze odhadnout na 3 600.³⁴⁶ Tudíž bylo v Majdanku zaregistrováno nejméně 21 900 západních Židů, zhruba třetina všech deportovaných do lublinského distriktu. Židé z Francie, Belgie a Holandska³⁴⁷ se rovněž dostali do Majdanku a byli nejspíš odvezeni jinam. V „*Totenmeldung für die Effektenkammer*“ se objevuje pouze jediný holandský Žid: Lewy Trompetter, narozený v Amsterdamu 27. dubna 1873 a zaregistrovaný ve věku 69 let pod číslem 7 593; zemřel 1. prosince 1942.³⁴⁸

V říjnu 1942 odjelo z Belzecu do Majdanku 1 700 Židů.³⁴⁹ Nejméně 700 holandských Židů bylo přesunuto ze Sobiboru do pracovních táborů³⁴⁹ a někteří se vrátili domů přes Osvětim.³⁴⁹ Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie (Státní institut pro válečnou dokumentaci) v Amsterdamu má v archivu šest pohlednic od holandských Židů držených v pracovním táboře Wlodawa³⁵⁰ (Sobibor).³⁵¹ Autorem jedné z nich, napsané 23. května 1943,³⁵² byla osmnáctiletá Elly Herschelová, deportovaná do Sobiboru 6. dubna.³⁵³ Z Treblinky bylo do jiných táborů umístěno minimálně několik tisíc Židů.³⁵⁴ Obzvláště výmluvný je případ české Židovky Minny Grossové: narodila se 20. září 1874, 19. října 1942 byla deportována do Treblinky, ale zemřela 30. prosince 1943 v Osvětimi.³⁵⁵ I přes věk 68 let tedy nebyla „zplynována“ v Treblince, ale přemístěna do Osvětimi a tam náležitě zaregistrována; takže přežila i „selekcí“ po příjezdu.

Kromě transportů do lublinského distriktu bylo od 5. května do 28. listopadu 1942 deportováno dalších 36 transportů západních Židů (zhruba 35 000 lidí) do východních teritorií (Minsk, Raasiku, Malý Trostinec, Riga), aniž se vůbec objevili ve třech údajných vyhlazovacích táborech Belzec, Sobibor a Treblinka.³⁵⁶

Jak lze tato fakta uvést do souladu s oficiální historiografií?

V předešlých kapitolách jsem ukázal nejen to, že vyvražďování Židů transportovaných do Belzecu nepotvrzuje žádný materiální či dokumentární důkaz, ale i to, že ho výsledky polského archeologického výzkumu vyvrací, takže nám zbývá jen jedna možnost: Belzec byl tranzitní tábor – stejně jako Sobibor a Treblinka.

Není zde prostor znova opakovat důkazy, které jsem předložil již v jiné, mnohem podrobnější studii.³⁵⁷ Proto se omezím pouze na konstatování, že kromě hypotézy o vraždění můžeme považovat za pravdu vše, co svědci popsali jako „kamufáž“ k oklamání obětí. Mám na

³⁴⁵ Z. Leszczyńska, „*Transporty więźniów do obozu Majdanku*“, in *Zeszyty Majdanka*, IV, 1969, str. 184.

³⁴⁶ Toto číslo vychází z úmrtnosti českých a slovenských Židů, tj. $(4\,064 \div 18\,300 \times 100) = 22,2\%$ přenesené na 806 zjištěných úmrtí německých a rakouských Židů: $(802 \times 100 \div 22,2) = 3\,600$.

³⁴⁷ Z. Leszczyńska, *op. cit.* (pozn. 345), str. 189.

³⁴⁸ GARF, 7021-107-3, str. 234.

³⁴⁹ C. Mattogno, J. Graf, *Treblinka*, *op. cit.* (pozn. 4), str. 259-261 (208-210 českého překladu).

³⁵⁰ Wlodawa se nacházela přibližně 10 km od Sobiboru.

³⁵¹ J. Schelvis, *Vernichtungslager Sobibór*, Metropol Verlag, Berlin 1998, str. 154 ad.

³⁵² Datum uvedla na pohlednici sama vězeňkyně.

³⁵³ ROD, c[2]-611. Viz dokument 14 v dodatcích.

³⁵⁴ C. Mattogno, J. Graf, *Treblinka*, *op. cit.* (pozn. 4), str. 286-288 (230-232 českého překladu).

³⁵⁵ *Terezínská Pamětní Kniha*, Terezínská Iniciativa, Melantrich 1995, str. 393.

³⁵⁶ C. Mattogno, J. Graf, *Treblinka*, *op. cit.* (pozn. 4), str. 200 ad. (seznam transportů). (160 ad. českého překladu).

³⁵⁷ *Tamtéž*, str. 253-273 a 290-299 (203-219 a 233-240 českého překladu).

mysli hlavně proslovy SS-manů ohledně cíle deportovaných: ti se nacházeli v tranzitním táboře, odkud pokračovali do dalších pracovních táborů na východě, ale nejprve museli být osprchováni a odhmyzeni.

A jak vysvětlil Jean-Claude Pressac, první údajnou plynovací budovu lze interpretovat jedi-
ně jako budovu sloužící k odhmyzování párou.¹¹⁰

Je zajímavé, že žádný svědek nikdy nemluvil o tom, že by v Belzeciu nebo nějakém táboře poblíž existovalo odhmyzovací zařízení, které by však bylo nepostradatelné – *dokonce* i v případě, že by zde probíhalo masové vyhlazování – z důvodu ošetření nesmírného množství oděvů obětí před jejich naložením do vlaků a odesláním do Lublinu.

Závěr

V této studii jsem nejprve popsal literární vznik teze o masovém vyhlazování v Belzecu pomocí dieselových výfukových plynů, kterou dnes podporuje oficiální historiografie; ukázal jsem, že jde o vyvrcholení propagandistických legend šířených za druhé světové války profesionálními propagandisty jako Jan Karski. Vyčerpávajícím způsobem jsem demonstroval, jak tato verze zvítězila nad dvěma dalšími – stejně lživými –, tedy vyhlazováním elektřinou a „*vlaků smrti*“. Dále jsem ukázal, že mezi dvěma nejdůležitějšími svědectvími, na nichž byla tendenčně vykonstruována tvrzení o vyhlazování – svědectvími Rudolfa Redera a Kurta Gersteina – panuje nepřekonatelný rozpor ohledně typu motoru používaného k údajnému vraždění obětí (diesel versus benzín), ale i ohledně veškerého jeho používání coby vražedné zbraně: zatímco Gerstein připisoval smrt obětí v údajných plynových komorách výfukovým plynům z dieselu, Reder tvrdil, že výfukové plyny z benzínového motoru odcházely do volného prostoru, nikoliv do plynové komory! Oficiální teze, založená na tzv. „Gersteinově zprávě“, proto byla odmítána již bezprostředně po válce.

Jakmile byla zvolena metoda vraždy – výfukové plyny z dieselového motoru –, do boje se po boku historiografie rychle vložila justice, aby jí dala oficiální požehnání a šířila ji po celém světě fraškovitými soudy, příznačným epilogem za černou propagandou válečných let.

Tvrzení o masovém vyhlazování se hroutí nejen díky vlastním korunním svědkům, ale rovněž čelí nepřekonatelným fyzikálním nemožnostem, zejména těm týkajícím se zpopelňování údajných obětí. Definitivní smrtelnou ránu oficiální verzi zasadil polský archeologický výzkum: jeho nálezy kategoricky vyvrátily možnost pohřbít 600 000 (nebo několik set tisíc) mrtvol, a množství nalezených těl, kostí a popela je s tak obrovským masakrem v absolutním rozporu. Krom toho naprostá absence archeologických důkazů o údajných vyhlazovacích zařízeních zcela vyvrací protikladná svědectví, jež jsou základem tvrzení o vyhlazování, svědectví, která Tregenza označil za „*nespolehlivá*“. Vykopávky v Belzecu tak významně napomohly odhalení pravdy – ne však oficiální pravdy!

Když jsme hypotézu masového vyhlazování vyloučili, zbývá jediná možnost: Belzec byl tranzitní tábor sloužící k přesunu Židů na východ.

Dodatky

Zkratky

AGK:	Archiwum Głównej Komisji Badania Zbrodni w Polsce, nyní Główna Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Varšava
GARF:	Gosudarstvenij Archiv Rosiskoj Federacii, Moskva
HILA:	Hoover Institution Library and Archives, Stanford University
IMT:	The Trial of the Major War Criminals before the International Military Tribunal, Nuremberg, 1945-1946
ROD:	Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie, Amsterdam
ZStL:	Zentrale Stelle der Landesjustizverwaltungen, Ludwigsburg

Tabulky

Tabulka 1

Židé deportovaní 9. května 1942 z Theresienstadt/Terezína do Sobiboru-Osowa a zemřeli v Lublinu-Majdanku (z *Terezínská pamětní kniha*, Terezínská Iniciativa, Melantrich 1995, vol. I, datování ve formátu den/měsíc/rok).

Příjmení	Jméno	Narozen	Zemřel	Odkaz na str.
Adler	Rudolf	6.12.1909	21.7.1942	522
Beck	Rudolf Jan	27.4.1918	14.8.1942	354
Broch	Karel	19.3.1895	4.7.1942	508
Danzer	Jaroslav	26.4.1910	6.9.1942	522
Derblich	Josef	11.9.1894	14.8.1942	522
Ditmar	Julius	28.5.1894	17.8.1942	523
Dorfmann	Ladislav	26.8.1891	4.9.1942	523
Dubský	Bedřich	27.1.1895	30.8.1942	523
Dusner	Vilém	13.6.1898	14.8.1942	524
Dux	Viktor	1.6.1896	25.6.1942	524
Edelstein	František	28.3.1896	8.6.1942	524
Ehlich	Jan	27.6.1925	24.7.1942	524
Ehrlich	Bedřich	17.3.1895	22.6.1942	524
Ehrlich	Jan, ing.	13.8.1898	27.6.1942	524
Einhorn	Mojžíš	19.5.1894	22.8.1942	525
Eisler	Josef	26.11.1906	10.9.1942	525
Eisner	Vilém	4.9.1905	16.7.1942	525
Eisner	Harry	28.1.1920	16.9.1942	526
Ekstein	Bedřich	23.9.1892	16.7.1942	526
Felix	Josef G.	26.7.1904	25.7.1942	190
Fischhof	Evžen	28.12.1907	10.8.1942	526
Fischl	Pavel	9.3.1897	28.6.1942	526
Fleischl	Valtr	5.12.1900	27.7.1942	494
Forell	Vítězslav	16.5.1899	18.7.1942	412
Graumann	Bedřich	13.3.1892	2.9.1942	527
Grossmann	Jan	3.1.1920	4.9.1942	527
Günsberg	Karel	29.7.1918	4.8.1942	527
Günstling	Karel	23.8.1924	25.7.1942	527
Guth	Josef	12.4.1925	24.9.1942	527
Guttmann	Jindřich	22.4.1899	22.7.1942	528
Guttmann	Jiří	21.6.1925	28.7.1942	528
Guttmann	Leopold	13.3.1899	1.9.1942	528
Guttmann	Pavel	12.3.1921	25.7.1942	528
Haag	Miloš	1.5.1907	22.7.1942	528

Příjmení	Jméno	Narozen	Zemřel	Odkaz na str.
Haas	Arnošt	10.1.1895	25.7.1942	528
Haas	Beno	20.9.1893	12.9.1942	528
Haber	Julius	12.11.1892	12.9.1942	528
Hatschek	Bedřich	7.4.1902	13.9.1942	423
Hochberg	Julius	18.11.1904	11.9.1942	452
Kalla	Robert	24.6.1924	14.8.1942	529
Klein	Otto	4.5.1899	23.5.1942	454
Klement	Richard	15.4.1898	27.7.1942	358
Kohn	Artur	2.6.1899	13.7.1942	454
Kohn	Alexander	3.10.1924	1.8.1942	529
Kohn	Bedřich	13.3.1894	13.7.1942	529
Kohn	Edvard	3.1.1903	11.7.1942	529
Kohn	Emil	6.11.1894	7.9.1942	529
Kohn	Emil	12.2.1901	5.9.1942	529
Kohn	František	26.2.1910	6.1.1945 [sic!]	529
Kohn	Jan	26.3.1923	23.8.1942	529
Kohn	Karel	10.4.1914	31.7.1942	529
Kohn	Leo	28.6.1908	4.9.1942	529
Kohn	Leo	20.3.1892	9.7.1942	529
Kohn	Rudolf	4.4.1882	30.8.1942	529
Kollin	Otto	8.9.1904	7.9.1942	530
Kowanitz	Jindřich	10.4.1924	11.8.1942	530
Kürschner	Oskar	24.10.1900	31.7.1942	484
Löwy	Maximilian	13.2.1896	4.9.1942	469
Löwy	Alois	7.7.1897	8.8.1942	531
Löwy	Ervín	4.9.1898	7.8.1942	531
Löwy	Ervín	10.9.1895	10.8.1942	531
Löwy	František	26.9.1900	20.7.1942	531
Löwy	Josef	2.12.1896	25.9.1942	531
Löwy	Kurt	23.1.1927	4.8.1942	531
Löwy	Norbert	16.11.1900	20.7.1942	531
Löwy	Rudolf	16.6.1902	6.7.1942	531
Löwy	Valtr	2.6.1907	15.7.1942	531
Löwy	Viktor	29.4.1896	16.7.1942	531
Mahler	Hanus	24.4.1897	13.8.1942	241
Mahler	Petr	30.5.1926	4.9.1942	241
Neumann	Anton	1.4.1928	11.9.1942	533
Neumann	František	11.8.1904	1.9.1942	533
Neumann	Jan	14.5.1909	16.8.1942	533
Neumann	Leo	1.4.1897	21.8.1942	533
Neumann	Oskar	4.7.1892	12.9.1942	533
Neumann	Valtr	13.12.1918	20.7.1942	533
Neumann	Viktor	12.11.1896	23.9.1942	533

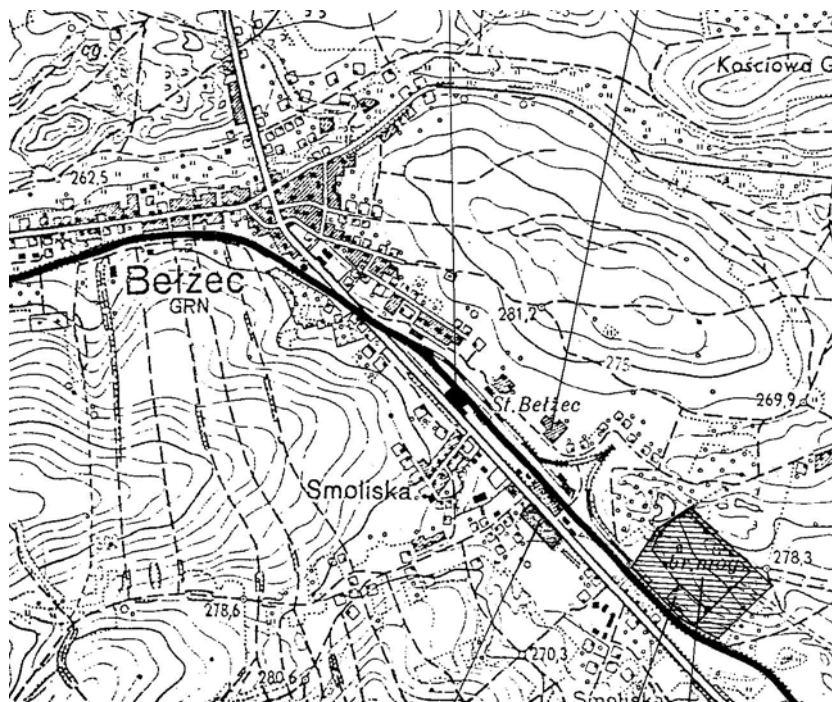
Příjmení	Jméno	Narozen	Zemřel	Odkaz na str.
Neuschul	Emil	17.1.1899	1.8.1942	534
Nord	Oskar	26.2.1899	17.9.1942	534
Polák	František	21.12.1902	9.9.1942	165
Polesi	Karel	29.5.1896	30.7.1942	274
Roll	Vítězslav	28.7.1921	12.9.1942	182
Rosenbaum	Ota	22.7.1893	7.7.1942	275
Sinaiberger	Pavel	19.7.1910	31.8.1942	472
Spitzer	Šimon Arnošt	23.12.1902	28.6.1942	445
Weiner	Josef	29.8.1907	7.9.1942	490
Weiss	Bedřich	12.2.1908	30.8.1942	535
Wurm	Jan	2.2.1911	20.7.1942	535
Zucker	Hugo	1.11.1904	11.7.1942	490
Zwicker	Arnošt	1.4.1916	20.8.1942	402

Tabulka 2

Židé deportovaní z ghett v Theresienstadt/Terezíně a Praze do distriktu Lublin a zemřelí v Lublinu-Majdanku od května do září 1942 (datování ve formátu den/měsíc/rok).

Datum deportace	Původ	Cíl	Počet úmrtí
11.3.1942	Terezín	Izbica	7
17.3.1942	Terezín	Izbica	2
1.4.1942	Terezín	Piaski	21
18.4.1942	Terezín	Rejowiec	1
23.4.1942	Terezín	Lublin	101
27.4.1942	Terezín	Lublin	118
9.5.1942	Terezín	Sobibor/Osowa	101
17.5.1942	Terezín	Lublin	146
25.5.1942	Terezín	Lublin	71
10.6.1942	Praha	Ujazdów	105
12.6.1942	Terezín	Trawniki	96
13.6.1942	Terezín	Majdanek	89
Celkem:			858

Dokumenty

Dokument 1: topografická mapa Belzecu a okolí.
Území tábora je vyznačeno šrafováním (vpravo dole).

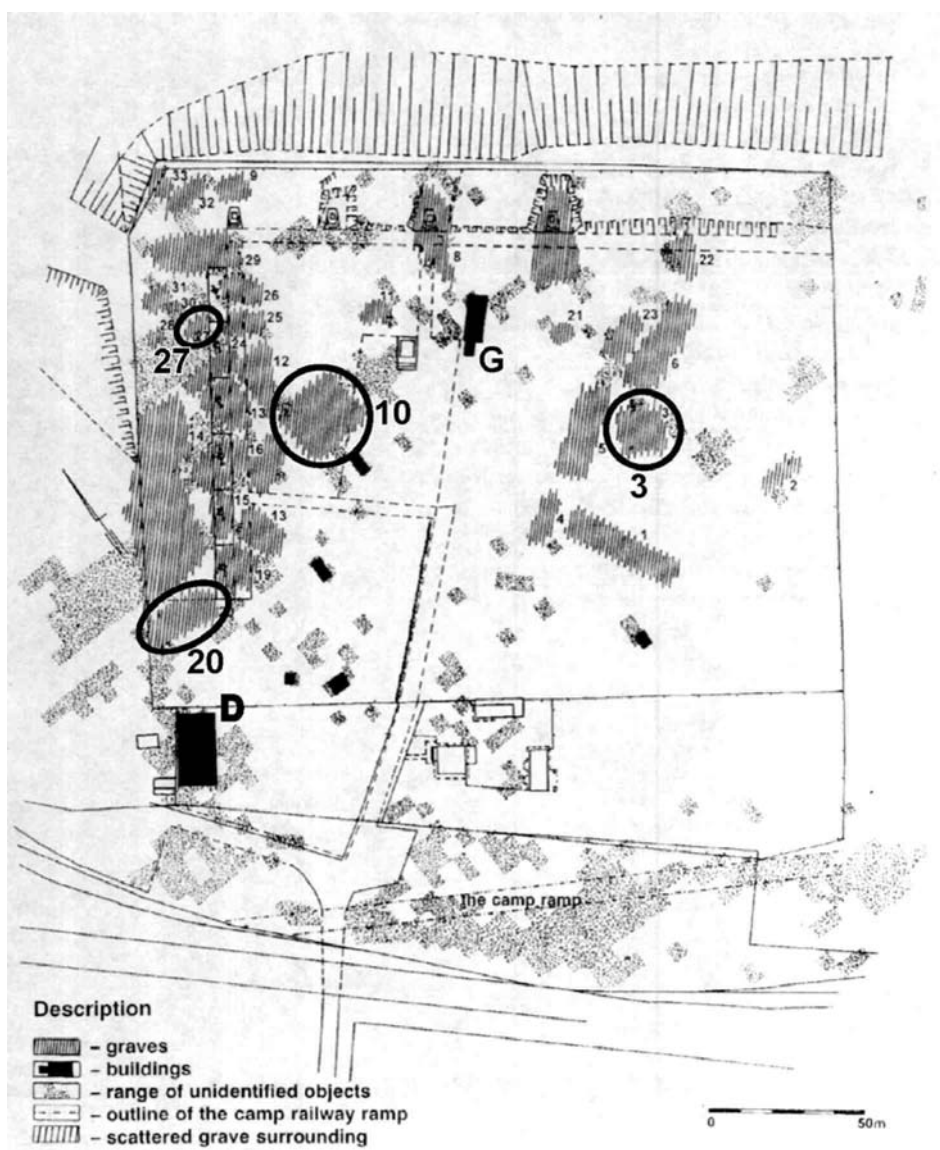
Dokument 2a: Brána do tábora.
Pohled od železniční trati Lublin – Rava-Ruska. © Carlo Mattogno

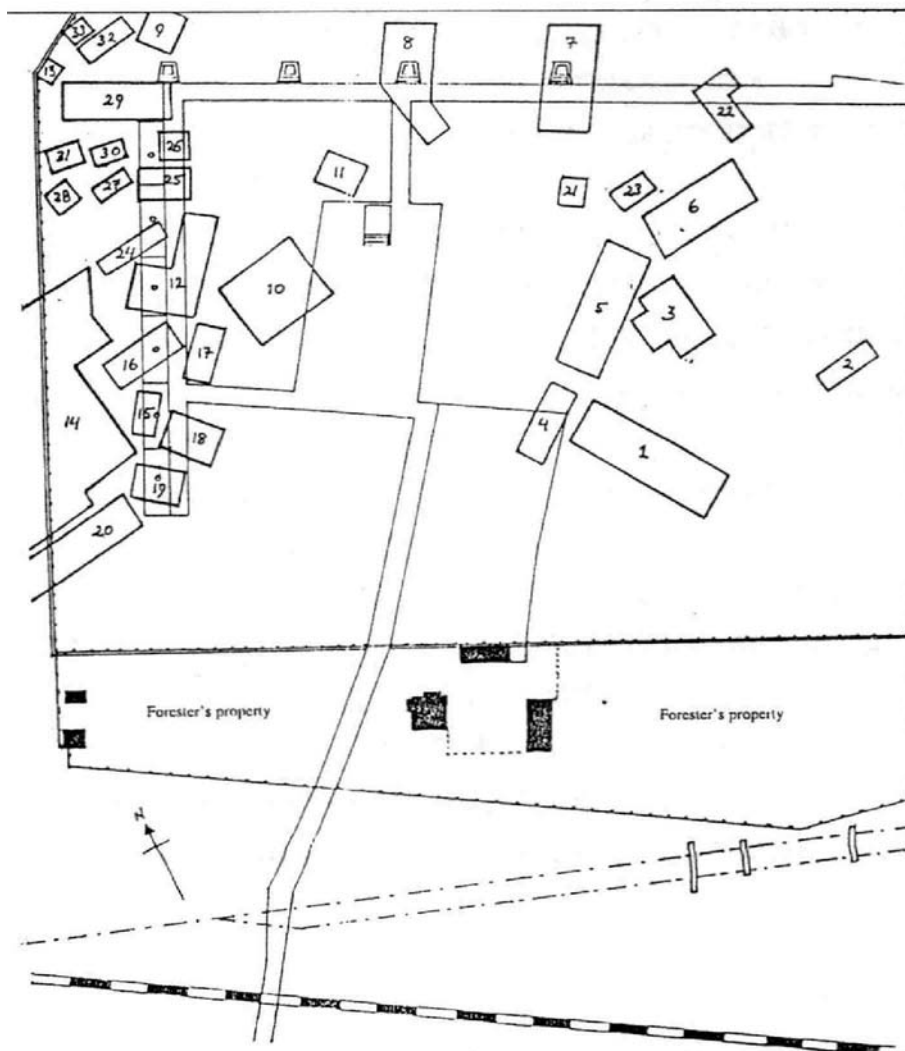
Dokument 2b: Detailní pohled na vstupní bránu. © Carlo Mattogno

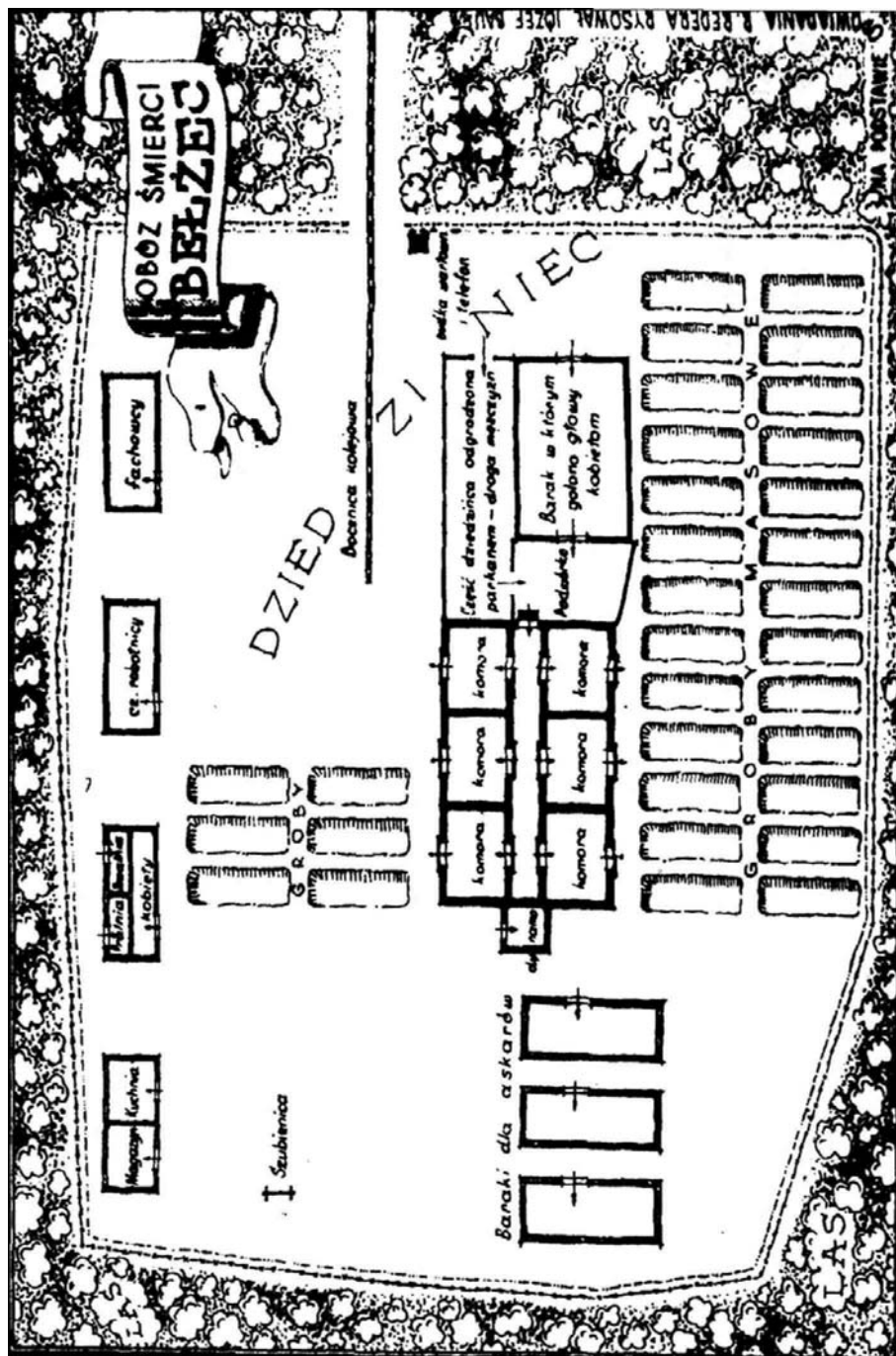
Dokument 3: silnice číslo 17. Pohled ze severozápadního rohu táboru. © Carlo Mattogno

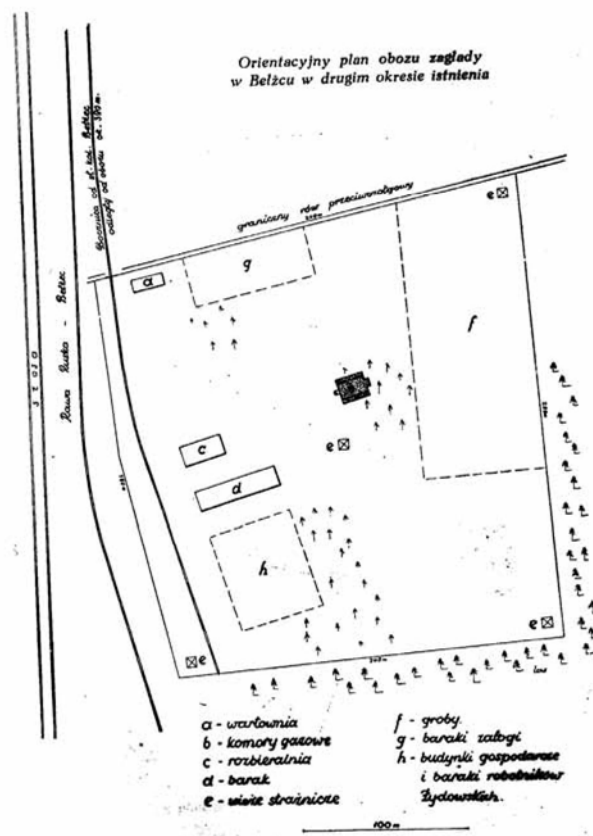
Dokument 4: mapa tábora Belzec znázorňující oblasti s masovými hroby (šrafovaně) a umístění cihlových budov (černě). Zakroužkované hroby číslo 3, 10, 20 a 27 obsahují těla ve stavu saponifikace.¹

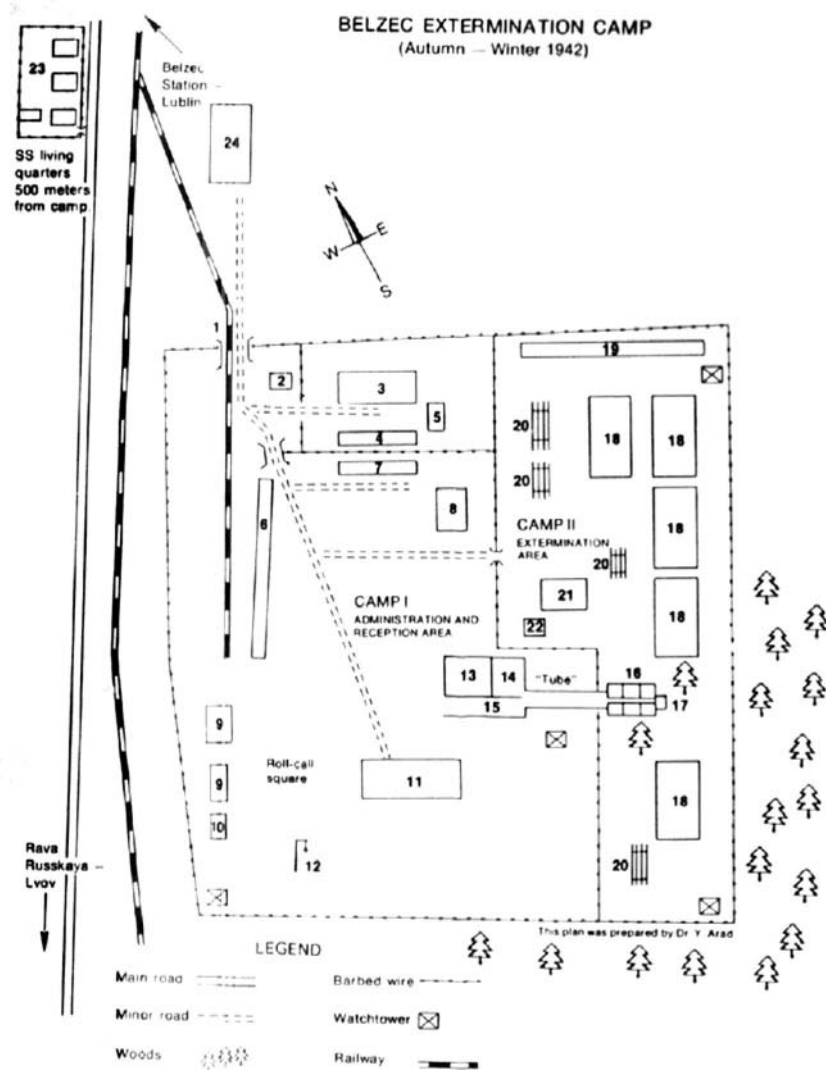
Dokument 5: Umístění a orientace masových hrobů.²

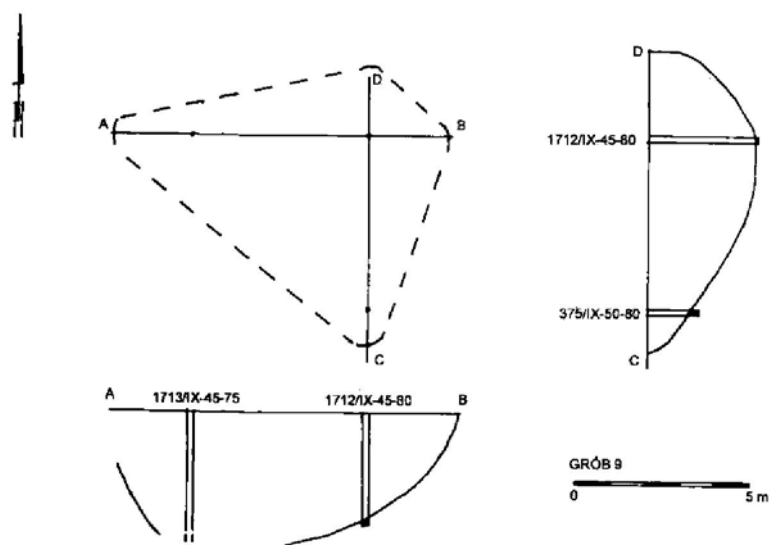
Dokument 6: mapa tábora Belzec nakreslená J. Bauem podle výpovědi Rudolfa Redera.³

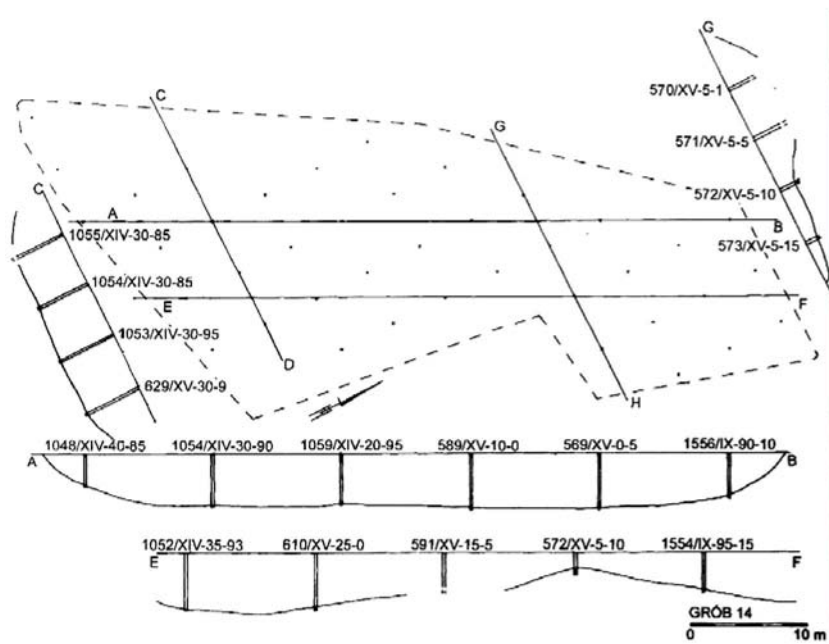
Dokument 7: Oficiální mapa tábora Belzec od Hlavní komise pro vyšetřování německých zločinů v Polsku.⁴

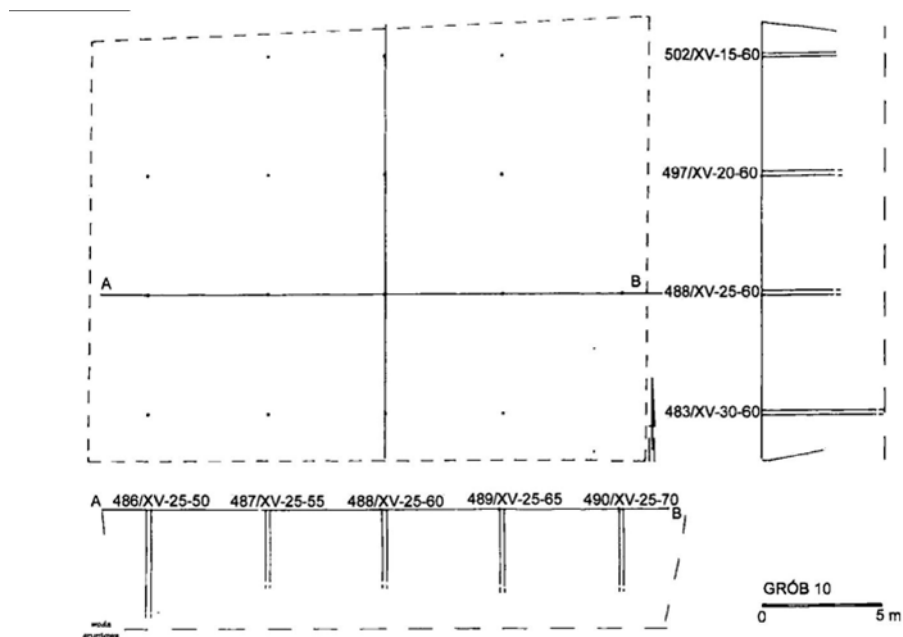
Dokument 8: mapa tábora Belzec podle Arada.⁵

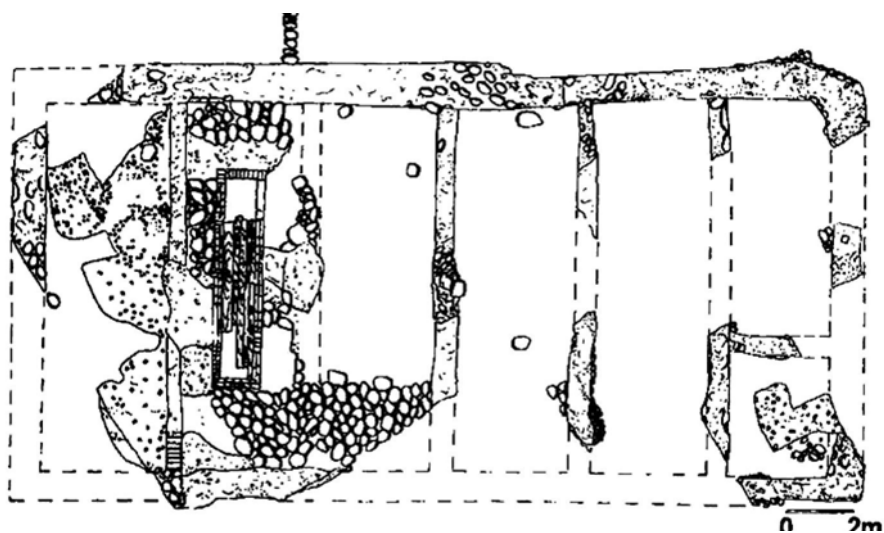
Dokument 9: půdorys a průřez hrobu číslo 6.⁶

Dokument 10: půdorys a průřez hrobu číslo 14.⁷

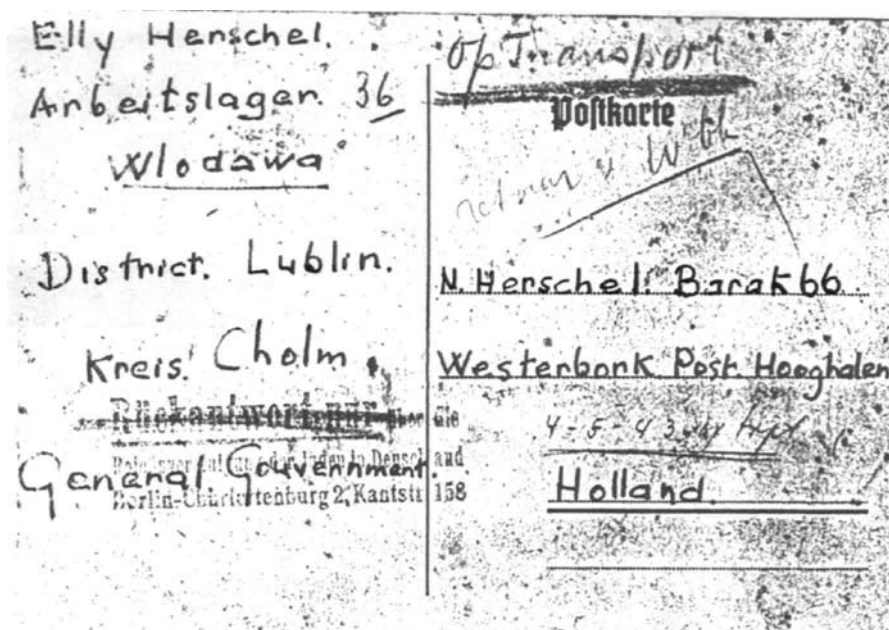
Dokument 11: půdorys a průřez hrobu číslo 10. Hloubkové vrty dokazující přítomnost těl ve stavu saponifikace jsou zvýrazněny silnou čarou.⁸

Dokument 12: půdorys budovy D.⁹

Dokument 13: fotografie zbytků budovy D.¹⁰

Dokument 14: pohlednice poslaná 23. května 1943 Elly Herschelovou, Židovkou internovanou v táboře Wlodawa (Sobibor).¹¹

Sicherungsbezirk Nord
Einsatzkommando
5. Komp. Pol. Rgt. 24

6
Rawa Ruska, den 12. Dezember 1942.
Straße der Wehrmacht Nr. 26

1) In der Zeit vom 6. mit 12. Dezember 1942 wurden befehlsgemäß behandelt:

a) Banditen	: --
b) Helfershelfer	: --
c) Geisteskranke	: 1
d) Juden	: 30
zusammen	: 31
	=====

II. / Pol. 24	
Eing.	14. DEZ 1942
Stell.	Nr.

In der gleichen Zeit wurden festgenommen:

a) Banditen	: 1
d) Diebe	: 1
c) politisch Verdächtige	: 2
zusammen	: 4
	=====

An Gend.-Zug RR. übergeben: 1 Dieb
=====

Arbeitsamt Rawa Ruska zum Arbeitseinsatz im Reich
zugeführt: : 188
=====

Arbeitsamt Lubaczow zugeführt: 35
=====

Arbeitsamt Sokal zugeführt : 8
=====

In der Berichtszeit war das Einsatzkdo. zur Judenumsiedlung in Rawa Ruska eingesetzt.

750 Juden die sich nach der Umsiedlung versteckt hielten wurden befehlsgemäß behandelt.

Verteiler:

Gend.-Hauptmannschaft Lemberg:	1
II. / Pol. 24 Stanislaw	: 1
5. / Pol. 24 Drohobycz	: 1
Einsatzkdo. RR.	: 1
zusammen	: 4

Stumpe
Rev.-Leutnant d. Gd.

Dokument 15: hlášení bezpečnostní oblasti sever, operačního oddílu
5. roty 24. policejního pluku: po přesídlení se skrývalo 750 Židů.

Bei den Aktionen selbst in der Zeit vom 7. bis 10.9.42 sind keine besonderen Vorkommnisse eingetreten. Die Zusammenarbeit der eingesetzten Orpokräfte mit den Kräften der Sicherheitspolizei war gut und reibungslos.

7 Löcher

Wassermann
Leutnant d. Sch. d. Res.
und Komp.-Führer.

Dokument 16a: Podpis *Leutnant der Schutzpolizei der Reserve* (poručíka ochranné policie v záloze) Wassermanna pod zprávou o transportu Židů do Belzecu ze 14. září 1942 – verze GARF.¹³

Bei den Aktionen selbst in der Zeit vom 7. bis 10.9.42 sind keine besonderen Vorkommnisse eingetreten. Die Zusammenarbeit der eingesetzten Orpokräfte mit den Kräften der Sicherheitspolizei war gut und reibungslos.

Wassermann
Leutnant d. Sch. d. Res.
und Komp.-Führer.

Aus Dok. Samml. ZStL, UdSSR, Bd. 410, Bl. 508–510. (Reproduktion der „Leseabschrift“ dieses Dokumentes, ebenfalls aus der Dok. Samml. ZStL)

Dokument 16b: Podpis téhož dokumentu jako v případě 16a, tentokrát ve verzi reprodukované Raulem Hilbergem.¹⁴

Wassermann
Leutnant d. Sch. d. Res.
und Komp.-Führer.

Dokument 16c: výřez podpisu z dokumentů 16a a 16b.

			GPDD 355a	2.
12.	OMX de OMQ	1000	89 7 7	
Geheime Reichssache! An das Reichssicherheitshauptamt, zu Händen SS Obersturmbannführer EICHMANN, BERLIN ...rest missed..				
13/15.	OLQ de OMQ	1005	83 234 250	
Geheime Reichssache! An den Befehlshaber der Sicherheitspol., zu Händen SS Obersturmbannführer HSTIM, KRAKAU.				
Betr: 14-tägige Meldung Einsatz REINHART. Bezug: dort.				
Fz. Zugang bis 31.12.42, L 12761, B O, S 515, T 10335 zusammen 23611. Stand... 31.12.42, L 24733, B 434508, S 101370, T 71355, zusammen 1274166.				
SS und Pol.führer LUBLIN, HOFLE, Sturmbannführer.				

Public Record Office, Kew, England, HW 16/23, decode GPDD 355a distributed on January 15, 1943, radio telegrams nos. 12 and 13/15, transmitted on January 11, 1943. Government Code and Cypher School: German Police Section: Decrypts of German Police Communications during Second World War. See translation below.

Dokument 17: zpráva německé policie o počtech deportovaných do táborů Reinhardt Lublin-Majdanek (L), Belzec (B), Sobibor (S) a Treblinka (T).¹⁵

Zdroje dokumentů:

- ¹ A. Kola, Belzec. *The Nazi Camp for Jews in the light of archeological sources. Excavations 1997-1999*, Warsaw-Washington 2000, str. 19; kroužky s čísly i písmena „D“ a „G“ vložil sám autor.
- ² R. O'Neil, „Belzec: The ‚Forgotten‘ Death Camp“ in *East European Jewish Affairs*, 28(2) (1998-9), str. 59.
- ³ R. Reder, *Belzec*, Centralna Żydowska Komisja Historyczna przy C.K. Żydów Polskich – Oddział w Krakowie, Kraków 1946, str. 43.
- ⁴ E. Szrojt, „Obóz zagłady w Belzcu“, in *Biuletyn Głównej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce*, III, Poznań 1947, vloženo bez čísla stránky.
- ⁵ Y. Arad, *Belzec, Sobibor, Treblinka. The Operation Reinhard Death Camps*, Indiana University Press, Bloomington and Indianapolis 1987, str. 437.
- ⁶ A. Kola, *op. cit.* (pozn. 1), str. 26.
- ⁷ *Tamtéž*, str. 29.
- ⁸ *Tamtéž*, str. 27.
- ⁹ *Tamtéž*, str. 55
- ¹⁰ *Tamtéž*, str. 56.
- ¹¹ Rijksinstituut voor Oorlogsdocumentatie, c[2]-611.
- ¹² RGVA, 1323-2-292b, str. 6.
- ¹³ RGVA, 1323-2-292b, str. 40-42.
- ¹⁴ R. Hilberg, *Sonderzüge nach Auschwitz*, Dumjahn Verlag, Mainz 1981, str. 194-197.
- ¹⁵ Peter Witte, Stephen Tyas, „A New Document on the Deportation and Murder of the Jews during ‚Einsatz Reinhardt‘ 1942“, in *Holocaust and Genocide Studies*, no. 3, Winter 2001, str. 469 ad.

Bibliografie

- *Actes et documents du Saint Siège relatifs à la seconde guerre mondiale. Le Saint Siège et les victimes de la guerre, Janvier-1941-décembre 1942*, Libreria Editrice Vaticana, vol. 8, 1974.
- *Amtliches Material zum Massenmord von Katyn*, Berlin 1943.
- *Amtliches Material zum Massenmord von Winniza*, Berlin 1944.
- Apenszlak, Jacob (ed.), *The Black Book of Polish Jewry*, American Federation for Polish Jews, New York 1943.
- Arad, Yitzhak, *Belzec, Sobibor, Treblinka. The Operation Reinhard Death Camps*, Indiana University Press, Bloomington and Indianapolis 1987.
- Ball, John C, *Air Photo Evidence. Auschwitz, Treblinka, Majdanek, Sobibor, Bergen Belzen, Belzec, Babi Yar, Katyn Forest*, Ball Resource Services Limited, Delta, B.C., Canada 1992.
- Berenstein, Tatiana, „Obozy pracy przymusowej dla Żydów w dystrykcie lubelskim“, in *Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego w Polsce*, 22, 1957.
- Berenstein, Tatiana, „Eksterminacja ludności żydowskiej w dystrykcie Galicja (1941-1943)“, in *Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego w Polsce*, 61, 1967.
- *Biuletyn Żydowskiego Instytutu Historycznego*, Warsaw, no. 54, January-June 1954: „Kronika oświecimska nieznanego autora.“
- Blumental, Nachmann (ed.), *Dokumenty i materiały*, vol. I, Łódź 1946.
- Chelain, André (ed.), *Faut-il fusilier Henri Roques? Polémiques*, Paris 1986.
- Chelain, André (ed.), *La thèse de Nantes et l'affaire Roques*, Polémiques, Paris 1988.
- *Daily News Bulletin*, Jewish Telegraphic Agency, vol. XXIII, no. 273, November 25, 1942, str. 2: „250,000 Warsaw Jews led to mass execution: electrocuting introduced as new method of mass killing of Jews.“
- *Die Neue Zeitung*, Nr. 34, March 22, 1949: „Zyklon B gegen KZ-Häftlinge. Bericht über ersten deutschen Giftgasprozess.“
- Dziadosz, Edward, Józef Marszałek, „*Więzienia i obozy w dystrykcie lubelskim w latach 1939-1944*“, in *Zeszyty Majdanka*, 3, 1969.
- Ehrenburg, Ilja, Vassili Grossman, *Le livre noir*, Actes Sud, 1995.
- Flury, Ferdinand, Friedrich Zernik, *Schädliche Gase, Dämpfe, Nebel, Rauch- und Staubarten*, Verlag von Julius Springer, Berlin 1931.
- *Foreign Relations of the United States*, 1942, vol. III.
- Friedländer, Saul, *Counterfeit Nazi: the ambiguity of good*, Weidenfeld & Nicolson, London 1969.
- Friedländer, Saul, *Kurt Gerstein ou l'ambiguïté du bien*, Casterman, Tournai 1967.
- Gilbert, Martin, *Auschwitz and the Allies*, Henry Holt, New York 1981.
- Guérin, Armand, *Rawa Ruska*, Editions Oris, Paris 1945.
- Israel Gutman (ed.), *Encyclopedia of the Holocaust*, 4 vols., Macmillan, New York 1990.
- Hilberg, Raul, *Sonderzüge nach Auschwitz*, Dumjahn Verlag, Mainz 1981.

- Hollander, Nella Rost, *Belzec. Camara de gas. Tumba de 600.000 Mártires Judíos*, Stephen Wise Institute, World Jewish Congress in Uruguay, 1963.
- Jäckel, Eberhard, Peter Longerich, Julius Schoeps (eds.), *Enzyklopädie des Holocaust*, 3 vols., Argon Verlag, Berlin 1993.
- Jäger, Lorenz, „Wie kann man für den Nicht-Menschen sprechen?“ *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, Oct. 7, 2003, p. L37.
- Jüdisches Historisches Institut Warschau (ed.), *Faschismus-Getto-Massenmord. Dokumentation über Ausrottung und Widerstand der Juden in Polen während der zweiten Weltkrieges*, Röderberg-Verlag, Frankfurt/Main 1960.
- Karski, Jan, *Story of a Secret State*, Houghton Mifflin Company, Boston 1944.
- Kelber, Geo, „Un bourreau des camps nazis avoue: „J’ai exterminé jusqu’à 11.000 personnes par jour“,“ *France Soir*, July 4, 1945.
- Kermisz, Józef, *Dokumenty i Materiały do dziejów okupacji niemieckiej w Polsce*, vol. II: „Akce“ i „Wysiedlenia“, Warsaw-Lodz-Krakow 1946.
- Kielboń, Janina, „Ksiąga więźniów zmarłych na Majdanek w 1942 R. Analiza dokumentu“, in *Zeszyty Majdanka*, XV, 1993.
- Klukowski, Zygmunt, *Dziennik z lat okupacji*, Lublin 1959.
- Kogon, Eugen, Hermann Langbein, Adalbert Rückerl et al. (eds.), *Nazi Mass Murder*, Yale, New Haven 1993.
- Kola, Andrzej, *Belżec. The Nazi Camp for Jews in the light of archeological sources. Excavations 1997-1999*, The Council for the Protection of Memory and Martyrdom/United States Holocaust Memorial Museum, Warsaw/Washington 2000.
- Kola, Andrzej, *Hitlerowski obóz zagłady Żydów w Belżcu w świetle źródeł archeologicznych. Badania 1997-1999*, Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa/United States Holocaust Memorial Museum, Warsaw/Washington 2000.
- Kozłowski, Maciej, „Niespełona misja. Z profesorem Jenem Karskim kurierem polskiego podziemia w latach II wojny światowej rozmawia Maciej Kozłowski“, in *Tygodnik Powszechny*, No. 11, 1987.
- Kryl, Miroslav, „Deportacja więźniów żydowskich z Terezina i Pragi na Lubelszczyznę“, in *Zeszyty Majdanka*, XI, 1983.
- Lanzmann, Claude, *Shoah*, Fayard, Paris 1985.
- Laqueur, Walter, *The Terrible Secret: An Investigation into the Suppression of Information about Hitler’s „Final Solution“*, H. Holt, New York 1998.
- Leszczyńska, Zofia, „Transporty więźniów do obozu Majdanku“, in *Zeszyty Majdanka*, IV, 1969.
- Łukaszewicz, Zdzisław, „Obóz zagłady w Sobiborze“, in *Biuletyn Głównej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce*, Poznan 1947.
- Mattogno, Carlo, *Il rapporto Gerstein: Anatomia di un falso*, Sentinella d’Italia, Monfalcone 1985.
- Mattogno, Carlo, Jürgen Graf, *Treblinka: Extermination Camp or Transit Camp?*, Theses & Dissertations Press, Chicago 2004.
- Mattogno, Carlo, *L’ „irritante questione“ delle camere a gas ovvero da Cappuccetto Rosso ad... Auschwitz. Risposta a Valentino Pisanty*, Graphos, Genoa 1998.
- Mattogno, Carlo, *La soluzione finale: Problemi e polemiche*, Edizioni di Ar, Padua 1991.

- Military Court, Case 1, Nuremberg, proceedings of January 16, 1947.
- Norwind, Stefan Tadeusz, *Martyrium eines Volkes*, 1945.
- O’Keefe, Theodore J., „A Fake Eyewitness to Mass Murder at Belzec“, in *The Revisionist*, No. 1, November 1999.
- O’Neil, Robin, „Belzec: The ‘Forgotten’ Death Camp“, in *East European Jewish Affairs*, 28(2) (1998-9).
- O’Neil, Robin, „Belzec: A Reassessment of the Number of Victims“, in *East European Jewish Affairs*, 29(1-2) (1999).
- Pechersky, Alexander, *The Sobibór Revolt*, State Edition Der Ernes, Moscow 1946.
- Piotrowski, Stanislaw, *Dziennik Hansa Franka*, Wydawnictwo Prawnicze, Warsaw 1956.
- Poliakov, Léon, *Bréviaire de la haine. Le IIIe Reich et les Juifs*, Calmann-Lévy, Paris 1951.
- Poliakov, Léon, *Harvest of hate; the Nazi Program for the Destruction of the Jews of Europe*, Syracuse University Press, Syracuse, N.Y., 1954.
- *Polish Charges against German War Criminals (excerpts from some of those) Submitted to the United Nations War Crimes Commission by Dr. Marian Muszkat*, Główna Komisja Badania Niemieckich Zbrodni Wojennych w Polsce, Warsaw 1948.
- *Polish Fortnightly Review*, December 1, 1942.
- Pressac, Jean-Claude, „Enquête sur les camps de la mort“, in *Historama-Histoire*, special issue 34, 1995.
- Reder, Rudolf, *Belżec*, Centralna Żydowska Komisja Historyczna przy C.K. Żydów Polskich – Oddział w Krakowie, Krakow 1946.
- Reder, Rudolf, *Belżec*, Fundacja Judaica, Państwowe Muzeum Oświęcim-Brzezinka, Krakow 1999.
- Reitlinger, Gerald, *The Final Solution*, Mitchell, London 1953.
- Reitlinger, Gerald, *Die Endlösung*, Colloquium, Berlin 1956.
- Reuter, „Jewish Soap Tale was ‘Nazi Lie’“, *The Daily Telegraph*, April 25, 1990.
- Roques, Henri, *The „Confessions“ of Kurt Gerstein*, Institute for Historical Review, Costa Mesa 1989.
- Rothfels, Hans, „Augenzeugenbericht zu den Massenvergasungen“, *Vierteljahrshefte für Zeitgeschichte*, 1(2) (1953), str. 177-194.
- Rückerl, Adalbert (ed.), *NS-Vernichtungslager im Spiegel deutscher Strafprozesse*, DTV-Verlag, Munich 1979.
- Rudolf, Germar (ed.), *Dissecting the Holocaust*, 2nd ed., Theses & Dissertations Press, Chicago, 2003.
- Schelvis, Jules, *Vernichtungslager Sobibór*, Metropol Verlag, Berlin 1998.
- Silberschein, Abraham, „Die Hölle von Belzec“, in *Die Judenausrottung in Polen*, vol. V, Geneva 1944.
- Silberschein, Abraham, „Hinrichtungs- und Vernichtungslager Belzec“, in *Die Judenausrottung in Polen*, vol. III, Geneva 1944.
- *Soll ich meines Bruders Hüter sein? Weitere Dokumente zur Juden- und Flüchtlingsnot unserer Tage*, Evangelischer Verlag A.G. Zollikon, Zürich 1944.
- Suhl, Yuri, *Ed essi si ribellarono. Storia della resistenza ebraica contro il nazismo*, Milan 1969.

- Szende, Stefan, *Der letzte Jude aus Poland*, Europa Verlag, Zürich 1945.
- Szende, Stefan, Adolf Folkmann, *The Promise Hitler Kept*, V. Gollancz, London 1945/Roy, New York 1945
- Szrojt, Eugeniusz, „Obóz zagłady w Bełżcu“ in *Biuletyn Głównej Komisji Badania Zbrodni Niemieckich w Polsce*, III, Poznań 1947.
- *Terezínská pamětní kniha*, Terezínská Iniciativa, Melantrich 1995.
- *The New York Times*, December 20, 1942: „Allies describe outrages on Jews.“
- *The New York Times*, February 12, 1944, str. 6: „Nazi Execution Mill Reported in Poland. Fugitive Tells of Mass Killings in Electrically Charged Vats.“
- Vidal-Naquet, Pierre, „Tesi sul revisionismo“, in *Rivista di storia contemporanea*, Turin 1983.
- *Voice of the Unconquered*, March 1943, str. 5: „Eye-Witness Report of a Secret Courier Fresh from Poland.“
- Walendy, Udo, „NS-Bewältigung. Deutsche Schreibtischtäter“, *Historische Tatsachen* No. 5, Historical Review Press, Brighton 1977.
- Weber, Mark, „Jewish soap“, *The Journal of Historical Review*, 11(2) (1991), str. 217-227.
- Wiesenthal, Simon, „RIF“, in *Der neue Weg*, No. 17/18, Vienna 1945.
- Wiesenthal, Simon, „Seifenfabrik Belsetz“, in *Der neue Weg*, No. 19/20, Vienna 1946.
- Witte, Peter, Stephen Tyas, „A New Document on the Deportation and Murder of the Jews during ‚Einsatz Reinhardt‘ 1942“, in *Holocaust and Genocide Studies*, no. 3, Winter 2001.
- Wojak, Irmtrud, Peter Hayes (eds.), „Arisierung“ im Nationalsozialismus, *Volks-gemeinschaft, Raub und Gedächtnis*, Campus Verlag, Frankfurt/Main, New York 2000.
- Wood, E. Thomas, Stanisław M. Jankowski, *Karski. How One Man Tried to Stop the Holocaust*, John Wiley & Sons, Inc., New York 1994.
- Wood, E. Thomas, Stanisław M. Jankowski, *Karski. Opowieść o emisariuszu*. Wydawnictwo Baran i Suszczyński, Państwowe Muzeum Oświęcim-Brzezinka, Kraków/Oświęcim 1996.

Rejstřík jmen (pouze lidé)

-A-

Apenszlak, Jacob: 15, 24, 25
Arad, Yitzhak: 40, 43, 55, 56, 65, 69, 70, 71, 103

-B-

Ball, John C.: 72
Bau, Jozef: 64, 78, 101
Bauer, Yehuda: 31
Beer, Sara: 45, 77
Berenstein, Tatiana: 42, 43, 82
Berg, Friedrich Paul: 50
Berteczko: 82
Birder, Hirs: 45
Blobel, Paul: 69
Blumental, Nachman: 10, 13, 63, 83
Bracht, Mordechai: 45

-C-

Cimoszewicz, Włodzimierz: 29

-D-

Damiel, Maria: 71
Dollf, major: 16
Dubois, Werner Karl: 55, 56, 57
Dubost, Charles: 36
Dziadosz, Edward: 84

-E-

Ehrenburg, Ilja: 19, 20, 21, 30
Eichmann, Adolf: 21, 46

-F-

F., Edward: 33, 71
Feldhendler, Leon: 13
Folkmann, Adolf: 18
Fuchs, Erich: 55, 60

-G-

G., Eugeniusz: 33, 34, 71, 75
G., Jan: 20
Gerstein, Kurt: 29, 35, 36, 37, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 63, 64, 70, 92
Gilbert, Martin: 22
Gley, Heinrich: 39, 55, 57, 71
Globocnik, Odilo: 50, 51, 70, 83, 87
Godziszewski, Czesław: 33, 39, 41, 67, 75
Graf, Jürgen: 10, 12, 35, 45, 70, 72, 73, 76, 86, 87, 89, 90
Grawitz, Ernst: 52
Grossman, Vassili: 19, 20, 21, 30
Grossová, Minna: 90

Grzybowski, Jan: 33
Guérin, Armand: 21
Günther, Rolf: 46
Gutman, Israel: 12, 29, 77, 78, 88

-H-

Hackenholt: 38, 56, 58
Heim: 87
Hellman, Mojesz: 38
Herbst, major: 20
Herschel, Elly: 90, 106
Heubaum, Erik: 20
Heydrich, Reinhard: 69
Hilberg, Raul: 29, 85, 87, 108
Himmler, Heinrich: 18, 22, 28, 45, 46, 66, 69, 70
Hirschman, Chaim: 45
Hitler, Adolf: 18, 46, 61
Höfle, Hermann nebo Hans: 74, 87, 89
Hollander, Nella Rost: 36
Horst, Karl: 20

-CH-

Chróściewicz, T.: 41

-I-

I., Wojciech: 38

-J-

Jäckel, Eberhard: 29, 88
Jäcklein, Josef: 84, 85
Jankowski, Stanisław M.: 28
Jühns, Robert: 55, 57

-K-

K., Michal: 38
K., Mieczysław: 38, 71
Kafka, Franz: 48
Karski, Jan: 22, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 92
Kelber, Geo: 36
Kermisz, Józef: 87
Kielboń, Janina: 89
Klukowski, Zygmunt: 13
Kogon, Eugen: 55, 56
Kola, Andrzej: 61, 64, 65, 66, 67, 73, 74, 75, 77, 78, 79, 80, 81
Kozak, Stanisław: 34, 35, 38, 39, 40, 41, 58, 59, 60, 70, 74, 75, 77, 79, 80
Krüger, Friedrich Wilhelm: 86
Kryl, Mirosław: 89
Kusmierczak, Michal: 41

-L-

Langbein, Hermann: 55
Lanzmann, Claude: 30
Laqueur, Walter: 22
Leszczyńska, Zofia: 89, 90
Ligowski: 38
Litawski, Jerzy: 32
Longerich, Peter: 29
Luczynsky, Edward: 71
Łukasziewicz, Zdzisław: 13, 76

-M-

M., Tadeusz: 39, 71
Marszałek, Józef: 84
Mattogno, Carlo: 10, 12, 35, 45, 70, 72, 73, 76, 86, 87, 89, 90, 97, 98
Metz, Zelda: 10, 13
Mikołajczyk, Stanisław: 14
Minoli, Giovanni: 30
Müller, Heinrich: 70
Muszkat, Marian: 35, 45

-N-

N., Dmitri: 38
Norwind, Stefan Tadeusz: 21

-O-

O., Waclaw: 38
O'Keefe, Theodore J.: 29
O'Neil, Robin: 41, 43, 61, 64, 65, 66, 69, 76, 77, 81
Oberhauser, Josef: 54, 55, 56

-P-

Pecherský, Alexander: 12
Peters, Gerhard: 48
Pfannenstiel, Wilhelm: 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 78
Poliakov, Léon: 48, 54
Pressac, Jean-Claude: 41, 91

-R-

Rassinier, Paul: 48
Reder, Rudolf: 30, 33, 34, 35, 36, 37, 41, 42, 43, 45, 46, 63, 64, 65, 78, 92, 101
Reinhardt, Fritz, operace: 69, 70
Reitlinger, Gerald: 49, 54, 87
Reuter, Fritz: 87
Roques, Henri: 35, 45
Rosenstrauch, Arthur Israelevitch: 30

Rothfels, Hans: 48
Rückerl, Adalbert: 42, 48, 54, 55, 58, 71, 78
Rudolf, Germar: 50

-S-

S., Wiktor: 71
Scheffler, Wolfgang: 42
Schelvis, Jules: 90
Schier, Rozalja Schelewna: 20
Schluch, Karl Alfred: 55, 58, 59, 74
Schoeps, Julius: 29
Schulte, Ostf: 85
Schwarz, Friedel: 55, 60
Schwarzbart, Ignacy: 15, 24
Sehn, Jan: 34, 35, 63
Silberschein, Abraham: 16, 17, 30, 42
Smirnov, L.N.: 33
Stäglich, Wilhelm: 48
Suhl, Yuri: 12
Szende, Stefan: 18
Szpilke: 45
Szrojt, Eugeniusz: 34, 35, 42, 65

-T-

Tregenza, Michael: 37, 38, 39, 41, 43, 44, 45, 46, 54, 61, 66, 73, 77, 92
Trompetter, Lewy: 90
Türk, Richard: 88
Tyas, Stephen: 87

-U-

Ukraiński, Eustachy: 42, 71, 75, 77

-V-

Velser, Samuel: 45
Vidal-Naquet, Pierre: 36, 37
von Halle: 47, 48

-W-

Walendy, Udo: 48
Wassermann, poručík: 85, 108
Weber, Mark: 31
Wiesenthal, Simon: 21, 31
Wirth, Christian: 46, 51, 55, 56, 60
Witte, Peter: 87
Wood, E. Thomas: 28

-Z-

Zörner, Ernst: 84